

WVU

**vlaams
nationaal
weekblad**

BARRIKADENPLEIN 12, 1000 BRUSSEL — TEL. 02/219.49.30 — 22^e JAAR — NR. 42 - DONDERDAG 21-10-1976 — PRIJS 16 FR.

VLAAMSE VERENIGINGEN WILLEN TWEEELEDIG FEDERALISME

Op een perskonferentie te Brussel, vorige maandag, werd een « Staten-Generaal van de Vlaamse verenigingen » aangekondigd voor zaterdag 6 november a.s.

Die dag zullen in de Brusselse Beursschouwburg honderden vertegenwoordigers bijeenkomen van alle bij het « Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen » (OVV) aangesloten verenigingen.

Namens hen allen zal daar, met passende luister, een uitgewerkt voorstel tot hervorming van de Staatsstructuur worden openbaar gemaakt met het oog op de nakende politieke besprekingen over de Staatshervorming.

Het Overlegcentrum wenst bij dit overleg betrokken te worden en nam in dit verband reeds contact op met de voorzitters van de verschillende partijen in Vlaanderen.

Dit zei OVV-voorzitter A. Gerlo, tevens voorzitter van het socialistische Vermeylenfonds, maandag aan de journalisten. Hij was vergezeld van vertegenwoordigers van de Vlaamse Volksbeweging, het Davidsfonds, het Vlaamse Komitee voor Brussel en het Verbond van Vlaamse Akademici.

Het « Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen » is bij de brede massa van de Vlaamsegezinden het best gekend als de inrichter van de massale Vlaamse volksbetoging te Halle in november 1974. Het was een van de meest « pluralistische » Vlaamse betogingen die ooit werden gehouden. Een tachtigtal Vlaamse verenigingen van zeer diverse politieke en levensbeschouwelijke signatuur werkten aan het welslagen ervan mee, en in de optocht stapten volksvertegenwoordigers en se-

natoren mee op van alle partijen in Vlaanderen.

Na afloop van deze geslaagde betoging werd een minimum-eisenprogramma bekendgemaakt, met een aantal Vlaamse verzuchtingen die — mits een beetje goede wil — politiek « haalbaar » waren in de onmiddellijke toekomst. Men was optimistisch gestemd, want het Overlegcentrum had zijn representativiteit bewezen, en kon — zo leek het althans — voor de uitvoering van zijn minimumprogramma rekenen op de

medewerking van alle Vlaamse partijen.

Inmiddels zijn wij echter weer zoveel wijzer geworden. Ondanks het feit dat de VU-parlementsleden bij herhaling parlementaire initiatieven namen om het programma van Halle te verwirkelijken, konden de parlementsleden van de CVP en de PVV er niet toe gebracht worden deze initiatieven te ondersteunen. En de BSP speelde Pilatus. Na ruim twee jaar is het voor iedereen duidelijk, niet in het minst voor de mensen van het Overlegcentrum zelf, dat er op Vlaams gebied van deze regering-Tindemans niets te verwachten valt.

MACHTELOOS ?

Met een eindeloos geduld bleef het Overlegcentrum op dit regeringsimmobilisme toezien. Dit lokte op zeker ogenblik de wrevel op van VU-voorzitter Schiltz, die vond dat het Overlegcentrum te weinig ondernam om zijn « verklaring van Halle » te doen aanvaarden door de politici. Hij vond dat het Overlegcentrum deze regering, gezien haar totaal onverschilligheid, wel wat harder mocht aangepakt hebben.

In een TV-konfrontatie werd deze « beschuldiging » nadien uitgesproken tussen de hh. Schiltz, Gerlo,

Verhulst e.a. Toen reeds werd aangekondigd dat de Vlaamse verenigingen aan een document werkten dat hun standpunt klaar en duidelijk zou bepalen i.v.m. de staatshervorming. Dit document is er nu. Onze lezers vinden de krachtlijnen ervan op de laatste bladzijde van dit nummer. En zoals men met één oogopslag kan zien opteert het OVV in het document ondubbelzinnig voor een tweeledig-federalistische staatshervorming. Het OVV is daarmee volkomen in eenklank met de wensen van de overgrote meerderheid van de bewuste Vlamingen uit alle politieke en filosofische windstreken.

BRUSSEL EN BRABANT

Tijdens de « Staten-Generaal » van 6 november zal het document uitvoerig worden toegelicht en zal ook positie worden gekozen t.o.v. de politieke actualiteit. Zo zal o.m. de houding van het OVV worden toegelicht ten overs aan van de recente verkiezingsresultaten in Brussel en in Brabant.

In dat verband zei prof. Gerlo op de perskonferentie dat men zich niet al te zeer moet blindstaren op de FDF-overwinning in de Brusselse agglomeratie. Het gaat hier vooral om een verschuiving

van frankofone stemmen van de Parti Libéral naar het FDF.

Van een « mislukking » der Vlaamse eenheidslijsten kan niet gesproken worden, aldus Gerlo, de uitslagen wettigen integendeel hoop voor de toekomst.

Wel moet men vrezen voor een grotere arrogantie bij de rabiāt-frankofonen tijdens de komende onderhandelingen van gemeenschap tot gemeenschap. Er is voor de Vlamingen echter geen enkele reden tot tegemoetkoming aan hun wensen, wel integendeel. Het grote principe bij de komende onderhandelingen moet langs Vlaamse zijde zijn: gedaan maken met alle halfslachtige formules en duidelijk aansturen op ingrijpende en klare hervormingen.

Dat het OVV daarmee bedoelt: een duidelijk federalistische hervorming met als basis de twee grote volksgemeenschappen in dit land, is zonder meer duidelijk. De OVV-voorzitter legde er nog de nadruk op dat zijn groep bij het overleg wenst betrokken te worden, en alleszins bij de voorafgaande besprekingen tussen de Vlaamse partijen onderling.

Alle belangstellenden worden van harte uitgenodigd in de Brusselse Beursschouwburg: zaterdag 6 november,

LEESGELD 1977

Vorige week kwam de postbode langs bij alle abonnees van ons weekblad WIJ, om het leesgeld te innen voor het jaar 1977.

Onvermijdelijk waren heel wat abonnees niet thuis toen de postbode aanbelde. Honderden van die afwezigen stortten reeds spontaan hun abonnementsgeld (500 fr.) op onze postrekening, waardoor zij ons de kosten van een tweede aanbieding langs de post besparen.

Mogen wij aan alle lezers die hun abonnementsgeld nog niet vernieuwden vragen dit voorbeeld te volgen?

Men kan storten (500 fr.) op prk 000-0171139-31 van WIJ, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. Vermelden: leesgeld 1977.

DE VOLKSUNIE IN DE SCHEPENKOLLEGES

Vorige week brachten wij een eerste lijst van 29 Vlaamse gemeenten waar de VU of met de VU verwante lijsten ofwel de volstrekte meerderheid behaalden, ofwel deel uitmaakten van de bestuurskoalitie.

Een grote fout was er echter bij: te Deurne ging het geplande akkoord tussen VU, CVP en PVV niet door. De CVP ging liever scheep met de BSP.

Inmiddels bereikten ons berichten over nieuwe bestuursmeerderheden waarvan de VU deel uitmaakt. Zo te Willebroek waar de VU een schepenzetel krijgt in een VU-BSP-PVV-koalitie; te Zaventem waar de VU de eerste schepenzetel en het voorzitterschap van de K.O.O. bekomt in VU-BSP-PVV-koalitie; te Houthulst waar de VU de eerste schepen en het voorzitterschap van de K.O.O. verwerft in een VU-CVP-koalitie; zo ook te Boechout waar de VU met de groep Gemeentebelangen samengaat en 2 schepenenambten alsook het K.O.O.-voorzitterschap verwerft; te Kapelle-op-den-Bos waar algemeen VU-sekretaris, Kamerlid Paul Peeters eerste schepen wordt in een koalitie met de BSP, en waar ook het KOO-voorzitterschap aan zijn lijst toekomt; te Brasschaat ten slotte waar de VU met de CVP scheep gaat en 2 schepenenambten verwerft en te Balen-Olmen, waar een koalitie tussen de VU, de BSP en de groep Gemeentebelangen tot stand kwam.

PERSSPIEGEL

Na de eerste reacties van vorige week, kregen we een aantal diepgaander beschouwingen rond de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen. Eerst nog een «gestroomlijnde»: DE NIEUWE GIDS verkeert nog in de zegeroes van de CVP en herhaalt de klassieke praat. HET VOLK geeft dan toch toe, bij beschouwingen over de uitslagen in West-Vlaanderen, dat de CVP bij de jeugd zware slagen moest inkasseren. De voor Vlaanderen niet te bati-ge rekening wordt gemaakt door T

DE NIEUWE GIDS

«Het is waar dat alle partijen in Vlaanderen Vlaamsgezind zijn geworden, dat zij praktisch, op het institutionele vlak, alle hetzelfde beogen en dat er alleen verschil is in de woorden die zij gebruiken om hun standpunten in te kleden.

» Niemand stoort er zich aan dat de enen spreken van regionalisering, anderen van federalisering, van bondstaat, enz.

» Wat de moderne jeugd vraagt is efficiëntie, verantwoordelijkheid in de leiding van de staat waarin we toch noodgedwongen moeten leven, mensen die het voor het zeggen hebben en hun aanhangers op het nationaal of Europees vlak kunnen helpen.

» En in dat opzicht is de CVP, die zich geroepen acht om steeds regeringsverantwoordelijkheid op te nemen, ook in de ogen van de jeugd van heden, veel beter gewapend dan een partij als de Volksunie die meent, te eeuwigen dage, oppositie te moeten voeren en een «overwinning» te hebben behaald als ze het onbeschermd bureau van de minister van Binnenlandse Zaken bezet.»

«Mag ik nu overgaan naar overwegingen van grotere ernst? Belangrijker dan de procenten van de partijen, de kansen op lokale coalities, is in mijn ogen het winst en verlies voor Vlaanderen! En, met permissie gezegd, ik zie geen winstpunten! Geen enkel. Waarom? Vlaanderen is zondag minder Vlaams uit de stembus gekomen, de vijand heeft zich dieper op Vlaamse bodem ingegraven. Brussel is anti-Vlaamser en pretentieuzer geworden. Morgen zal met nog meer lawaai het wettelijke (Vlaamse) land tegen het werkelijke Brusselse land

PALLIETERKE. Zijn tegenvoeter DE NIEUWE doet in Vlaamse oprechtheid niet onder door te wijzen op de noodzaak van een nieuwe radicale koers wil men in de Vlaamse beweging nog van «beweging» kunnen spreken. Zelfs de oerdeftige M. Ruys vindt ook dat in de komende besprekingen de Vlamingen zich op een maximalistische basis moeten plaatsen. GAZET VAN ANTWERPEN is evenzeer voor die harde Vlaamse lijn zonder nog één Vlaamse toevoeging. (W. Luyten)

worden uitgespeeld. Lees, overweeg en denk na.

» Ten eerste, de Voer, de gefusioneerde Vlaamse Voer, is met een overdonderende meerderheid in handen van de partij die de terugkeer naar Luik opeist.

» Ten tweede, in de Brusselse randgemeenten met faciliteiten hebben zich frankofone meerderheden aan de macht gehesen, in het beste geval zijn het tweetalige meerderheden. Maar in geen enkele randgemeente, gelegen in Vlaanderen als 't u belieft, zijn de Vlamingen nog homogeen aan het bestuur. De politiek van de faciliteiten is, zoals nu is gebleken, in feite gebiedsroof op termijn geweest.

» Ten derde: in de negentien gemeenten van Brussel heeft het FDF, hebben de radicale anti-Vlaamse combinaties meer dan ooit gezegevierd. De Vlaamse lijsten, hoe noodzakelijk zij ook waren en hoe sympathiek hun aktie ook was, vormen geen enkel tegengewicht tegenover de pletrol van het Front des Francophones.

» Vele Vlamingen zullen, met de uitslagen van de verkiezing van Brussel voor ogen, in de nacht van zondag op maandag wakker hebben gelegen. Er is reden toe. De anti-Vlaamse reflex van de meerderheid blijft groeien, terwijl de riposte van de Vlamingen beperkt blijft tot de strijdbaarheid van een kwalitatieve merkwaardige marginale groep, die echter rekenkundig alleen de bewuste flamingant, ik zou schrijven, de «held» aanspreekt.»

Het Volk

Dries Claey's noemde de verkiezingsuitslag dramatisch voor de CVP, vooral in het licht van de leeftijd der gekozenen. De achteruitgang van de CVP weet hij aan het feit dat die partij in het onderwijs alle vaste voet verloren heeft.

» Het officieel onderwijs, zowel stedelijk als rijks-, is het exclusief jachtterrein van de socialistische, meer bepaald Laridon. Het vrij onderwijs blijft steeds meer Volksunie-gericht te zijn.»

DE VLAAMSE PERS

de nieuwe

«Als het ware om de Vlamingen die nog altijd niets begrepen hebben van de Brusselse werkelijkheid, een lesje te geven, heeft men ook enige vooruitgang van het FDF vastgesteld in de meeste zogenoemde faciliteitengemeenten (in feite sinds lang verworpen tot tweetalige burchten, met het Frans vooraan) maar een achteruitgang van het FDF in de gemeenten van Vlaams-Brabant waaraan de ongeluksregering van Lefèvre-Spaak (CVP-BSP) in 1963 (Hertoginnedal) géén faciliteiten had toegekend.

» Wat valt er nu te doen? De Brusselse Vlamingen zijn volledig geminoriëerd en tot machteloosheid gedoemd, ook door de vlucht van de meeste Vlaamse politieke leiders, voor wie de Brusselse Vlamingen nauwelijks schijnen mee te tellen en een beetje op dezelfde manier als wisselmunt en wegwerpartikelen worden beschouwd als veertien jaar geleden de Vlamingen van Moeskroen, Komen, Edingen, enz. Of Vlaanderen zijn territorium behoudt en in Brussel iets te zeggen blijft hebben, hangt uitsluitend van het Vlaamse binnenland af, en vandaag evenmin van de Vlaamse Brusselaars als destijds van de Vlamingen uit Edingen. Het is te Antwerpen,

pen, te Gent, te Brugge en te Hasselt, dat over het lot van de Brusselse Vlamingen wordt beslist. Naarmate in de provincien die straks de Vlaamse staat zullen vormen, de macht in handen komt van radicale Vlamingen of van figuren die hopen in de Belgische bourgeoisie opgenomen te worden, naarmate Vlaanderen dus koppig en hard zal zijn, zal het de Vlamingen van Brussel goed of slecht vergaan.»

De Standaard

«De Vlaamse onderhandelaars zullen harde Brusselse gesprekspartners voor zich vinden. Zij zullen op hun beurt een maximalistisch standpunt moeten innemen.

» Die konfrontatie is daarom nog niet gedoemd te mislukken. Het ogenblik nadert waarop het dossier volledig moet worden opgelegd. De juiste waarde van de onderscheiden posities en belangen moet korrekt worden afgewogen. Van essentieel belang is dat men bereid is, in de definitieve structuur, een grondwettelijk beschermde grens te trekken tussen de Vlaamse en de Franse staat. Onze moeilijkheden worden niet meer opgelost met een decentralisatie of een gewestvorming, die het Vlaamse en het Franse gebied onder de voogdij van de centrale macht laten. Er moet een klare lijn worden getrokken, die Vlamingen en franstaligen een zo groot mogelijk zelfbestuur waarborgt. Alleen in dat perspectief kan ook een bevredigende oplossing voor Prussel worden gevonden.»

GAZET VAN ANTWERPEN

«De «nieuwe strategie», waarover men het nu heeft, moet een offensieve strategie zijn. Vanzelfsprekend in overleg met de Brusselse Vlamingen. Het is niet vanuit Gent of Antwerpen, dat men uitmaken moet hoe Brussel dient aangepakt. Dat weten de Brusselse Vlamingen beter dan wie ook.

» Het basisbeginsel voor de Vlaamse strategie blijft dat Brussel het gemeenschappelijk gebied moet zijn, voor beide volksgemeenschappen, met vaste grenzen voor de tweetaligheid. De konkrete inhoud van dat streefdoel moet worden uitgewerkt door alle Vlaamse partijen samen. Waarbij deze ervan moeten uitgaan dat elke vorm van inschikkelijkheid, zeker van toegeeflijkheid, koren op de molen is van het FDF.

» Het enige resultaat dat de Brusselaars behalen door voor het FDF te stemmen, is dat er van Vlaanderen helemaal geen toegevingen kunnen worden verwacht.»

50 JAAR PERSFOTOGRAFIE

Tot 9 november heeft in Studio 44, Kruidtuinlaan te Brussel een grote tentoonstelling plaats van een selectie persfoto's van 50 jaar geleden tot op heden. Tevens wordt een verzameling foto's toestellen uit de verzameling van het Antwerpse Sterkshofmuseum tentoongesteld. Naar aanleiding van dit persjubileum verscheen een foto-album «Vijftig jaar persfoto in België», bij de uitgeverij Lannoo te Tielt (met 180 markante persfoto's en bijhorende teksten, 325 fr.). Er is een permanente dia-voorstelling met aangepaste geluidsachtergrond, op basis van de beste persfoto's.

NATO-boss Luns onprotokolair...

PERSSPIEGEL

Dat de franstalige weekbladen na de dagbladen eveneens de verkiezingsuitslagen onder de loupe zouden nemen, lag voor de hand. Zo vernemen we via de «Pourquoi Pas?» dat de FDF-er Lagasse «de aanhechting van de faciliteitengemeenten waar het FDF het voor het zeggen heeft, bij Vlaanderen ondenkbaar» acht. Dit in schrille tegenstelling met de taal van FDF-kollega Outers (het FDF zal de tegenstanders verbazen door zijn gematigdheid). Let op de gewilde verwarring: aanhechting bij Vlaanderen van gemeenten die reeds bij Vlaanderen horen, ondanks de faciliteiten...

«Forces Wallonnes» erkent impliciet de achteruitgang van het RW door te spreken over de socialistische vooruitgang. Daarom volgt een beroep op de militanten, om niet te versagen doch integendeel «de Waalse strijd verbeteren voort te zetten»...

In een unitaristische reflex (oude gewoonten legt men maar moeilijk af) verwijt de «Libre Belgique» aan de RTB alleen de kiesuitslagen gegeven te hebben van Brussel en Wallonië, en over de resultaten in Vlaanderen geen gebenedijd woord. Niet verwonderlijk nochtans: toen RTB-directeur-generaal Wangermée enkele tijd geleden het RTB-programma aankondigde zei hij letterlijk «over Vlaanderen kunnen we weinig geven, want dat is voor de meesten van ons het buitenland»...

Pourquoi Pas?

«Anders geformuleerd: zullen hoofdstad en omgeving, de (6) randgemeenten inbegrepen, als volwaardig gewest erkend worden — en ook als verbindingssteden tussen de twee gemeenschappen? Alleen reeds bij het horen van deze vraag knarsen de Vlaamse partijen meer de tanden. «Ik hoop nochtans, zo zei ons senator

Lagasse, dat de overige Brusselse partijen de les zullen begrepen hebben. En dat ze hun standpunten nader bij het onze zullen brengen. Vooral de socialistische, die immers van hun vergelijk geen dokument maken dat te nemen of te laten is. Uiteindelijk moeten toch de verantwoordelijke politieke leiders rekening houden met de wil van de kiezer. Zo is het bvb. ondenkbaar dat wij in de randgemeenten, waar we aan de macht zijn, hun aanhechting bij Vlaanderen zouden aanvaarden.»

Men moet inderdaad een democratisch uitgesproken wil recht laten we-

Volgens «Pan», waaruit wij deze Ali-dor-tekening snoepen, zou C.F. Nothomb het PSC-voorzitterschap ver-zaken onder druk van zijn madame die het niet meer eens was met zijn veelvuldige afwezigheid...

dervaren. De verkiezingen van 10 oktober hebben klaar en duidelijk bewezen dat men de wil van een gemeenschap van 1 miljoen niet langer kan negeren of verstikken. Ze hebben het geroepen: ze zijn niet bereid, om tweederangsburgers te worden. Of de Palestijnen van een tweeledig geregionaliseerd België.

«Het spel is beklonken. Wallonië heeft grosso modo socialistisch gestemd, Vlaanderen CVP en het Brusselse FDF. Voor het Rassemblement Wallon duurt de strijd voort. Zoals de RW-lijsttrekker Robert Moreau te Charleroi zei, kent het RW «een verbeterd statusquo». Deze analyse geldt voor gans Wallonië, waar hier en daar de resultaten van het RW meer dan bevredigend zijn. Voor de Waalse militant is er niets veranderd. De strijd voor het federalisme duurt voort. Het blijft het fundamentele doel. Meer dan ooit is het RW ervan overtuigd, dat alleen het federalisme de oplossing betekent voor de grote problemen van deze tijd, die behalve de politieke structuren ook de sociaal-ekonomische eisen omvat-

ten zoals de werkverschaffing, de werkloosheid enz. Voor het overige hechte men aan de uitslagen geen betekenis, die deze verkiezingen niet hebben, waar toch bij de kiezer de gemeentelijke reflex heeft gespeeld.»

LA LIBRE BELGIQUE

«Jongstleden maandag was de gansse nieuwsuitzending van de RTB gewijd aan de verkiezingsuitslagen in Wallonië en te Brussel. Met geen woord werd gerept over de resultaten in Vlaanderen, waar nochtans de meerderheid van de Belgen woont. Het interesseert nochtans ook de franstaligen hoe de evolutie was van CVP, BSP, PVV en VU. Toen een journalist van de geschreven pers daarop de aandacht vestigde werd hem geantwoord dat deze uitslagen reeds zondagnacht waren omgeroepen en maandagmorgen in de eerste nieuwsuitzending. De meeste luisteraars zullen echter niet opgebleven zijn en zullen weinig tijd gehad hebben maandag vroeg. In plaats van om 13 u. een algemene samenvatting te geven werden de cijfers eens te meer voorgelezen samen met een heruitzending van de vorige nacht afgenomen interviews...»

ZACHTE HEELMEESTERS MAKEN STINKENDE WONDEN

Verscheidene konfraters in de Vlaamse pers hebben zich deze week behoorlijk ingespannen om de FDF-overwinning te Brussel op 10 oktober jl. enigszins te minimaliseren.

Het FDF behaalde wel méér stemmen dan bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1970, maar minder dan bij de agglomeratieverkiezingen en parlementsverkiezingen, zo betogen zij. Bovendien, aldus deze verplegers van het Vlaamse gemoed, gaat het enkel om een verschuiving van stemmen tussen twee rabiaat-frankofone lijsten: de parti libéral en het FDF.

Als Vlaming is men spontaan geneigd om zo'n zelfje op onze Brusselse wonde in dank te aanvaarden, maar wij doen er toch maar best aan onszelf niet teveel te sussen met allerlei geruststellende becijferingen.

Hoe men het draaide of keerde, het FDF heeft in de Brusselse agglomeratie en op sommige plaatsen erbuiten, wel degelijk zijn positie versterkt. De enige vergelijking van cijfers

die o.i. opgaat is die tussen de twee gemeenteraadsverkiezingen, die van 1970 en die van 1976. Vergelijken met verkiezingen op een ruimer vlak gaat niet op. Elkeen weet dat niet-traditionele partijen bij zo'n verkiezingen gemakkelijker hogere scores boeken dan bij gemeenteraadsverkiezingen.

In een aantal gemeenten van de Brusselse agglomeratie zijn de FDF-ers hoe dan ook heer en meester. Men kan aan dat feit niet onderuit, en de Vlamingen zullen daar onaangenaam aan herinnerd worden op het ogenblik dat, in het kader van de staatshervorming, over Brussel zal worden gepraat...

Men heeft de Vlamingen in verband met Brussel reeds al te lang gesust. Men heeft stelselmatig de werkelijkheid verdoezeld door altijd opnieuw te verwijzen naar allerlei zgn. gunstige evoluties, die meer illusie dan werkelijkheid waren. En sinds 15 jaar hebben de traditionele partijen «oplossing» na «oplossing» bedacht voor het Brusselse probleem, maar geen

van alle is ook maar in enige mate doeltreffend gebleken. Het is een eindeloos pleisteren geweest op een houten been. En intussen boerden wij er steeds verder op achteruit...

De zachte heelmeesters van de CVP, de BSP en de PVV, hebben in het centrum van het land na al die jaren een biezonder stinkende wonde gemaakt.

Nergens beter dan in de zes Vlaamse randgemeenten-met-faciliteiten is nu aangetoond dat al die zgn. soepele formules van de traditionele partijen slechts tot nieuw Vlaams verlies leiden. De beruchte «faciliteiten» werden uitgedacht om de frankofonen toe te laten zich aan te passen aan hun nieuwe (Vlaamse) woonomgeving. Alsof zij dat ooit hadden gewenst!

Het is nu zonneklaar dat met de faciliteiten het Franse paard van Troje werd binnengebracht. Het enige Vlaamse besluit uit deze bittere ervaring is: nooit en nergens mag er nog sprake zijn van enige tegemoetkoming. De franstaligen

die bij ons komen wonen hebben zich aan te passen aan de gewoonten en reglementen van de Vlaamse gemeenschap. Punt. Wensen zij dit niet te doen, dan moeten ze maar elders gaan wonen. Al die rest is onvergeeflijke zwakte, die spoedig door Vlaanderen duur moet worden betaald.

Eerlang wordt er opnieuw gesproken over de Staatshervorming. Alle vorige maatregelen tot sanering van de gemeenschapsverhoudingen in dit land zijn ondoeltreffend gebleken. Men moet wel opnieuw aan de tafel.

Wij hopen dat alle Vlaamse onderhandelaars beseffen dat de tijd van de «soepele formules» en van de «overgangsregelingen» nu voorgoed voorbij moet zijn. En dat alleen radicale en diepgaande hervormingen de verziende toestand in Brussel en Brabant op termijn kunnen verbeteren.

Voor ieder politiek waarnemer is het duidelijk dat de fundamentele keuze waarvoor ieder politiek verantwoordelijke in Vlaanderen staat, die is tussen een «gewest-

vorming» met zijn drieën (waarbij Brussel wel zal spinnen) en een grondige federalisering met zijn tweeën. Het is onze diepste overtuiging dat Vlaanderen enkel en alleen gebaat is bij een federalistische staatshervorming, waarbij het zwaartepunt van de politieke macht bij de deelstaten gelegd wordt.

Dat de Volksunie, die elektoraal gelukkig weer aan de winnende hand is, met dit inzicht hoege-naamd niet alleen staat in Vlaanderen bewijst het plan dat het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen zopas heeft uitgewerkt.

Prof. Gerlo sloeg daarbij de nagel op de kop waar hij stelde dat de tijd voor halfslachtige oplossingen nu definitief voorbij moet zijn. Al wie in Vlaanderen beseft welke vitale belangen voor onze gemeenschap op het spel staan, heeft de plicht deze stelling met hand en tand te verdedigen in de komende, misschien beslissende maanden.

Paul Martens

WAALSE AUTOWEG KOMT ER NIET

Het was een oude Waalse droom, om Komen rechtstreeks met Moeskroen te verbinden. Toen in 1962 Komen (volkomen ten onrechte) bij Henegouwen werd gevoegd, zagen de protagonisten van dit plan de kans schoon, om het ten uitvoer te leggen. Er zou een snelweg komen van Waasten via Komen doorheen West-Vlaanderen via Rekem, Geluwe, Mene en Wervik om dan om te buigen langsheen de grens naar Moeskroen.

De betrokken Vlaamse gemeenten protesteerden heftig en ook minister Desaegeer en zijn opvolger Califice voelden weinig voor dit project. De toestand veranderde echter toen de wallingant Defraigne (de man die later berucht zou worden door zijn taktloze uitslatingen over de watersnood in Vlaanderen) aan Openbare Werken kwam. Hij liep wel warm voor het project en maakte het nog erger door een nog meer milieu-

vernietigend tracé op te dringen. Hij wou een verbinding Komen-Moeskroen zonder enig contact met Vlaams gebied (nergens kruispunten of verkeerswisselaars). Daarvoor moest de weg zelfs een formidabele bocht maken over de geplande A19 (Kortrijk-Veurne) waardoor 50 ha goede landbouwgrond praktisch verloren zouden gaan. Van enig alternatief moest hij niet weten, deze koppige Waal wou mordicus zijn exclusieve Waalse weg met eigen statuut en eigen karakter. Gelukkig trad Defraigne af. Zijn opvolger Olivier heeft bijna onmiddellijk het onzinnige van dit project ingezien en het laten vallen.

Dit blijkt uit het antwoord van de minister op vraag van VU-kamerlid Luk Vansteenkiste, die reeds herhaaldelijk op het oneconomisch en verkeerstechnisch onverantwoord karakter van het ontwerp gewezen had.

gratis twee tombola's

ASLK

ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTOKAS

doe mee: spaar iets extra in oktober!

Machtiging K.B. van 29/3/76

FRANSEN VERZACHTEN VERFRANSINGSDRUK

Sedert de dood van de Gaulle is er in Frankrijk veel veranderd; ook in de houding van de staat tegenover de zogenaamde streektaalen.

Nummer 20 (september 1976) van «Le Monde de l'Education» (een maandelijks speciale uitgave van het met aanzien omgeven Franse dagbald «Le Monde») stond in het teken van deze streektaalen: «le réveil des langues régionales». Alleen reeds dit feit, afgezien van wat er over geschreven wordt, is betekenisvol. Tien jaren geleden ware zo iets nauwelijks denkbaar geweest.

Op de inhoud is nog veel aan te merken. De grotere openheid van de Fransen tegenover wat zij nu opeens «hun erfgoed» noemen (zodat het Franse erfgoed zich ook tot de Baskische, Bretoense en andere kulturen gaat uitstrekken) betekent niet dat zij die streektaalen op voet van gelijkheid behandelen. De fouten van het recente verleden (zeg maar de politiek van totale verfransing of kulturele volkerenmoord) worden weliswaar betreurd, maar tevens vergoelikt. Men mag nu eenmaal niet verwachten dat zij zich op korte tijd volledig bekeren. Hoofzaak is dat een ontwikkeling op gang komt die meer begrip inhoudt voor het anders-zijn van Franse medeburgers wier moedertaal niet het Frans is; waardoor ook meer ruimte ontstaat voor initiatieven die in de betrokken streken van de basis uitgaan. In het voormelde nummer wordt deze ontwikkeling goed geschetst. De akteuele taaltoestanden in Bretagne, Occitanië en de Elzas worden vrij uitvoerig weergegeven. Veel beknopter is men over het Korsikaans (sic), het Baskisch en het Vlaams (resic).

VLAAMS, VERSTIKT TUSSEN FRANS EN NEDERLANDS?

Hier volgt de vertaling van wat er over het Nederlands in Frankrijk te lezen staat:

President De Gaulle tijdens zijn beruchte toespraak in Quebec (23-7-1967) waar hij uitriep «Vive le Quebec. Vive Quebec libre. Vive le Canada Français.» De tijden veranderen, ook in Frankrijk...

«Het Westvlaams wordt in Frans-Vlaanderen nog gesproken of toch begrepen, door enkele tienduizenden inwoners (tussen 50.000 en 80.000). Het is een van de dialecten die het Algemeen Nederlands (A.B.N.) vormen, de officiële taal van Nederland, en één der twee officiële talen van België. Als «allogene» taal kadert zij niet in de wet Deixonne en wordt in Frankrijk niet onderwezen. Het is een tanend dialect, arm aan wetenschappelijke en technische woordenschat (die het aan het Frans ontleent) en dat niet gesteund blijkt door de jonge generatie.

Feitelijk heeft het Vlaams het moeilijk om te overleven, verstikt als het zit tussen het Frans, de taal die in de steden gesproken

wordt, en het Algemeen Nederlands (A.B.N.). De Michiel de Swaen-kring doet een poging om ten minste het taalgebruik bij de volwassenen te vrijwaren.»

Het is niet dom, het is niet hatelijk, maar het is weinig en het is verwrongen. De Fransen zijn duidelijk nog niet genezen van hun hebberigheid, de binnen de grenzen van de Franse staat gesproken talen steeds op hun aldaar voorkomende dialectvormen te beoordelen. Voor hen brengt dit niets dan «oordelinge besluiten mee:

1. Is me dat daar een warboel, al die dialectschakeringen; er bestaat soms niet eens een geschreven eenheidstaal van!

2. Een dialect, ook, als het tot een andere taal dan het Frans behoort, kan nooit opwegen tegen

een universele kultuurtaal als het Frans; gelijkheid van behandeling is dus uitgesloten, ware trouwens een kulturele achteruitgang. 3. Het dialect wordt los gezien van zijn taalgroep (uiteindelijk door de dialectsprekers zelf), vooral wanneer de algemene cultuurvorm ervan voertaal in een aangrenzende staat is; zo worden de banden met de buitenlandse cultuurverwante groep losgeweekt en een steeds mogelijke neiging tot afscheiding van Frankrijk in de wortel omgegoen.

Gemakshalve wordt over het hoofd gezien dat de ontstentenis van een normale koepeltaal, die alle levensgebieden bestrijkt, precies te wijten is aan een felle verfransingspolitiek die normale

grenskontakten en het onderwijs van de eigen taal, zelfs als tweede taal, onmogelijk maakte en grotendeels nog maakt. Uitlatingen als «het Vlaams zit verstikt tussen het Frans en het Nederlands», ofschoon op zichzelf zinloos, zijn aldus te verstaan. Uiteindelijk zal het Westvlaams (mettertijd weliswaar «besmet» door het algemeen Nederlands) meer levenskansen behouden onder de koepel van het Nederlands dan onder die van het Frans.

Die Franse bezorgdheid voor niet-Franse dialecten is trouwens niet onverdacht: «La Libre Belgique» heeft altijd uitgeblonken in vertedering voor «le Flamand», precies in tijden toen het de erkenning van het Nederlands in het openbare leven heftig bestreed.

HALFSLACHTIG

Wij kunnen moeilijk geloven dat ontwikkelde mensen als Jacques Cellard, die het inleidend artikel voor dit nummer schreef en ook een over Elzas en Lotharingen, niet inzien dat de staatsgrenzen vaak kunstmatige, d.i. machts grenzen zijn, die geen fundamentele taal- of wezensverschillen aflijnen. Waarom maakt hij het vraagstuk dan zo moeilijk door dingen te schrijven als wat volgt:

«De belanghebbende gemeenschappen zullen dus zelf moeten uitmaken en normaliseren wat zij willen onderwezen zien: ofwel een «gemiddelde streektaal» (wat in feite de Nederlanders gedaan hebben in de 19e eeuw, toen zij een «gemeenschappelijk Nederlands» opstelden op grond van hun dialecten) (1), ofwel een van deze dialecten, waarvan aangenomen wordt dat het het beste is; zo bv. het Biters voor het Occitaans, en het Straatsburgs voor de Elzassers...»

(1) Op deze merkwaardige voorstelling van de zaken wensen wij binnen dit bestek niet in te gaan.

AKTIE BRUSSEL 10-10

17e LIJST

L.A. Kortrijk	300
Walter De Wilde, Gent	100
Willy Allo, Aalst	500
F.R. en H.S. Jette	2.000
Edmond Vermeiren, Wilrijk	450
Jozef Kaanen, Testelt	200
Alfons De Schouwer, Erembodegem	500
Jos Van Caekenberghe, St-Gen.-Rode	1.000
Karel Francq, Antwerpen	1.000
V.N.A.K., Antwerpen	1.000
EMMVM, Mariakerke	500
Oscar Arij, Erembodegem	500
Vander Kruys Germaine, De Panne	500
Adolf Spruytte, Rumbeke	1.000
W.M. Halle	500
Jos Hendriks, Waterschei-Genk	200
Mevr. Vanderstraeten, Brussel (3e storting)	1.000
Jaak Galle, St-Andries-Brugge	200
Galland-Vandormael, Wilrijk	500
VVG, Brussel	500
Johan Flamend, Veltem-Beisem	500
Oskar Tryhou, Vladslo	500
Marcel Goossens, Antwerpen	150
Bellefroid-Van Malderen, Wommelgem	1.000
Jozef Fonteyn, St-Stevens-Woluwe	1.000
Vlaamse Gepensioneerden, Kontich	700
VNR Herentals	500
F.S. Duffel	500
Jozef Van der Heyden, Ternat	1.000
Naamloos, Brussel	500
G.E., Antwerpen	1.000
Anna-Maria Bex, Hasselt	500
Totaal 17e lijst	20.300
Algemeen totaal	808.645

2718

VERBRUIKERS.

De prijs- en hoeveelhedaanduiding helpt u de prijzen van produkten te vergelijken.

Als u er meer over wilt weten, vraag uw handelaar dan om de folder «prijs-hoeveelheid» uitgegeven door het Ministerie van Economische Zaken.

Daarin vindt u alles over de nieuwe reglementering.

* Als uw handelaar de folder niet meer heeft, kunt u hem gratis krijgen bij INBEL Montoyerstraat 3 1040 Brussel.

GOED KOPEN, IS EEN KWESTIE VAN VOORAF GOED GEINFORMEERD ZIJN.

DANK ZIJ DE CVP

De meest Vlaamse gemeente van het Brusselsse, Jette, krijgt straks een eentalig Frans schepkollege, dank zij de houding van de CVP, die er niet wou deelnemen aan de Vlaamse eenheidslijst en liever scheep ging met de PSC. Nu zit de CVP-Jette in zak en as en gaan er verwijtende stemmen op, die luidop betreuren dat de CVP geen kartel met de VU aanging, daar een dergelijk samengaan zeker 7 tot 8 zetels zou opgeleverd hebben, waar er nu maar 2 zijn (VU). Onze derde kandidaat, de h. Monteyne, had slechts negen stemmen te kort om gekozen te zijn. Intussen is eens te meer de onbetrouwbaarheid van de frankofonen en de naïviteit (of kwade trouw) van de CVP gebleken. De theorie van o.m. de CVP, verkondigd door partijvoorzitter Martens, dat nl. de CVP, daar waar het in het Brusselsse mogelijk was aan het bewind deel te nemen, met de PSC moest samen gaan en elders, waar een dergelijke kans niet bestond met VU, PVV en BSP, gaat dus niet op. Het is wel degelijk de traditionele CVP-onderdanigheid aan de PSC die de Vlamingen in het Brusselsse telkens weer voor schut zet.

TOEZICHT OF GEEN TOEZICHT

VU-senator Vandezande ontdekte bij een bezoek aan het Rekenhof dat een bedrag van 225.000 fr. aan de Konfederatie van Instellingen voor Sociaal Dienstbetoon, Guimardstraat 5 te Brussel, als toelage werd toegekend, met als enige «tegenprestatie» een verklaring op erewoord dat inkomsten en uitgaven overeenstemden met de boekhouding. Nochtans is volgens een KB van 3 november 1971 de voorlegging vereist van een activiteitenverslag en een winst- en verliesrekening. Het was aangewezen dat de senator hierover een vraag stelde aan de minister van Volksgezondheid (bulletin

nr. 49 dd. 21 september, nr. 159). In zijn antwoord somt de minister wel de voorschriften inzake toezicht op, maar men kan niet uitmaken of er nu echt toezicht gebeurt of niet. Wel blijkt de administratieve controle elk ogenblik mogelijk. De «konfederatie» in kwestie (feitelijk het Verbond van Instellingen voor Welzijnzorg) ontving daadwerkelijk 225.000 fr. in 1971 (ook 1972 en 1973), 250.000 fr. in 1974 en 283.420 fr. in 1970. Voor de eerste keer «kommunautair» verdeeld als volgt: 155.420 fr. voor Vlaanderen, 100.000 fr. voor Wallonië en 30.000 fr. voor Brussel-Gewest. Hopelijk niet alleen op erewoord...

STEEDS ZEER BESCHIEDEN

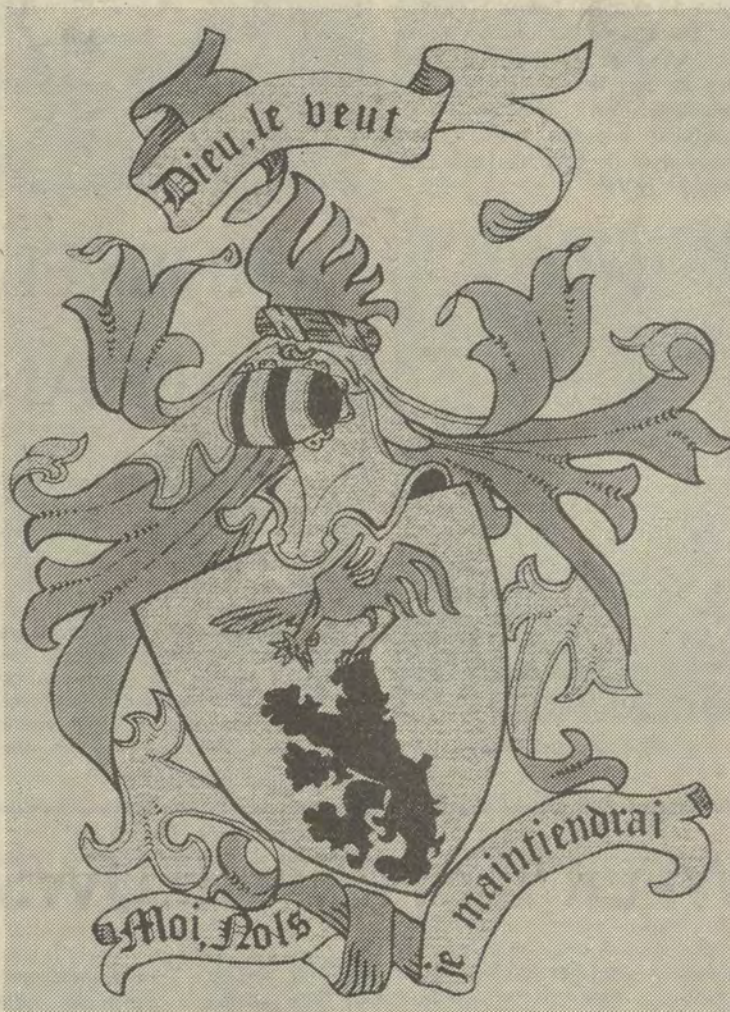
Het is telkens weer opvallend, hoe diskreet en bescheiden onze bewindslieden zijn, wanneer er hen vragen over de wapen- en munitie in België worden gesteld. Dit was opnieuw zo bij een vraag van VU-senator Van In (Bulletin van 21 sept. nr. 49). Terwijl de zeewaartse uitbouw van de haven van Zeebrugge voor 1981 verzekerd wordt door een zogenoemde raamovereenkomst, vernemen we dat in strijd met de beschikkingen van het Zeebrugse havenbeheer, opnieuw 's nachts munitie wordt gelost en geladen op de havendam. Gevraagd of daartoe dringende redenen bestonden, of het havenbeheer om advies werd gevraagd, welke bestemming de munitie en de springstoffen hadden, en hoe deze trafiek te verenigen is met de zeewaartse uitbouw van de haven en de rol van de Zeebrugse marinebasis, antwoordt minister Vanden Boeynants alleen dat de opgeworpen kwestie niet in de belangensfeer van de Zee-macht valt en dat de marinebasis te Zeebrugge in deze zaak geen rol speelt. Punt andere lijn.

Uitvoeriger is de staatssekreteris, toegevoegd aan de minister van Economische Zaken

(vraag nr. 23 in bulletin nr. 48 dd. 14 sept.). Dit antwoord handelt voornamelijk over de juridische aspecten van de behandeling van springstoffen. Er wordt in een bepaald geval niet ontkend dat niet werd gewacht op de instemming van het havenbeheer, dat trouwens achteraf schriftelijk toestemming verleende. De oorzaak van de overijde inscheping moet gezocht worden in de moeilijkheden die de poederfabriek te Balen/Lommel heeft gekend door een staking van het personeel, waardoor de stockering te groot werd en een

vermindering ervan door verzending zeer dringend was geworden. De overige vragen acht de staatssekreteris voorbarig. Over de bestemming, het hoe en het wat vernemen we niets. De minister van Buitenlandse Zaken, toch wel bevoegd in deze zaak, verwijst naar zijn collega's van Landsverdediging en Economische Zaken.

Zoals gewoonlijk wanneer de wapen- en munitie te berde komt gebaren de verantwoordelijken ofwel van krommen aas of blijven ze zeer diskreet.

In een vraaggesprek met de Antwerpse heraldikus Jules Simons (in het maandblad «Avenue») verduidelijkt deze een wapenschild voor burgemeester Nols van Schaarbeek. Overwegend rode kleur = agressiviteit, een opgerichte hanekam, een getergde leeuw zonder klauwen, tong en staart die door een Waalse haan wordt getergd. De ontwerper zegt het schild in een speelse bui te hebben ontworpen...

HULP AAN BEDRIJFSLEVEN

In Vlaanderen (Vlaams Brabant inbegrepen, nl. de arrondissementen Leuven en Halle-Vilvoorde) werden sinds oktober 1974 (maand waarin de eerste bedrijven in moeilijkheden zich meldden bij de staatssekreteris voor Streekeconomie) 347 dossiers aangelegd voor een totaal van 42.632 personeelsleden. Daarvan gingen 91 bedrijven met een personeelsbestand van 13.420 verloren of waarschijnlijk verloren. Voor 198 bedrijven met samen 24.006 werknemers werd een oplossing gevonden of bestaat er grote kans toe. Voor 58 bedrijven met 5.206 werknemers werd nog geen oplossing gevonden. Het aantal gesinjaalde bedrijven in moeilijkheden is het hoogst in O.-Vl.: 114 met 13.830 werknemers, gevolgd door Antwerpen (64 - 6.641), W.-Vl. (61 - en niet minder dan 10.676), Limburg (58 - 5.944) en Brabant (50 - 5.541)... O.-Vl. telt het hoogste aantal geredde bedrijven: 71 met 9.255 personeelsleden. Volgen Antwerpen (35 - 4.053) en W.-Vl. (34 - 4.773), Limburg (34 - 2.953); Brabant (24 - 2.972). Volgens het aantal werknemers is de volgorde anders: O.-Vl., W.-Vl., Antw., Brabant en Limburg. Volgens de sectoren is vooral de tekstielnijverheid het zwaarst getroffen: 123 ondernemingen met 15.594 werknemers. Ook de metaalverwerkende nijverheid kent moeilijkheden (60 - 9.653) al kon bijna de helft na rijkstussenkomst weer aan de slag (4.509 in 33 ondernemingen). Voor 69 tekstielbedrijven met een personeelsbezetting van 8.743 personen werd eveneens een oplossing gevonden. De schoennijverheid werd op het eerste gezicht het minst door de recessie getroffen: 11 bedrijven met 1.430 personeelsleden vroegen hulp, maar voor 8 daarvan met 1.150 werknemers baatte geen hulp meer. We haalden deze cijfers op uit het antwoord van de staatssekreteris voor Streekeconomie aan VU-senator Van In.

DE WEEK • DE WEEK • DE WEEK • DE WEEK

WOENSDAG 13 OKTOBER

- Het sociaal overleg tussen de regering en de sociale partners inzake tewerkstelling, de definitieve uitwerking van de programmawet en de verdediging van de frank, wordt hervat.
- Te Brugge wordt een coalitie BSP/VU/CD/PVV gesloten tot vorming van een schepkollege, met kamerlid Frank Van Acker als burgemeester. De CVP gaat in de oppositie, nadat CVP-BSP-onderhandelingen mislukten (ondanks de tussenkomst van CVP-voorzitter Martens).
- De ACOD, onderwijssektor, zal wisselbeurtstakingen organiseren van 19 oktober af uit protest tegen de onderwijspolitiek van de regering.
- Het VU-partijbestuur stelt de systematische boycot door het CVP-bestuur van gemeentelijke coalities tussen de CVP en de VU aan de kaak.
- De vooruitgang van het FDF op 10 oktober blijkt in werkelijkheid vergeleken met de agglomeratieverkiezingen van 1971 een achteruitgang te zijn, nl. van 49,2 % naar 33,7 %. Ook vergeleken bij de uitslag van de parlementsverkiezingen van 1974 is er een achteruitgang (van 262.694 stemmen). Desniettemin versterkte het RB (Rassemblement Bruxellois, een coalitie van FDF en de PL) zijn posities in de gemeenteraden, dank zij de o.m. de grilligheid van het vigerend kiesstelsel.

DONDERDAG 14 OKTOBER

- De reacties van werkgevers en werknemers op de regeringsvoorstellen betreffende de programmawet zijn vrij negatief. Er is de strijd tegen ontduiking van de TV-taks niet te vereenzelvigen met de echte strijd tegen de fiscale fraude. Minister De Clercq schat het ontdoken kijklgeld op 1 miljard fr.
- Het studiesindikaat Symarindus acht — zelfs in de ongunstigste omstandigheden — de bouw van een haven in zee voor Zeebrugge rendabel, evenals de bouw van een kerncentrale en een LNG-terminal.
- De voorzitters van de Waalse partijen komen bijeen in het parlement, ter voorbereiding van de konferentie van de gemeenschappen. De onderhandelaars ontmoeten later de Brusselsse frankofonen.
- Volgens de artsenkamer Wynen zijn alle schikkingen voor een verhoging van de artsenlonen getroffen. De verhoging zou 7 th. bedragen.

VRIJDAG 15 OKTOBER

- In een «reddingsplan voor de Kempense steenkoolmijnen» stelt de h. André Baeyens, sekretaris-generaal van Economische Zaken voor steenkool en staalproductie te scheiden.
- LP-kamerlid De Muyter dient een

wetsvoorstel in, waarbij de volksraadpleging tot vaste instelling wordt gemaakt.

- In plaats van de afgetreden minister De Paep en staatssekreteris D'haeseleer (beiden worden burgemeester resp. te Gent en te Aalst) worden staatssekreteris D'hoore (Vlaamse streekeconomie) tot minister van Sociale Voorzorg en de niet-parlementariër Mark Eyskens tot staatssekreteris Vlaamse streekeconomie benoemd. De PVV'er Kempinaire wordt staatssekreteris van het Openbaar Ambt.

• De president-directeur-generaal van Bell Telephone Frank Pepermans treedt als zodanig af ingevolge zijn veroordeling wegens actieve corruptie in de zaak Baudrin.

ZATERDAG 16 EN ZONDAG 17 OKTOBER

- Gewezen staatssekreteris D'hoore (thans minister) pleit voor meer steenkolenverbruik en minder kerncentrales.
- PSC-voorzitter C.F. Nothomb neemt als zodanig — wegens persoonlijke redenen — ontslag en wordt opgevolgd door PSC-senator Gramme uit Verviers.
- ACV-voorzitter Houhuys pleit op het kongres van de kristen metaalbewerkercentrale voor de voortzetting van het sociaal-economisch overleg. De crisis kan slechts over-

wonnen worden door solidariteit en realisme.

- De revaluatie van de Duitse Mark zou o.m. de positie van de bfr. moeten verstevigen.

MAANDAG 18 OKTOBER

- VU-senator Coppieters dient een wetsvoorstel in tot het veilig stellen van de overlevingskansen en de leefbaarheid van het nederlandstalig onderwys te Brussel.
- Mevrouw Mathilde schroyens (BSP) is kandidaat burgemeester van Antwerpen: ze zal de eerste vrouwelijke burgemeester zijn van de Metropool na 635 mannelijke voorgangers (Van 1406 af).
- Op 6 november zal te Brussel een zgn. staten-generaal van de Vlaamse verenigingen doorgaan, vertegenwoordigd in het Vlaams Overlegcentrum. De Vlaamse partijvoorzitters worden uitgenodigd hun instemming te betuigen met de eis «geen federalisme met drie, wel met twee».
- 80 % van het niet-onderwijzend ACOD-personeel van de rijksscholen in de provincie Luik staakt.
- Frank Swaelen, laatste unitaire partijfiguur tussen CVP en PSC neemt ontslag. Of hij een opvolger krijgt is niet duidelijk.

- De Algemene Spaar- en Lijfrentekas heeft na veel kabaal en vele incidenten, een definitief kader, met 48 % Vlamingen voor de tweetalige diensten te Brussel, wat beduidend meer zou zijn dan hetgeen de frans-taligen wilden dulden, na hun manipulatie-praktijken met de spaarboekjes uit Vlaanderen en ook uit Brussel.

- Scherpe kritiek van oud-CVP-minister Vlerick in de senaatskommissie van Financiën op het wetsontwerp De Clercq (verhoging van de belasting door uitbreiding van het aantal meerwaarden). Senator Vlerick acht het ontwerp oneconomisch, strijdig met de wil van de regering om de inbreng van rizikodragend kapitaal te bevorderen, en vooral nadelig voor het Vlaams bedrijfsleven, dat meer dan in Wallonië familiaal gestructureerd is.

DINSDAG 19 OKTOBER

- De Nederlandse Kultuurraad bevestigt voorzitter Bascour (PVV) in zijn functie. Op een interpellatie van de BSP'er Geldolf over de TV-uitzending over uiterst rechts in Vlaanderen, antwoordt minister De Backer dat voortaan nauwer toezicht zal uitgeoefend worden op de Panorama programma's. Intussen neemt BRT-direkteur-generaal Vandenbosse in zijn redakteurs in bescherming in een boze brief aan minister Decroo.

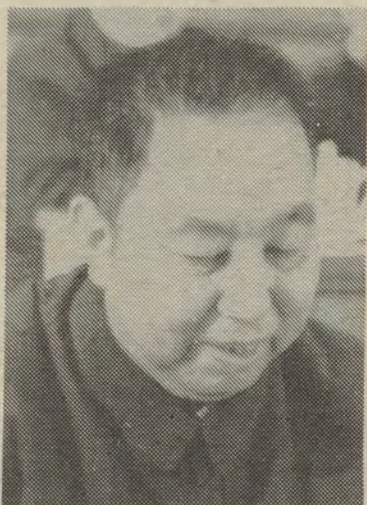
POST MAO-CHINA

Met de benoeming van eerste minister Hoes Kwo Feng tot partijvoorzitter en dus tot opvolger van Mao, is het post-Mao-tijdperk in de Chinese Volksrepubliek begonnen. Dat wordt nog veel scherper onderstreept door de aanhouding van vier vooraanstaande kommunistische leiders, beschuldigd van een complot «tegen de staat». Nog sensationeler is dat zich onder deze vier de weduwe van Mao bevindt, vandoord al behorend tot de uiterst links-radikale vleugel van de partij. De vrouw van de overleden Chinese Cesar blijkt trouwens ook min of meer betrokken te zijn geweest in de samenzwering tegen Mao, op het getouw gezet door de in geheimzinnige en nog steeds niet opgehelderde omstandigheden «verongelukte» dauphin Lin Biao.

Deze arrestaties wijzen er in elk geval op dat de nieuwe Chinese leider — die als eerste minister door vice-premier Tsjao Tsjiao zou opgevolgd worden — geen risico's wenst te nemen tegenover een partij, die nog steeds grondig verdeeld blijkt te zijn onder meer over de verdere evolutie in de verhouding tot Moskou (waar men nog steeds pogingen in het werk stelt om de betrekkingen met de Chinese Volksrepubliek te verbeteren, tot nog toe zonder veel resultaat, maar dat kan veranderen). Niet voor niets wordt de bevolking via muurkrant opgeroepen tot steun aan het leger, steeds de laatste toevlucht van de partijleiding. Het belang van dit overgangstijdperk te Peking voor de rest van

de wereld mag niet onderschat worden. Een Chinees-Russische verzoening zou ongetwijfeld het huidige machtsverwicht verstoren, terwijl een te scherpe tegenstelling (eventueel met gewapend ingrijpen) evenmin bevorderlijk zou zijn voor de zo broze wereldvrede. Het zal dus in de volgende weken en maanden uitkijken gebazen zijn naar wat te Peking gebeurt.

De likwidatie van mevrouw Mao en bondgenoten — die niet zonder bloedvergieten zou gebeurd zijn, — gelijkt sterk aan de manier waarop destijds eerst NKWD-chef Beria door zijn politburopartners werd gelijkwaardig en later toen de zgn. anti-partijgroep met Malenkov en Molotov door Kroeetsjev werden gelimogeerd. Het is alsof de geschiedenis zich herhaalt. (SW)

Hoes Kwo Feng.

TRANSKEI WORDT ONAFHANKELIJK

Transkei wordt als eerste van de Bantoeilanden in Zuid-Afrika, op 26 oktober 1976 volledig onafhankelijk.

De nieuwe staat zal een oppervlakte hebben van 45.000 km², hetgeen neerkomt op anderhalve keer de oppervlakte van België. Het aantal inwoners bedraagt (volgens de cijfers van 1975) 2,1 miljoen. Dat komt neer op 55 % van de Transkeise Xhosa-bevolking, want het totale aantal Transkeise Xhosa's belooft 3,6 miljoen. Ter-

loops zij vermeld, dat er behalve de 3,6 miljoen Transkeise Xhosa's nog 1,1 miljoen Ciskeise Xhosa's zijn. De natuurlijke grenzen van Transkei worden gevormd door de Indische Oceaan, de Grote Keirivier in het zuiden en de Drakensbergen in het noordwesten.

Staatkundig gezien grenst Transkei aan Lesotho en aan de Zuidafrikaanse provincies Natal en de Kaapprovincie. Transkei heeft een ononderbro-

ken kustlijn van meer dan 450 km. De blanke enclave van Port St. Johns werd verleden jaar bij het grondgebied van Transkei gevoegd. Het grondgebied van de nieuwe staat vormt nog geen aaneengesloten geheel, maar verwacht kan worden, dat door aankoop van gronden of door een soort ruilverkaveling het Transkeise territorium binnen afzienbare tijd één geheel zal zijn.

Transkei heeft een wetgevende vergadering waarvan 50 leden worden gekozen bij algemeen stemrecht, 69 leden zijn traditioneel verkozen stamhoofden; dan zijn er vijf opperhoofden die ambtshalve zitting hebben. Er zijn twee politieke partijen, namelijk de Transkeise Nationale Onafhankelijkspartij van eerste minister Matanzima en de Democratische Partij, die thans onder leiding staat van de heer Hektor Ncokazi en die de oppositie vormt.

Transkei is één der aantrekkelijkste gebieden van zuidelijk Afrika. Nergens is de regenval minder dan 500 mm en drie-kwart van het grondgebied heeft zelfs een neerslag van meer dan 760 mm (ter vergelijking: Nederland 765 mm, België 835 mm). Het klimaat van de kuststreek is subtropisch. In de hoger gelegen gebieden is het klimaat zachter. Het landschap doet wat aan Auvergne denken met de kudden vee tegen de zacht glooiende hellingen.

NAAMSVERANDERINGEN IN TRANSKEI

De Transkeise regering heeft besloten een aantal plaatsen een nieuwe naam te geven. Hierna volgt een opsomming van de oude en de nieuwe namen:

Butterworth wordt Gcuwa
Port St. Johns wordt Umzimvubu
Elliotdale wordt Xhosa
Mount Ayliff wordt Maxesibeni
Flagstaff wordt Siphagani
Mount Frere wordt Kwabhaca
Kentani wordt Centane
Willowvale wordt Gatyana

WEINREB WEER IN HET NIEUWS

(jeeveedee) Wéér, voor de zoveelste keer na de tweede wereldoorlog, hebben de afgelopen dagen de Nederlandse dag- en weekbladen vol gestaan van artikelen over een van de meest kurieuze figuren uit de geschiedenis van de bezettingsperiode: Friedrich Weinreb. Aanleiding was ditmaal het verschijnen van een levig rapport (1683 bladzijden!) over deze in Polen geboren Joodse ekonomist die een zwaar omstreden rol heeft (of moeten we zeggen: zou hebben?) gespeeld in verband met het wegvoeren van zijn

in Berlijn wonende generaal Schumann hem gemachtigd had lijsten samen te stellen van Joden die niet naar de concentratiekampen zouden worden gevoerd maar naar het onbezette deel van Frankrijk zouden mogen vertrekken. Dat was eind 1941 begin 1942. De generaal Schumann bestond helemaal niet, het was een puur verzinsel van Weinreb. Maar door een ingewikkeld spel met valse handtekeningen en stempels wist hij de Duitsers zodanig te imponeren dat de mensen die op de «Weinreb-lijsten» stonden, in elk geval uitstel van deportatie kregen. Toch raakte Weinreb zelf in moeilijkheden, werd gearresteerd, maar na een paar dagen alweer vrijgelaten. De bedreigde Joden kregen daardoor nog meer vertrouwen in hem, want men meende dat de Duitsers groot ontzag voor hem hadden. Weinreb ging weer nieuwe lijsten samenstellen waarvoor hij ook inschrijvingsgeld vroeg. Het spel duurde een hele tijd, maar uiteraard vertrok de trein naar onbezett Frankrijk nooit. Weinreb dook tenslotte onder en het merendeel van de mensen die op de lijsten vermeld stonden, belandde in de concentratiekampen en overleefde de oorlog niet.

In 1945 werd hij aangeklaagd door Joden die hem van verraad en bedrog beschuldigden. Hij kreeg zes jaar gevangenisstraf, onder andere ook omdat hij zich voor dokter had uitgegeven en vrouwelijke patiënten oneerbaar had benaderd. In 1948 kreeg Weinreb gratie en werd voorwaardelijk vrijgelaten. In de gevangenis had hij een omstandig verweer geschreven dat de basis werd voor het driedelige boekwerk «Kollaboratie en Verzet» dat in 1969 verscheen. Intussen had de historikus Presser in zijn geschiedenis over de Jodenvervolgung geschreven dat Weinreb misschien wel geen

held was geweest, maar dat hij in elk geval als redder en helper van tallozen was opgetreden. Volgens Presser fungeerde Weinreb als zondebok voor de vele Nederlanders die in de oorlog geweigerd hadden hun Joodse landgenoten op een of andere manier te helpen.

Friedrich Weinreb in 1942.

In het nu verschenen rapport, waarvan meer dan zes jaar door historische onderzoekers is gewerkt, wordt genadeloos afgerekend met alle mythen die over Weinreb in omloop zijn geraakt. Zo wordt het bewijs geleverd dat zeventig Nederlandse Joden zijn omgekomen doordat Weinreb hen rechtstreeks aan de Duitsers had verraden. Wat de lijsten betreft waarmee hij mensen in de waan bracht dat zij veilig naar Frankrijk zouden kunnen vertrekken, zegt het rapport dat Wein-

reb met die lijsten begon «om eigen behoeften aan macht, geld en seksuele lust te bevredigen». Hij heeft, zo blijkt uit het onderzoek, er 375 duizend gulden — een geweldig bedrag voor die tijd — mee verdiend.

De samenstellers van het rapport hebben ook met Weinreb gesproken. Volgens hen is Weinreb pas te begrijpen als men inziet dat voor hem de begrippen waarheid en leugen in etische zin geen enkele betekenis hebben. Dat bleek ook wel uit het televisie-interview met Weinreb dat enkele dagen geleden werd uitgezonden. Toen de interviewer hem de keiharde bewijzen voorlegde van de gevolgen die Weinreb's bedrog en verraad hadden opgeleverd, was zijn antwoord: «U kunt wel beweren dat dat de waarheid is, maar ik heb het nu eenmaal anders meegemaakt en dat is voor mij de waarheid». In elk geval is het thans duidelijk dat na meer dan dertig jaar het eindoordeel over Weinreb nu wel vaststaat.

Een van zijn vroegere bewonderaars die destijds ook een boek over de zaak Weinreb heeft geschreven, meent dat nu maar eens een nieuw justitieel onderzoek moet worden geopend. Waarschijnlijk zal dat echter niet gebeuren. Weinreb die nu 66 jaar is, blijft in Zwitserland wonen en geeft er lessen in een soort filosofie. Mocht men hem daar serieus nemen, in Nederland is dat voorgoed voorbij.

Zijn geloofsgenoot, de bekende literator Abel Herzberg, die vroeger graag partij koos voor Weinreb, schreef de afgelopen week: «Wat ik mij te verwijten heb is dat ik de man veel en veel te mild beoordeel heb, zijn motieven niet heb doorzien en hem een idealistische levenshouding heb toegeschreven die hem vreemd is». Zo kan het — in dertig jaar — allemaal verkeren...

WIJ IN NEDERLAND

ras- en geloofsgenoten. Maar anders dan bij vorige gelegenheden, toen rond de figuur van Weinreb hevige controverses ontstonden en de Nederlanders zich wel schenen te splitsen in vurige aanhangers én felle tegenstanders van de thans in Zürich wonende Weinreb, spreekt nu vrijwel iedereen een vernietigend vonnis over hem uit. Het rapport immers legt zoveel bewijzen en getuigenissen op tafel over de oplichterijen, bedriegerijen en verradersactiviteiten van de Joodse «wonderdoener» dat niemand het nog waagt om het voor Weinreb op te nemen. Zijn meest hartstochtelijke verdedigers van weleer moeten zelfs bekennen dat zij zich vergist hebben en zich nu in hun hemd gezet voelen. Een kort stukje geschiedenis: Weinreb, die in Den Haag woonde en daar veel contacten had met Joden, maar ook met de Duitse bezettingsautoriteiten, vertelde aan deze laatsten dat de

WVU

in de
volksunie

HET PARLEMENT OPNIEUW BIJEEN

Vanaf deze week verschijnt opnieuw onze parlementaire rubriek. Vorige week dinsdag kwamen inderdaad Kamer en Senaat opnieuw bijeen. De Kamer vergaderde slechts iets langer dan een uur om het uittredend bureau te herkiezen, waarna voorzitter Dequae een rouwhulde uitspraak ter nagedachtenis van wijlen Mao Tse Toeng en burgemeester Craeybeckx. Zijn openingstoespraak stond in het teken van de Europese parlamentsverkiezingen.

VU-kamerlid *Olaerts* diende een interpellatieverzoek in, gericht tot de minister van Nationale Opvoeding over «de dringende noodzaak de Economische Hogeschool Limburg te integreren in het Limburgs Universitaire Centrum». VU-kamerlid *Raskin* zal van zijn kant de eerste minister en de ministers van Nationale Opvoeding interpellieren over de vernietiging bij vonnis van de

Raad van State, waarbij franstalig onderwijs in de Voerstreek werd toegelaten. De Kamer ging uiteen tot nadere oproeping.

De Senaat kwam eveneens bijeen om het oude bureau te herkiezen. Voorzitter Harmel memoreerde het overlijden van Mao en van de oud-ministers Dehousse en Moureaux, om daarna de vraag te behandelen of de parlementaire democratie nog het geschiktste stelsel is voor West-Europa. De VU-fraktievoorzitter *Jorissen* protesteerde voor de zoveelste keer tegen het feit dat slechts een derde van het aantal begrotingen werd ingediend. De VU- en BSP-frakties juichten toe.

VU-senator *Coppieters* zal de ministers van Nationale Opvoeding interpellieren over de gevolgen van de vermindering van de werkingstoelagen en van de afremmingsmaatregelen in het hoger onderwijs.

VU-senator *De Facq* diende een voorstel in tot instelling van een commissie van onderzoek naar de herkomst en het gebruik van de geldmiddelen, aangewend in de jongste verkiezingscampagne. Daags daarop vergaderde de Senaat opnieuw, o.m. ter bespreking van de gewestelijke begrotingen. VU-senator *Vandezande* handelde over de gewestraden. Hij verwierp met klem een drieledige gewestvorming, waaraan de VU in geen geval haar steun zal verlenen.

VU-senator *Bob Maes* wees op de urbanistische wanorde in het Brusselse terwijl hij ook de centraliseringspolitiek en de daaruit voortvloeiende pendel aan de kaak stelde.

Tot slot kwam de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid ter sprake van drie VU-senatoren (*Jorissen, Van Ooteghem en B. Maes*), gerechtelijk vervolgd wegens de incidenten in het ministerie van Binnenlandse zaken als protest tegen de laksheid van de regering in het schandaal Nols. Na een kort maar levendig debat werd het voorstel Hambye (eventuele strafuitvoering tot 15 juli 1977 verdagen) aangenomen.

De Senaat ging daarna tot nadere oproeping uiteen. (RC)

TEVREDEN

Het partijbestuur van de Volksunie onderzocht de verkiezingsuitslagen. Het drukt zijn tevredenheid uit over de door de Volksunie behaalde resultaten. In de grote meerderheid van de belangrijke gemeenten waar de Volksunie aan de verkiezingen deelnam, werd inderdaad merkelijke stemmenwinst geboekt.

Het verloop van de gemeenteraadsverkiezingen heeft eens te meer het groeiende mentaliteitsverschil tussen Vlaanderen en Wallonië aangetoond en heeft tevens het probleem Brussel in alle scherpheid gesteld. Het is ondermeer onbetwistbaar dat de politieke machtspositie van het FDF te Brussel werd versterkt.

Dientengevolge zullen de Vlamingen weldra geplaagd worden voor beslissende confrontaties met de franstaligen en voor de keuze tussen een tweeledig federalisme en een drieledige gewestvorming met alle gevaren vandien.

DE VUJO EN

DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Toen wij in ons vorig nummer de verkiezingsuitslagen op het stuk van jonge kandidaten ontleedden, waren wij er ons van bewust onvolledig te zijn, omdat wij niet over alle gegevens beschikten.

Verscheidene afdelingen signaleerden ons ondertussen aanvullende gegevens.

Zo werd ons o.a. gemeld dat de VU-lijst van *Poperinge* (14,80 % = hoogste VU-% van arr. Ieper en 3 zetels) aangevoerd werd door VUJO'er *Werner Claeys* (535 voorkeurstemmen) en dat *Machteld Van Mol* (21 jaar), 10de kandidaat op de kartellijst te *Schoten*, verkozen werd met 572 voorkeurstemmen.

op afstand bekeken

Ja! Het is ziek en het lijdt aan meerdere ziekten. Attentie echter. Onderscheid tussen bijkomstige kwalen die men op de koop toe neemt of waarvoor een aspirientje volstaat en abscessen waar het mes dient ingezet. Dat het parlement een «praatbarak» is, dat sommige parlementsleden te weinig actief zijn, niet of te oppervlakkig op de hoogte

IS HET PARLEMENT ZIEK?

van de problemen, dit alles kan wel de domme massa aanspreken maar raakt de kern van de zaak niet. Overal in de maatschappij wordt er te veel, te nutteloos en naast de kwestie gepraat. In alle beroepen en groepen sluipen er mensen die het zich te gemakkelijk maken. Overal ontmoet men mensen die hun niveau van inkomptentie bereikt hebben. Met een parlement van specialisten of vak-idioten zou men zeker niet beter af zijn. Het parlement in het algemeen en iedere partij in het bijzonder heeft een kleine kern nodig van zeer intelligente mensen die met koel verstand de situaties in hun geheel beheersen. Het doorsnee-parlamentslid is met middelmatig verstand, voldoende kennis in het domein dat hij bestrijkt en politiek inzicht beter gediend dan met deskundige specialisatie. Het parlement moet ten slotte de link leggen tussen het wetenschappelijk werk van studie bureaus, het algemeen belang en het politiek mogelijke.

Het parlement, zoals iedere instelling, lijdt aan de algemene verloederding van wat men zou kunnen noemen, de publieke moraliteit. In dat opzicht kan het misschien trachten minder ziek te zijn maar ten slotte zijn parlement of partijen geen instellingen van volksoopvoeding.

Het parlement is of zou moeten zijn de tegenwoordiging van een volk en het volk heeft dan ten slotte het parlement dat het verdient. Hoe verstandiger een volk wordt en hoe politiek rijper en geïnteresseerd de mensen worden, hoe beter voor het parlementair stelsel.

Met alle kwalen die men in de verf zet en ouderdomsziekten die zij vertoont (al worden de leden ervan jonger) is de parlementaire democratie nog altijd beter dan met

fascisme want zo lui, zo dom of zo korrupt zal een vrij gekozen parlement wel zelden zijn dat het ons niet voor onherstelbare rampen zou proberen te behoeden. Het is dan ook gevaarlijk zich tegen het stelsel zelf af te zetten. Van Vlaams standpunt uit is dat misdadig (!) omdat het parlement de enige «macht» is waar Vlaanderen toch iets in betekent.

Aspirientjes en diepere ingreep

Het is pure schijnheiligheid voor te wenden dat de ziekte genezen wordt door lapmiddelen zoals het verbeteren van de werkwijze en beter uitgeruste diensten.

Ik heb eens voorgesteld dat men steun aan de opiniepers zou verlenen door in de kranten plaats af te huren om een objectief verslag te publiceren van de werkzaamheden. De diensten van het parlement zijn daartoe betrouwbaar. (Er is maar één krant in België die van de parlementaire werkzaamheden voldoende verslag uitbrengt en het is geen Vlaamse krant.) Dergelijke en vele andere verbeteringen zijn er absoluut noodzakelijk maar raken de grond van de zaak niet.

Een hoofdkwaal is de kumulatie en vooral de kumulatie van inkomsten. Funktionarissen van belangengroepen worden via de traditionele partijen in het parlement gedropt; zij vertegenwoordigen noch het volk, noch hun arrondissement, noch een ideologie. Het zwaartepunt van hun werk ligt niet in het parlement. Dat men de parlementsleden ertoe verplichte hun inkomsten mede te delen en dat men ze publiceert! Door de kumulards weegt de macht der onverantwoordelijken op het parlement.

Deze onverantwoordelijken oefenen druk uit op de regering: representanten van kapitalistische en zgz. sociale of ideologische geldmachten, van monopolistische vakbonden en andere zuivere belangengroepen. Het is een verdoken korporatisme en het ware oneindig veel beter naast het parlement «korporaties» te dulden die openlijk hun verantwoordelijkheid zouden moeten opnemen.

Ook de partitokratie, de misplaatste partitucht bezwaart het parlement. Het is normaal dat een partij voor de principes van haar programma van eensgezindheid moet blijken geven maar voor een aantal zaken die daar niets of weinig mede te maken hebben moet het de regel zijn dat ieder mandataris zijn geweten volgt.

Daar is ook de misplaatste regeringssolidariteit. Voor aangelegenheden die de algemene lijn van de regeringspolitiek niet raken moet het parlement één minister de laan kunnen uitsturen.

Daar is het misplaatste dienstbetoon. De meeste parlementsleden moeten de 3/4 van hun tijd besteden als maatschappelijke werkers om de mensen te helpen met kleine zaken waar zij recht op hebben.

Wij laten nog een aantal andere kwalen ter zijde.

Nu mag men het een jonge partij als de Volksunie niet verwijten insgelijks ziek te zijn aan deze kwalen. Om de nodige macht te verwerven tot het afdwingen van een Vlaamse staat KAN zij niet anders. Zij moet in de arena van het «systeem» strijden, wat haar niet belet haar politieke macht te gebruiken om het systeem te saneren.

M. van Haegendoren
oud-senator

DOSFELINSTITUUT

FISCALE VRIJSTELLING

Bij Koninklijk Besluit van 16 januari 1976 werd het Dosfelinstituut erkend als «kulturele instelling inzake belastingsvrijstelling van bepaalde giften».

Dit houdt in dat giften vanaf 1.000 fr. kunnen worden afgetrokken van de inkomstenbelastingen.

Deze erkenning geldt voor de jaren 1976, 1977 en 1978.

Het Dosfelinstituut levert dan de nodige attesten af.

Geïnteresseerden kunnen zich steeds wenden tot het Dosfelinstituut, Tribunesstraat 14 te 1000 Brussel. Tel. 02/219.12.02 (doorlopend van 8.30 tot 16.00 uur).

POLITIEKE KONSULENTEN

Het Dosfelinstituut wil ten behoeve van het Partijkader «Politieke konsulenten» vormen, die na de opleiding in staat zijn op arrondissementeel en afdelingsvlak politieke informatie te verstrekken.

Wie een stuk vrije tijd ter beschikking heeft voor het volgen van deze opleiding en het vervullen van de opdrachten nadien, geve zijn naam en adres op aan het Dosfelinstituut, Tribunesstraat 14, 1000 Brussel. Tel. 02/219.12.02 (doorlopend van 8.30 tot 16.00 uur).

Naderhand worden de kandidaten persoonlijk gekontakteerd.

ZOEKERTJES

Zoeken een passende betrekking:

- ★ Licentiaat in de rechten, met bijzondere kennis van de nijverheidswetgeving, verzekeringen, intellectuele rechten, financiële instelling en verrichtingen.
- ★ Licentiate handels- en financiële wetenschappen heeft interesse voor allerlei administratief werk (daktylografie, boekhouding, fiskaliteit), dit zowel full- als part-time, avond- of thuiswerk.

★ 19-jarige jongeman met kwalifikatiegetuigschrift A2 scheikunde.

★ 51-jarige dame zoekt part-time betrekking in Brussel of omgeving als verkoopster, magazijnierster of klasseerder.

★ Twee jongedames, respectievelijk 20 en 22 jaar, zoeken administratieve betrekking.

Voor inlichtingen zich wenden: dr. J. Valkeniers, Ninoofsesteenweg 11 te 1750 Schepdaal (tel. 02/569.16.04).

N117

GEMEENTE EKEREN

Bij het gemeentebestuur van Ekeren zijn betrekkingen van tijdelijk part-time monitor ten behoeve van de gemeentelijke jeugdateliers openverklaard.

Inlichtingen en voorwaarden te bekomen op de gemeentesecretarie, Veltwycklaan 27, Ekeren.

Aanvragen met de nodige bewijsstukken te richten aan de heer Burgemeester der gemeente Ekeren, uiterlijk op 19 november 1976.

OPTIEK WALTER ROLAND

ANTWERPEN **58** KERKSTRAAT
Tel. (031)35.98.26
WETTELIJK ERKEND OPTICIEN

MILJONAIR!

U? Misschien

NATIONALE LOTERIJ

HOGES LOTEN:

- 1 x TWAALF MILJOEN
- 5 x ÉÉN MILJOEN
- 3 x ÉÉN HALF MILJOEN

TREKKING ELKE WOENSDAG

ANTWERPEN

ANTWERPEN (arr.)

Het arrondissementsbestuur hecht eraan langs deze weg iedereen te danken die zijn steentje heeft bijgedragen om tijdens de voorbije gemeenteraadsverkiezingen te komen tot een resultaat waarop wij terecht fier mogen zijn.

Propagandisten, werkers in stilte, kandidaten en kiezers hartelijk dank. Door uw werk en uw stem hebt U ervoor gezorgd dat het niet geworden is wat de grote partijen hadden gehoopt, nl. de VU een geduchte klap te geven.

Alle verkozenen, alle VU-schepenen en alle leden van KOO's wensen wij een vruchtbare werking toe voor de komende 6 jaar.

ANTWERPEN (stad)

Dienstbetoon: door volksvertegenwoordiger A. De Beul, bijgestaan door Prov. raadslid mevr. Monseur.

Bal: Vujo dankt alle aanwezigen op het Vujo-bal van vorige vrijdag.

K.O.O.: onze afgevaardigden De Boel en De Laet staan tot uw dienst. Tel. respectievelijk 38.66.92 of 33.97.90.

KAPELLEN

Uitslag tombola ingangskarten VU-bal:

nrs: 17, 55, 102, 143, 200, 211, 319, 326, 435, 643.

Prijzen af te halen bij de h. Lenaert V. Palmstraat 40, Kapellen, vóór 31/10/76.

MERKSEM

100 % ZETELWINST

Dit is het resultaat dat de V.U. te Merksem behaalde bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen. In-

derdaad konden we onze vertegenwoordiging in de gemeenteraad verdubbelen en van 3 op 6 zetels brengen, dank zij een winst van 1434 stemmen (4910 tegen 3476 in '70).

Vanaf 1-1-77 zal de V.U. in de Merksemse gemeenteraad vertegenwoordigd zijn door: Toon Dewachter, Luk Droogmans, Jan Poels en Omer Stevens, allen rechtstreeks verkozen, die zullen worden vergezeld door 2 dames, nl. Clara Govaert en Mariette Kalingart-Dreessen, die beiden door hun persoonlijke voorkeurstemmen hun zetel konden overnemen. Zonder enige twijfel een opmerkelijk resultaat voor de Merksemse V.U., die er eindelijk is in geslaagd werkelijk door te breken. Daar de situatie te Merksem er thans als volgt uitziet: CVP 14, BSP 13 en V.U. 6 zetels, zitten we eens te meer op de wip en bestaat er weer een reële kans dat we de volgende 6 jaar opnieuw bij het bestuur van onze gemeente kunnen worden betrokken.

AUTO- EN FIETSENKARAVAN

Dat onze propagandarondrit op zaterdag 3 okt. door de gemeente indruk heeft gemaakt blijkt voldoende uit de commentaren die ons de volgende dagen bereikten. De V.U. was inderdaad de enige partij te Merksem die er is in geslaagd met een karavaan van 27 wagens, één autocar (met volk) en een mooie groep fietsers, de gemeente gedurende meer dan 3 uur te doorkruisen, in de lucht ondersteund door een vliegtuig met slogan. Opgenschijnlijk heeft dit optreden wel ergens zijn invloed gehad op het opmerkelijk resultaat dat we behaalden op 10 okt. en heeft het onze overwinning ingeluid. V.U.-Merksem wil dan ook graag langs deze weg

allen van harte danken die door hun deelname tot het uiteindelijk succes hebben bijgedragen en een bijzondere vermelding voor onze fietsers die allen, zonder uitzondering, na 40 km het eindpunt bereikten.

**VOLKUNIE - MERKSEM
DANKT AL HAAR KIEZERS.**

WIJNEGEM

DANK

Onze afdeling dankt van harte al de kiezeressen en kiezers die er voor zorgden dat onze gemeente een percentage bereikte van 25,70 % (in 1970: 22,64), vijf verkozenen, waaronder twee dames, op 19 raadsleden, tegenover drie op 13 voorheen! Ook aan alle medewerkers die ons op alle mogelijke manieren, ook moreel en/of financieel steunden, van harte dank!

MEDEGEDEELD

De KOO en de residenten van huize Bloemenveld, Klaproosstraat 50, Wilrijk, nodigen u en uw familie uit op de tentoonstelling «Kreatieve arbeid» op 11, 12, 13 en 14 november 1976 van 14 tot 17 u.

Brouwerij MOORTGAT

BREENDONK
Tel. 031/86.71.21

Voor «AL» uw bieren en limonades

Bijhuizen: Cogels Osylei 73
2600 Berchem-Antwerpen
Tel. 031/36.10.11
Deheegher Jan
Ledegancstraat 19, Gent
Tel. 091/22.45.62

BRABANT

LEUVEN (arr.)

Hier volgt een kort overzicht van de uitslagen in de gemeenten van het arrondissement Leuven. Onmiddellijk valt een totale VU-afwezigheid op in het Hageland. Anderzijds is het ook zo dat de VU in heelwat gemeenten voor de eerste maal opkwam maar toch reeds bemoedigende resultaten haalde.

Aarschot: 2 verkozenen, Simon Verbruggen (Langdorp) en André De Samblanx (Aarschot). De VU haalde 9 % van de stemmen, in 1970 5 %. Zij sloot er met de PVV en de BSP een bestuursakkoord af.

Bertem: geen zetel. Toch 8 %, in 1970 niet opgekomen.

Bierbeek: geen zetel. 9 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Boortmeerbeek: 2 zetels, Leonie Delebeek (Hever) en August Berlage (Boortmeerbeek). 12 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Boutersem: geen zetel. 5 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Diest: 1 zetel, Dirk Vandeweyer (Molenstede). De VU haalde in het nieuwe Diest 8 % van de stemmen, in het vroegere Diest 2 %.

Geetbets: geen zetel. 3 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Haacht: de VU haalde aanvaankelijk 1 zetel, toen deze werd afgenomen legde ze bij de Bestendige Deputatie klacht neer omdat volgens haar ten onrechte in de totale som van de voorkeurstemmen van de CVP de lijststemmen tweemaal in rekening werden gebracht. Zo werden er 7.505 stemmen geteld terwijl er maar 7.429 kiesbrieven waren. De VU haalde 8 % van de stemmen en kwam in 1970 niet op in Haacht.

Herent: 4 zetels, Roger Overloop (Veltem-Beisem), Willy Kuipers (Herent), Martine Swaelens (Herent), Fernand Rochette (Veltem-Beisem). De VU haalde 17 % van de stemmen en was in 1970 in Herent niet opgekomen.

Hoegaarden: geen zetel. 2 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Huldenberg: geen zetel. 6 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Keerbergen: 2 zetels, Pol Cuvry en Fons De Cock. 12 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Kortenaken: geen zetel. 7 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Kortenbergh: 2 zetels, Paul Vanden Dorpe (Kortenbergh) en Noël Clauw (Erps-Kwerps). 13 % van de stemmen, in 1970 5 %.

Landen: geen zetel. 2 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Leuven: 5 zetels, Frans Vanden Eynde (Leuven), Eugene Van Isterbeek (Kessel-Lo), Maurits Van Haegendoren (Heverlee), Rob Vandezande (Leuven), Arlette Lambrechts (Kessel-Lo). De VU behaalde in het nieuwe Leuven 12 % van de stemmen, in 1970 9 %.

Linter: 2 zetels, Jef Delvaux (Wommersom) en Eli Van de Borne (Wommersom). De lijst Vernieuwing, waarop deze twee VU-mensen verkozen werden, behaalde 16 %.

Oud-Heverlee: 1 zetel, Albert Van Hamel. 10 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Rotselaar: 1 zetel, H. Govaerts. 7 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Scherpenheuvel-Zichem: 1 zetel, Marcel Gemoets. 7 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Tervuren: 6 zetels, Joris Depré (Tervuren), Frans Trappeniers, Fernand Thenaerts, Robert Graulus (Tervuren), Alex Vander Hulst en Lode Aerts. 22 % van de stemmen, in 1970 slechts 10 %.

Tielt-Winge: geen zetel. 3 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Tienen: geen zetel. 5 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Lees ook blz. 9

ZELLIK

OVERLIJDEN

Wij vernamen met verstomming het schielijk overlijden van Pol Ringoir, vader van onze oud-voorzitter en medelid Hugo.

Wie Pol gekend heeft weet dat met hem weer een der oude getrouwen is heengegaan, één van die «mensen uit één stuk» waarover de VU het nog in haar recente verkiezingspropaganda had.

Inderdaad, voor de Pol gold ook enkel de leuze «Ic dien» en die leuze heeft zijn ganse Vlaams-nationaal leven getekend.

Overall waar iets voor de Vlaamse ontvoogdingsstrijd te doen was, zag men onze Pol en het was dan ook normaal dat die rechtlijnigheid en die inzet hem duur betaald zouden gezet worden door

ons repressiegerecht. Zoals zovele «stoere eiken» bleef hij ook overeind en het zouden alleen harde slagen in zijn familiaal leven zijn die hem een eerste knak konden geven. Die is hij eigenlijk nooit meer te boven gekomen en ondanks zijn blijvende vitaliteit was er in hem toch een veer gebroken.

Vriend Pol, wij moeten nu afscheid van je nemen, doch in de rij der nationalist, wier «Eer trouw was» en die ons in de laatste tijd zijn ontvallen, zal je immer in onze herinnering voortleven.

Karel Beeckman

Eveneens verrast door dit droevig nieuws biedt de redactie «Wij» haar medeleven aan in de rouw die de familie Ringoir treft.

het sukses van 10 oktober mogelijk hebben gemaakt. Zoals geweten werd een bestuursakkoord gesloten met BSP en PVV.

OVERWINNINGSBAL

Op zaterdag 13 november gaat in het Mulhof het VU-bal door. Voor deze avond werd beroep gedaan op de plaatselijke vedette Vera en haar orkest. Om de avond nog meer luister bij te zetten werd niemand minder dan Jef Burm uitgenodigd!

VUJO, ARR.

BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE

Op vrijdag 22 oktober a.s. gaat door in de Vlaamse Kelder van Waltra te Brussel

VUJO'S TWEEDE

GROTE STUIF-IN

Eerste dans om 20 u.
Voorverkoop: 40 fr. Toegang: 50 fr.

OUDE BRABANTSE

«STAMINEES»

Van 20 tot 29 oktober loopt in de show-room van de provincie Brabant in het World Trade Center, een zeer sympathieke, aan oude en hedendaagse herbergen gewijde, tentoonstelling.

Voor de eerste keer zullen meer dan twintig tekeningen van Robert Desart (78), verzameld en tentoongesteld worden. Veel van de door Jean d'Osta, een andere specialist van onze folkloristische stamminees werden helaas afgebroken: de «Brigittinen», de «Diable au Corps», het «Bloemenhof», de «Deuvelshoek», zijn heden verdwenen. Andere, zoals de «Spijgigen Duivel», «t' Spinnepokke» en «La Mort Subite» staan er gelukkig nog, tot grote vreugd van alle vrienden van de Brabantse folklorie.

Tal van foto's van oude, nu verdwenen drankgelegenheden, authentieke jode prenten en schilderijen die bekende herbergen voorstellen, allerhande voorwerpen, zullen geëxposeerd worden. Een deel van de tentoonstelling zal gewijd zijn aan oude cafés, die nu nog bestaan en uiteindelijk zal in de zaal een oude «staminee» gerekonstrueerd zijn.

(World Trade Center, 162, Em. Jacqueminaan, 1000 Brussel - Open iedere dag van 10 tot 18 uur, gesloten op zaterdag en zondag).

Tijdens het jaarmarktweekende van 2, 3 en 4 oktober zorgde de VU-afdeling van Liedekerke voor een speciale attractie. Voor haar Vlaams Sociaal Centrum liet zij een mobiele beiaard aanrukken. Gedurende drie dagen speelde de beiaard zo schoon hij kon. Beiaardier Jo Van Eetvelde die het zes ton wegende gevaarte bespeelde verraste de honderden voorbijgangers zeer aangenaam met een keuze gekende en minder gekende Vlaamse liedjes.

Een tip voor onze afdelingen die eens wat anders willen brengen en toch op een hoog cultureel peil.

Tremelo: geen zetel. 7 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

Zoutleeuw: geen zetel. 5 % van de stemmen, in 1970 niet opgekomen.

AARSCHOT

DE KOALITIE

Een coalitie werd afgesloten tussen de PVV, de BSP en de VU op zondagavond 10 oktober, nadat de uitslag der verkiezingen gekend was. Een meerderheid van 16 zetels werd op deze wijze behaald.

De Volksunie Nieuw Aarschot wenst haar tevredenheid uit te drukken over de gevormde meerderheid, en de wijze waarop deze werd samengesteld. Zij hoopt op een samenwerking met beide partners, naast opbouwende oppositie van de CVP. De VU wil duidelijk stellen dat haar arrondissementsbestuur zijn goedkeuring onmiddellijk heeft gegeven.

Geen enkel gesprek met een andere partij werd vóór zondag-

avond aangegaan. Wel werden de BSP, CVP en PVV een week vóór de verkiezingen door de Volksunie aangeschreven met de melding dat de VU zich op zondag 10 oktober ter beschikking hield voor eventuele besprekingen zonder enig uitsluit. Enkel BSP en PVV hebben onmiddellijk schriftelijk gereageerd.

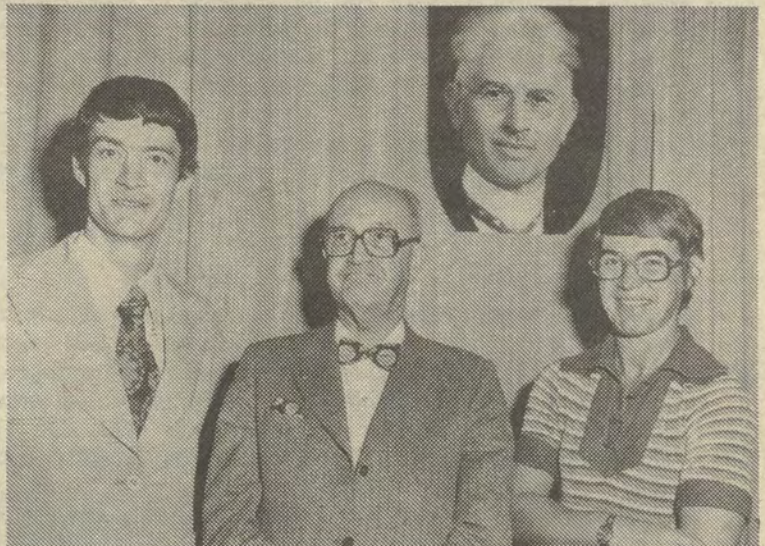
Het behoud van Meetshoven, de promotie van de sociale woningbouw, een gezond grondbeleid en de depolitiserende KOO en van de gemeenteadministratie zijn punten, die bij de eerste gesprekken door elke partner zijn aangenomen.

De VU Nieuw Aarschot heeft zich voorgenomen haar programma te volgen, en elke inwoner bij te staan, te steunen en te laten deelnemen aan de opbouw van de nieuwe gemeente.

LIEDEKERKE

DANK

Het VU-afdelingsbestuur dankt medewerkers en kandidaten die

Drie generaties uit de Vlaamse Beweging.

Boven: Em. van Haegendoren, activist, vooroorlogs plaatsvervangend gemeenteraadslid op de Vlaams-nationale lijst te Leuven.

V.l.n.r.: Ir. Wim van Haegendoren, oprichter en voorzitter van de VU-afdeling Zoersel. Nu verkozen als gemeenteraadslid.

Oud-senator Maurits Van Haegendoren, en Margriet van Haegendoren, echtgenote Van Nieuwenhove, oprichtster en voorzitter van de VU-afdeling Winget-Tielt, lijsttrekker bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen.

OOST-VLAANDEREN

LEDE

OPROEP

De verkiezingen zijn helemaal niet positief uitgevallen voor onze VU-kandidaten in groot-Lede (met uitzondering voor Jules Hendrickx). In de verkiezingsstrijd hebben wij enigszins de voorbereiding van ons 2e Herfstbal verwaarloosd. Nu de uitslagen negatief zijn, zitten de kandidaten en het bestuur in de traditionele put. Maar het bal moet doorgaan. Het wordt een ramp wanneer wij geen hulp krijgen van de VU-afde-

lingen uit de omgeving. Daarom doen wij een oproep tot de voorzitters en de besturen van de afdelingen: kom allen met een maximum aan mensen naar ons bal. Breng mee wie nog te bereiken is!

TWEDE HERFSTBAL

Zaterdag 23 oktober, 20 u. 30 in zaal «Brouwershuis», Rosselstraat, Lede. Met dans- en showorkest André Baert. Toegang 70 fr.

GENT-EEKLO (arr.)

VUJO

Op 12 november a.s. worden verkiezingen gehouden voor het arrondissementeel VUJO-komitee (bestaande uit 7 leden).

Wie kan kandidaat zijn? Alle VU-leden beneden de 35 jaar, woonachtig in het arr. Gent-Eeklo.

Kandidaturen moeten schriftelijk ingediend worden bij de nationale sekretaris, Boudewijn Vlegels, p/a VUJO-sekretariaat, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel en dit uiterlijk op 30 oktober a.s.

De kandidatuurstelling moet vermelden:

- naam en voornaam
- volledig adres
- leeftijd

— datum van toetreding tot VU (vóór 1976 volstaat jaartal).

MARIKERKE

Twee betrekkingen van gezins-en/of bejaardenhelpsters op proef, zijn te bevestigen. Aanvragen vóór 12 november. Vooraf kontakt opnemen met de plaatselijke KOO-sekretaris.

WAARSCHOOT

BAL VLAAMSE VRIENDSCHAP
Wij nodigen langs deze weg al onze Meetjeslandse vrienden uit naar ons bal.

Wij viëren: onze zeven gekozenen: Fons Van Holderbeke, Julien Vande Veire, Daniël De Poorter, Antoon Van Hulle, allen oud-gemeenteraadsliden en de nieuwkomers: Mariette Lijs, Eliane Bonne en Alain Vervaeke.

Niemand mag ontbreken op vrijdag 12 november te 20 u. in gasthof Fiësta, Nieuwstraat te Waarschoot.

LIMBURG

RIEMST

Hier werd mevrouw Stassen-Palman verkozen. Zij is meteen de enige VU-verkozene in zuidelijk Limburg.

Met de groepsreizen van de

VLAAMSE TOERISTENBOND

kunt u vele richtingen uit!

Een greep uit het programma voor de kerstvakantie.

Verre horizons

Centraal-Indië en Nepal
Zuid-Indië
Sri Lanka (Ceylon)
Thailand

Zonnebestemmingen

Kanarische Eilanden
Madeira
Costa del Sol
Costa Blanca

Wintersport

Karpaten (Roemenië)
Wildhaus, Graechen, Kandersteg, Saas-Almagell, Saas-Fee, San Bernardino, Scuol (Zwitserland)
Navis, Sankt-Anton-am-Arlberg, Vent (Oostenrijk)
Gossensass, Innichen, Sankt-Ulrich, Sulden, Toblach (Zuid-Tirol - Italië)

Stadsbezoeken

Londen, Praag, Athene, Istanboel, Lissabon.

Wenst u een reis in Vlaams gezelschap en met Vlaamse reisleiding?

De V.T.B. kan u die waarborgen. Op verzoek zenden wij u graag onze programma's.

Voor alle inlichtingen en inschrijvingen: V.T.B.-sekretariaat, St.-Jakobsmarkt 45-47 Antwerpen. Tel. 031/31.76.80, vergunning nr. 1185-Kat. A, en de kantoren te Aalst, Brugge, Brussel, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, St.-Niklaas, Turnhout en Vilvoorde. Inlichtingen eveneens bij onze plaatselijke vertegenwoordigers.

VLAAMSE EENHEIDSLIJSTEN T

Zeggen dat de Vlaamse eenheidslijsten volledig beantwoordden aan de verwachtingen van de initiatiefnemers zou overdreven zijn, al werd nooit met de fantasieprognoses gespeeld (honderd zetels...) zoals door sommige (niet-Brusselse) personaliteiten. De voornaamste doelstelling is echter bereikt: een voet in elk Brussels gemeentehuis. Alleen St.-Gillis viel erbuiten. De redenen van de soms minder goede resultaten zijn van allerlei aard: het stemmenverlies dat «kartels» steeds meebrengen, de onervarenheid, de onduidelijkheid van de «Vlaamse» boodschap, de laattijdige en soms gebrekkige logistieke steun, enzomeer. Toch is het belangrijk dat in de Brusselse gemeenteraden nu méér Vlaamse verkozenen zetelen dan ooit en dat deze raadsleden — voor zover zij gekozen werden op zuiver Vlaamse lijsten — zich ook veel zelfstandiger Vlaams zullen kunnen opstellen dan vroeger. De Vlaamse gemeenschap is nu politiek vertegenwoordigd in de Brusselse gemeentehuizen: dit is niet zonder belang in het licht van het komend gesprek van gemeenschap tot gemeenschap. Verder is het duidelijk dat in gemeenten als Vorst, Ukkel, Elsene, Watermaal-Bosvoorde enzomeer, geen enkele nederlandsstalige zou zijn gekozen waren de Vlaamse partijen daar apart opgekomen. Het kiesstelsel speelt immers ten nadele van de kleinere partijen. Het geval Jette — waar er geen eenheidslijst was — spreekt boekdelen: de Volksunie (die ei zo na haar derde zetel mist, die naar het FDF gaat) wint er 838 stemmen, wat één zetel méér oplevert; het FDF wint 1.325 stemmen wat een winst van vier zetels geeft.

Zeggen wij tenslotte dat alvast de Volksunie geen slechte beurt maakt met de eenheidslijsten: zij heeft nu 16 raadsleden in de agglomeratie, tegen vier vroeger.

ANDERLECHT

De VU-PVV-eenheidslijst kwam hier op het laatste nippertje tot stand in een ongunstig psychologisch klimaat, wat ongetwijfeld op de uitslag heeft gewogen. Steven Van Haelst behoudt niettemin zijn zetel; bovendien werd een PVV'er (Hilaire Boghe) verkozen. Voor het overige behoudt Simonet zijn absolute meerderheid en zal CVP-agglomeratieschepen Vandenbosche, die niet wou aansluiten bij de eenheidslijst in de hoop in het kollege te zetelen, nog maar eens een oppositiekuur volgen.

BRUSSEL

Drie zetels, niet onverdienstelijk vooral daar de LTB (VU-PVV-BSP) weinig steun ondervond van de BSP. Lydia De Pauw werd dan ook over het hoofd gesprongen door de tweede VU-man, Wim Vanderelst. Jammer voor Lydia die zich persoonlijk wel had ingezet. Naast lijsttrekker Vik Anciaux werd verder nog de PVV'er Ryschaert verkozen.

ELSENE

Lode Claes ziet dan toch zijn oude droom in vervulling gaan: een Vlaamse leeuw in de Franse oase. Zoals te Brussel werd een bijkomende zetel met enkele tientallen stemmen verschil gemist. Het is trouwens een algemeen verschijnsel dat over de ganse agglomeratie, een half procent méér, de Vlaamse lijsten ettelijke bijkomende zetels zou hebben opgeleverd.

ETTERBEEK

Het Vlaams Kartel haalde twee (net niet drie) zetels, allebei CVP: uittredend gemeenteraadslid Van Keirsbilck en Szondi. Defosset haalt er de volstreekte meerderheid maar dit zal wel weinig verschil maken voor de kartelverkozenen, oudgedienden van de Vlaamse strijd in de compleet verfranste Ettebeekse gemeenteraad.

«Vlaams» in hun banier hadden geschreven tamelijk succesrijk bleken.

GANSHOREN

Zelfde opmerking als hierboven: twee verkozenen (Coppens (PVV) en Jacqueline Coquereaux (VU) op de lijst «Vlaams» die, de sombere voorspellingen ten spijt, geen Vlaamse zetels deden verloren gaan voor de CVP (op de burge-meesterslijst). Per saldo is het aantal Vlaamse verkozenen te Ganshoren gestegen.

JETTE

De Vlaamse kiezers keurden de CVP af, die geweigerd had met de andere Vlamingen front te vormen. Deze partij valt van vijf op drie zetels terug. De VU heeft nu twee verkozenen: Jan De Berlangier en Vik van Aelst, maar is de morele overwinnaar: zij gaat relatief sterker vooruit dan het FDF, uniek feit in de Brusselse agglomeratie. Waarschijnlijk speelt het dienstbetoon van de VU-gemeentemandataris een rol, wat aangevoeld wordt door het feit dat hij uittredend eerste-schepen Lanhove klopt met één stem; ook andere VU-kandidaten halen hoge scores in vergelijking met uittredende gemeentemandatarissen. Te Jette heeft de VU klaarblijkelijk een

impakt gekregen op de niet-politieke en zelfs niet-Vlaamsvoelende Brusselaar: het is een vingerwijzing voor nieuwe Vlaamse gemeentemandatarissen.

KOEKELBERG

De jonge historicus Wim Meyers (VU) kwam erdoor, na uittredend PVV-gemeenteraadslid G. Coen. In deze kleine verfranste gemeente haalt de eenheidslijst twaalf procent van de stemmen en mist op het nippertje de derde zetel. Ook hier zal het dienstbetoon van mensen als Coen en de inzet van bekende kandidaten (bekend op gemeentelijk vlak, welteverstaan) een rol hebben gespeeld.

OUDERGEM

Ondanks de onduidelijkheid van de boodschap (de lijst heette O.K. 11) beantwoordt de uitslag toch ongeveer aan de verwachtingen: de aanwezigheid van de uittredende schepenlijsttrekker zal hier niet vreemd aan zijn.

SCHAARBEEK

Op enkele stemmen na mist de Vlaamse lijst hier een zesde zetel. Het voordeel van het samengaan wordt hier wel duidelijk bewezen door de uitslag, zelfs indien men een zeker stemmenverlies op de

TE BRUSSEL: EEN BEGIN

koop toe neemt, eigen aan elke kartelvorming en waarschijnlijk ook te wijten aan de zwakkere propaganda van sommige partners. Het relatief succes van de Schaarbeekse Eenheid wordt helaas in de schaduw gesteld door de grote overwinning van Nols die — zoals wij vreesden — de absolute meerderheid krijgt. Er wordt gezegd dat hij dit dankt aan de enorme propaganda van groepen als TAK. Nols was echter evenzeer het mikpunt van uiterst-linkse en klerikale groepen als Amada en dergelijke die hem luidruchtig op de korrel namen wegens zijn krachtadig verzet tegen de massale inwijking van vreemdelingen in Schaarbeek. Bijgevolg was hij in de ogen van de gewone (ook Vlaamse) Schaarbekenaar zowat het symbool geworden van de verdediging der Schaarbeekse eigenheid. Voeg daarbij het burgemeesterseffect: in de grootstad waar veel eenzame mensen wonen is de burgemeester dikwijls de enige politicus die men kent, en de angst voor de Vlaamse stoottroepen (dit ten onrechte, maar een feit is sterker dan een lord major...) geassocieerd worden met de sombere bezettingsjaren. Zo wordt het begrijpelijk dat hij de stemmen polariëerde van vele Brusselaars...

ST.-AGATHA-BERCHEM

De Vlaamse lijst haalde in moeilijke omstandigheden (zij moest zich waar maken tegenover een Vlaamse burgemeester en schepenen Hugo Weckx, voorzitter van de Nederlandse Kultuurkommissie) een goed resultaat. Het Vlaams karakter van de Berchemse raad wordt er niet alleen door versterkt, maar, zoals in Ganshoren, zal het pluralisme van de Vlaamse vertegenwoordiging nu beter aan bod komen. Ongetwijfeld is dit succes voor een deel toe te schrijven aan de jarenlange inzet in het sociaal-kultureel leven van de lijsttrekker, mevrouw Cilia Vander Spurt (VU).

ST.-GILLIS

Een mislukking: de eenheidslijst haalde niet eens de helft van de stemmen uitgebracht op de Vlaamse partij bij de jongste parlementsverkiezingen. Wat is er gebeurd? Een onduidelijke boodschap? Hoeveel kiezers wisten dat BLG een Vlaamse lijst was?

Onvoldoende publiciteit? Onvoldoende voorbereiding?

ST.-JANS-MOLENBEEK

De VEM behaalde een niet onaardig resultaat, gezien de onmogelijkheid om in Molenbeek enige openluchtreklame te doen (de VEM-plakkers werden systematisch geterroriseerd en mishandeld door de bendes van FDF-lijsttrekker Verhasselt, agglomeratie-schepenen van de reinigingsdiensten). VEM

haalde toch nog twee zetels, terwijl de CVP, die uiteindelijk voor een eenheidslijst bedankte, één zetel behoudt. Maar einde goed, alles goed: Staf Van Essche heeft nu zes jaar lang de tijd om door dienstbetoon in deze arbeidersgemeente de basis te leggen van een groeiende Vlaamse aanwezigheid.

ST.-JOOST-TEN-NODE

Tegen veler verwachtingen in — o.a. van burgemeester Cudell die de jonge lijsttrekker van «Vlaams» de dag vóór de verkiezingen in de echt verbond — is Patrik De Vlieghe verkozen. Hij is zeer populair in de gemeente.

Bovendien was zijn campagne sterk flamingantisch getint: is dit de sleutel van zijn succes? «Rode Leeuw» Els Witte die er de voorkeur aan gaf met de PSB scheep te gaan en door Johan Struye van «Knack» ietwat voorbarig tot nieuwe Vlaamse schepenen van St.-Joost was uitgeroepen, is niet verkozen. Wat maar aantoont dat ook de formule van de gemengde lijsten haar nadelen heeft.

ST.-LAMBRECHTS-

WOLUWE

PSC-burgemeester Fallon had zich van de CVP ontdaan om sterker te staan tegen het FDF. Slecht is het hem bekomen: met de voorkeurstemmen van (CVP)-lijsttrekker Pannetier van de Vlaamse lijst had hij zeker zijn meerderheid gehouden. Nu mag hij wel «Lenneke-Mare» (of liever, Marie-la-Misérable) aanroepen. Woluwe krijgt een FDF-bewind. «Woluwe» haalt drie zetels: hoe kon het anders met een schepenen en een oud-schepenen?

ST.-PIETERS-WOLUWE

Een mislukking, al werd de tweede zetel op het nippertje gemist. De lijst stond bol van briljante personiteiten, maar klaarblijkelijk hebben de Vlaamse mensen zoals elders, in de eerste plaats, «kommunaal» gestemd. Mr. Verhaeverbeke is een der vier «Rode Leeuwen» die op eenheidslijsten werden verkozen; hadden deze zich, zoals in 1970, apart opgesteld, dan zouden zij nergens een zetel hebben behaald. Overigens hebben de Vlaamingen op gemengde lijsten het er niet beter afgebracht: Pros Verbruggen, kandidaat op de Parti-Libéral, valt door de mand, terwijl de CVP-PSC het bestaat als «Vlaaming» een liberale schepenen (De Jonghe) van Rassemblement Bruxellois-strekking te doen verkiezen. Van Vlaamse strategie gesproken!

UKKEL

De VEU haalt twee verkozenen: Devillé (CVP) en Hendriks (VU). Dit is niet veel, maar tot dusver

zetelde slechts één Vlaming (Dekens - CVP) in de gemeenteraad.

VORST

Eveneens twee verkozenen: Demesmaeker (CVP) en Herman Thuriaux (VU). Niet slecht voor deze sterk verfranste arbeidersgemeente. De Vlaamse lijst haalt alvast een eerste resultaat: zij sloot aan bij een anti-FDF-kartel dat nacht-poëet Lepaffe naar de oppositie stuurt, en ontmaskerde tevens de legende dat Vlaamse eenheidslijsten altijd tot de oppositie gedoemd zijn.

WATERMAAL-

BOSVOORDE

Voor het eerst sedert de oorlog zal opnieuw Nederlands weerklinken in de gemeenteraad: de Vlaamse lijst haalde twee verkozenen: een CVP'er en een Rode Leeuw. Onze man, Verheirstraeten, viste met enkele tientallen stemmen te weinig, achter het net. Een ontgoocheling voor de VU-kern die op enkele maanden te

Brussel, het leeuwewerk had geleverd voor het welslagen van de eenheidslijst.

De steun van de Volksunie is overigens een (groot) hart onder de riem geweest van de Brusselse eenheidslijsten: zonder haar financiële steun (die o.a. de gemeenschappelijke borden mogelijk maakte) zou de uitslag heel wat teleurstellender zijn geweest. Het is hier ook de gelegenheid om de hulp te vernoemen van VU-afdelingen uit het Vlaamse land, van VUJO, van Vlaamse aktiegroepen en vele individuele Vlamingen die op een of andere manier — door mee te helpen plakken of bussen, door sandwichman te spelen, enzovoort — een grote solidariteit getoond hebben waarvoor de Brusselse Vlamingen zeer dankbaar zijn. Dit geldt evenzeer voor «Wij» dat voor de verkiezingscampagne van de Brusselse Vlamingen ruim 800.000 fr. verzamelde.

ANDRE MONTEYNE

WIJ,
VROUWEN

DE VROUWEN GINGEN EROP VOORUIT

Op het ogenblik dat wij dit artikel schrijven, zijn wij vanzelfsprekend nog niet in het bezit van alle gegevens. Toch is het reeds overduidelijk dat de vrouwen overal merkbaar meer voorkeurstemmen hebben weggekaapt dan in 1970 en in grotere getallen dan te voren de gemeentehuizen binnentrokken.

Een van de meest opvallende voorbeelden is wel Leopoldsborg. Vijf vrouwen, die niet eens op gunstige plaatsen stonden, winnen het pleit en gaan zetelen in een gemeentehuis, dat tot vandaag uitsluitend het terrein van mannen geweest is.

Echt lol hebben wij beleefd aan het geval van het FDF-echtpaar te Watermaal-Bosvoorde. Beiden stonden op de lijst en ondanks dat de man doctor in de geneeskunde was, haalde mevrouw 220 voorkeurstemmen méér. En nu maar trekken aan de burgemeesterssijer. Wij zijn echt benieuwd wie het uiteindelijk halen zal. Zes jaar geleden zouden wij overtuigd geweest zijn dat «mijnheer» zou gewonnen hebben, maar vandaag zijn wij daar helemaal niet meer zo zeker van.

In Brugge, dat bij de verkiezingen van '70 model stond, stijgt het aantal vrouwen van zeven naar negen. En wat meer is, dank zij de verrassende coalitie, krijgt de VU twee vrouwelijke schepenen, waaronder Josiane Van Vlaenderen. Wij zijn zeer gelukkig beiden van harte proficiat te kunnen wensen.

In Antwerpen winnen de vrouwen dertien van de eenenvijftig zetels, d.w.z. 25,5 %. Mathilde Schroyens van de BSP wordt burgemeester en VU-vrouwen Anita Viaene en Gerda De Rijck zien hun voorkeurstemmen behoorlijk stijgen.

Rekordhouder blijkt St.-Agatha-Berchem te zijn, waar zeven van de vijftientwintig zetels nu door vrouwen zijn bezet. Dit betekent 28 % of bijna drie op tien. In de gehele Brusselse agglomeratie veroveren precies honderd vrouwen een zetel. Dit is 14,8 %.

Deurne verdrievoudigt zijn vrouwelijke verkozenen. Zo ook doet Mechelen, waar ondergetekende eveneens verkozen werd.

Gent met zijn drieënvijftig raadsleden heeft zes vrouwen of 11,3 %.

Te Hasselt is het aantal verdubbeld, van twee op vier of 10,8 % van het totaal dat zevenendertig bedraagt.

Wij betwijfelen geen ogenblik dat Nelly Maes in St.-Niklaas en An Ghysen in Genk een verrassend aantal voorkeurstemmen hebben behaald.

Aalst rijft twee gekozenen binnen, daar waar er vroeger géén waren. Ook in Geraardsbergen is de kans groot dat een vrouw burgemeester wordt.

Zo gauw wij alle gegevens verzameld hebben komen wij hier beslist op terug. De vrouwen zijn er onbetwistbaar op vooruit gegaan. De trend, die reeds op te merken viel in 1970, heeft zich duidelijk doorgezet.

Hilda Uytterhoeven

BRIEVEN

Wij ontvangen graag brieven van onze lezers, als ze ondertekend zijn. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaad-brieven. De andere publiceren wij, naargelang er plaats beschikbaar is. Wij behouden ons dan ook het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen. De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk de onze.

De redactie

BRUSSELSE BIOSKOPEN

In toenemende mate worden Vlaamse bioskoopbezoekers in Brussel gekonfronteerd met Frans-eentalige ondertitels of erger nog na-synchronisatie van Engelse of Duitse prenten in Franse versie zonder enige ondertitels in welke taal ook.

Een zeer recent en tevens frap-pant voorbeeld: «Die Marquise von O», een van de zeldzame goede Duitse films van dit seizoen.

Goede fotografie en een zeer barokke taal. In «onze» hoofdstad Brussel wordt deze film na-gesynchroniseerd, vertoond in het Frans.

Resultaat: 1. een kwasi onbegrijpelijk produkt, zelfs voor sommige franstaligen, omwille van de disharmonie tussen mondstanden en klanken en 2. een vermindering van een kunstwerk waarvan de kwaliteit hoofdzakelijk bestaat uit zijn authenticiteit.

Ik vermeld wel deze film, maar voeg er aan toe dat dit geen alleenstaand geval is. Het gebeurt momenteel bijna systematisch met bijna alle films.

Frans-Brussel wil geen nederlandsstalige bioskoopbezoekers meer ontvangen.

Dat is erg, temeer daar een Vlaamse cinefiel uit de provincie Antwerpen en Brabant groten-deels op Brussel aangewezen is om recente en goede films te bekijken. Het aanbod van betere films in beide provincies is uitermate gering als gevolg van een ontbrekende infrastructuur in de meeste kleine steden (Mechelen, Vilvoorde, Lier, enz...) terwijl Antwerpen duidelijk achterblijft in-zake keuze en kwaliteit.

Toch worden in het BRT-programma «Première», telkens films voorgesteld onder verwijzing naar de stad waar de omloop start (en dit is in 90 % van de gevallen Brussel) zonder enige vermelding van de verminderingen, die aangebracht worden.

Hoelang nog moet Vlaanderen, ook op dit terrein, als achtergebleven gebied dienst doen?

C.W., Mechelen

TWEETALIGHEID

Onder deze titel schreef de h. Jan Depauw, docent Nederlands, in «DS» (23-7-76) dat hij de mening niet kon delen, dat onze franstalige landgenoten minder ijver en minder belangstelling voor het Nederlands aan de dag leggen. Ieder schooljaar stijgt het aantal ingeschrevenen voor de vierjarige cursus Nederlands. De grote moeilijkheid voor deze mensen, vervolgt hij, ligt niet in het lezen van onze taal, maar situeert zich op het praktische vlak: zij willen hun verworven kennis behoorlijk in het dagelijks leven omzetten. En daartoe hebben ze in hun omgeving weinig gelegenheid of moeten zij enorm veel moed opbrengen. (Hij bedoelt: «uitgelachen of als een «bourgeois» beschouwd worden»).

Wij zijn het volledig met hem eens. Al te vlug verwijten wij aan de Walen «in globo» dat ze afkeurig staan tegenover onze taal, maar — laten wij de situatie omkeren — wie van ons zou «beschafd Frans» leren indien de frankofonen slechts hun plaatselijke gewesttaal zouden spreken in de onderlinge omgang? Met al ons «deftig» Frans — veroverd ten koste van veel tijd en inspanning — zouden wij in Wallonië nergens terecht kunnen daar wij de bevolking (uit oorzaak van haar dialektspraak) niet zouden verstaan.

Het is in dier voege voor een vreemdeling onbegonnen werk met ons volk, via een «fatsoenlijke taal», in contact te treden. Het gros onzer bevolking zou zich niet doen verstaan, ten prooi aan een ingekankerde dialektgewoonte, die zij door eigen kracht niet kan overwinnen. Daarom dachten de VBO-isten dat, door vrachtwagens «taalzuiverheid» over onze gouden uit te storten en het inrichten van kortstondige jaarlijk-

se wedstrijden in taalbeheersing en spreekvaardigheid, het Vlaamse «ABO-wonder» van zelf zou geschieden. Larie!

Nochtans onze zeer verdienstelijke en betreunde volksgenoot Achiel Mussche (onderwijzer, leeraar, inspekteur hoger normaalonderwijs, woordkunstenaar, gewezen voorzitter van het Vermeylenfonds en grondlegger van de huidige «Vereniging voor Beschafde Omgangstaal», tevens bevorderaar voor de ABN-kernen in de scholen van zijn werkgebied) heeft de allereerste «de VBO» de schoolpedagogische, d.i. de doelgerichte weg aangewezen in haar eigen orgaan «Nu Nog» (jg. 1 - nr. 1 - maart 1951; pp. 15-17: «Het algemeen Beschafd in het Normaalonderwijs»). Vijftientig jaar zijn er intussen over heen gegaan en «A. Mussche's zienswijze» werd in stilte begraven in de jaargangen van genoemde Vereniging, zonder kans noch hoop, op... «Verrijzenis»!

M., Aalst

DE VOERSTREEK

In een Vlaams blad las ik dat wellicht de tweetalige propaganda van de Vlaamse partij in Voeren oorzaak was van haar ter plaatse trappelen bij de voorbije gemeenteraadsverkiezingen. Dat is een zeer beperkte uitleg. De ware oorzaak van de Vlaamse achteruitgang (stilstaan of achteruitgaan) in de Voerstreek

ligt veel dieper. Vlaanderen — Limburg in het bijzonder — en hoofdzakelijk onze Vlaamse gezagsdragers waren in het verleden tegen de «Retour à Liège» paljassen veel te zwak en te mak. Zo staan de Voerenaars machteloos tegenover een brutale verfransingswals, die door de overheid van ons land wordt bevoorrad.

J.G., Tongeren

DE «VIJANDEN» VAN DE CVP

Men had ons gewaarschuwd en gevraagd om toch maar geen vragen te stellen op de CVP-meeting in Kontich twee weken geleden; omdat wij daar tegenover de «reus» van Europa geen schijn van kans zouden hebben.

Inderdaad, de heer Tindemans kwam vooral het «gemeentelijk» programma van de CVP ondersteunen. Hij sprak over het feit dat andere partijen een nationaal karakter wilden geven aan de verkiezingen van 10 oktober 1976 en hij vervolgde met de «nationale» verwezenlijkingen van de CVP. Toen hij het had over sociale vrede en een brug slaan over alle partijen heen, werden toch enkele beleefde vragen gesteld: ondermeer over Schaarbeek, de ASLK, de KOO-ziekenhuizen, enz...

Het weze dan ook kenmerkend dat wij onder zware bewaking de laatste woorden van de «premier» moesten aanhoren, die luiden: «De CVP zal op 10 oktober al haar vijanden verslaan!»

Wij vroegen ons teleurgesteld af wie dan toch die «reus» van Europa was en of mensen belangrijk zijn.

E.F., Kontich

TE MAK

Het ontbreekt onze Vlaamse volksmassa aan het nodige zelfbewustzijn en zodoende staan wij op kritieke ogenblikken verdeeld tegenover onze eigen vitale belangen.

Het is een feit dat wij — zelfs als meerderheid — ons in het huidige staatsverband langs politieke weg niet kunnen te weerstellen tegenover de veroveringskracht (de landhonger) van de Brusselse franskljones.

Zij zijn er reeds in geslaagd een aanzienlijk deel van ons grondgebied (de 19 gemeenten van de hoofdstad) te ontfutselen en alweer dromen ze van nieuwe «ontvreemdingen» — niet minder dan heel Vlaams Brabant en dit langs wettelijke weg, doordat onze eigen mandatarissen te laks en te skrupuleus zijn om een regeringscrisis uit te lokken, hetgeen al voor veel minder gebeurde door Waals initiatief.

Opvallend is dat onze belagers steeds hun blikken werpen op Vlaanderen en niet op Wallonië. Zij weten echter dat de Walen heftig van zich zouden afbitten, maar dat zij van de Vlamingen niets te vrezen hebben, die braaf en mak zijn als schaa-pjes.

F.V.

EEN GOEDE UITSLAG

De VU hoeft zich niet te schamen over de uitslagen van 10 oktober. Ik heb na vergelijking van de uitslagen '70, '71, '74, '76, sterk de indruk dat we de inzinking van '74 te boven zijn, en aan de drempel staan van nieuwe vooruitgang.

Gemeenteraadsverkiezingen zijn voor ons steeds minder goed uitgevallen dan nationale. Dit is gemakkelijk te verklaren door o.a. twee voornamelijk redenen. De nog steeds grote impact van lokale personaliteiten en het feit dat wij in tal van gemeenten voor de eerste keer opkwamen, met, soms, minder sterke lijsten die onmogelijk konden concurreren. Trouwens, heeft ooit een Vlaams-nationale partij betere uitslagen op gemeentelijk vlak behaald dan nu?

We staan op een belangrijk keerpunt dat gunstig voor ons kan uitvallen. Wel is het noodzakelijk onmiddellijk in het offensief te gaan. We moeten de Vlaamse bevolking alarmeren tegen de noodlottige driedelige gewestvorming, tegen verdere toegevingen te Brussel.

H.V., Wilrijk

AANBEVOLEN

lustrerie marc de vriese

baron ruzettelaan
assebroek - brugge
tel. 050/354 04

Dames en heren, in uw belang
wendt U voor uw
SCHILDER- BEHANGWERKEN en
VLOERBEKLEDINGEN
tot mannen van 't vak
ADOLF CLAES
EN ZOON ANDRE
Kerkweg 8, 1760 Roosdaal-Strijtem
Tel.: 054/33.37.56

P.V.B.A. Rom DE CRAEN
Verwarming
Stoom- en Sanitaire installaties
Molenstr. 78 - 2921 Nieuwenrode
Tel.: 015/71.12.40

KUNSTGEBITTEN
HERSTELLINGEN
Tandheelkundig Laboratorium
VAN DER KLEIJN
Chazallaan 83
1030 Brussel (Schaarbeek)
(02) 734.06.43
Na 18 u. 425.46.42

DE OUDE KRING
Café-VU-lokaal
Dorpsplein, Heusden-Limburg

poketino

Specialist in grammofoonplaten, magneetband, cassetten en toebehoren.
Em. Jacquainlaan 144-146, 1000 Brussel.
POKETINO-ASSE
Steenweg 19 (Hoek de Vironstraat), 1700 Asse.

AL-AL keukeninrichtingen.
Jan Claes
Bondgenotenlaan 163
LEUVEN tel. 016/23.47.94

10% vr. V.U. leden
KOSTUUMS - VESTONS - BROEKEN - PARDESSUS
OOK NAAR MAAT
RICO-KLEDING VERMEESCH
Steenhouwersvest, 52 Antwerpen Tel. 03.3135.83

ELECTRA-BREE p.v.b.a.
Electro - Groothandel
Boneputstraat 38 - 2690 BREE
011/46.11.88 - 46.24.77
Staatsbaan 1 - 3460 HALEN
013/44.17.42 - 44.17.43
MIELE - AEG - LINDE

VERVOER - VERHUIZINGEN
Laadruimte van 30 tot 50 m³
VECOVEN Jozef
Haneveldlaan 47
1850 Grimbergen
Tel.: 02/288.14.02

FEESTZALEN-SALONS
DE LANDSKNECHT
Aannemer van alle feesten.
Ook verhuring van tafelgerief.
Schilderstraat 33, 2000 Antwerpen
031-37.45.72

ZOEKERTJES

Over te nemen: groothandel in papierwaren. Bestaand cliënteel sinds 20 jaar. Zeer geschikt voor dynamisch paar. Tel. 02/215.92.55. N 114

«Jonge man, 22 jaar, legerdienst volbracht, diploma A2 elektro-mechanika, 4 jaar nuttige ervaring, zoekt aangepast werk in het Limburgse. Zich wenden tot volksv. E. Raskin, Ursulastraat 1, 3645 Eigenbilzen, tel. 011/41.24.54 of provincieraadslid J. Gabriëls, Siemenstraat 28, 3690 Bree, tel. 011/46.22.90.»

N 116

Een juffrouw uit Heverlee, met een kennis van vier talen en een diploma A6/A2 handel, zoekt langs deze weg werk.
Kontakt via senator R. VANDEZANDE, Naamsestraat 167, 3000 Leuven (tel. 016/22.84.20).

N118

Drukker of drukkersgast uit de streek van Gent, die zelfstandig wil beginnen, event. als bijberoep: zeer interessante mogelijkheid. Klíenteel en machines beschikbaar (vooral typen), geen kapitaal vereist. Mooie vooruitzichten. Wordt op de hoogte gebracht. Inlichtingen: Boerderijstraat 41, Gent. Tel. (091) 26.11.11. N119

Zoeken een passende betrekking:

Laborante A 2 in de industriële/klinische scheikunde (20 jaar).

18-jarige gediplomeerde A 6/A 2.

Dynamisch persoon met ervaring als magazijnverantwoordelijke (chemische producten, auto-onderdelen, bu-reelbenodigdheden). Vanaf 1.11.1976.

Belangstellenden kunnen zich wenden tot Haudenhuyse Rita, Ringvaartstr. 4, 9220 Merelbeke. Telefonisch te bereiken tijdens de werkuren op het N° 02/219.49.30 of elke dinsdagavond op het arrondissementeel sekretariaat VU-Gent-Eeklo, tel. 091/23.70.98. N-120

WEST-VLAANDEREN

BRUGGE (arr.)

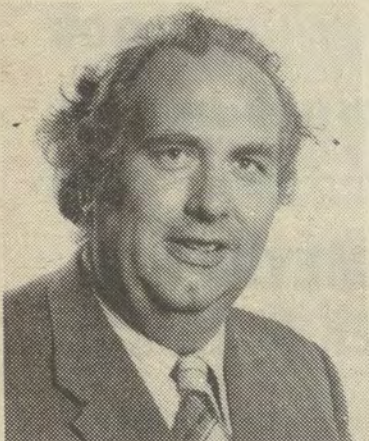
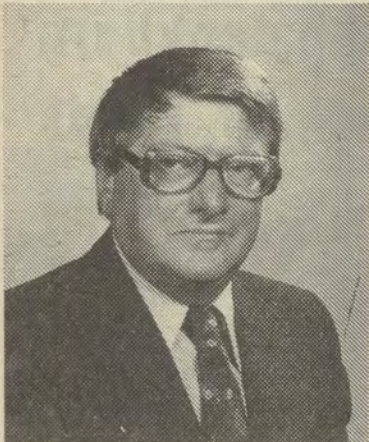
DOM MODEST VAN ASSCHE-HERDENKING

Op zondag 31 oktober gaat in de St-Pietersabdij van Steenbrugge de jaarlijkse herdenking door van vader abt Dom Modest van Assche. Te 10 uur is er een plechtige eucharistieviering in de abdijkerk, met preek door e.h. Elias Dupon, gevolgd door bezoek en gebed aan het graf.

BRUGGE

En hier zijn dan de 4 VU-schepenen in het Brugse schepenkollege vanaf nieuwjaar. Van boven naar onder: Pieter Leys, eerste schepen, Josiane Van Vlaenderen-Tuyaerts, burgerlijke stand, Raymond Reynaert, financiën, en Omer Dombrecht, middenstand;

Op 1 januari a.s. zal het zopas tot stand gekomen BSP-VU/CD-PVV-schepenkollege het bestuur

in handen nemen van Groot-Brugge, na bijna een eeuw homogeen katholiek bestuur. De vier VU-schepenen werden vorige week aangeduid. Piet Leys, oud-burgemeester van St-Andries en VU-senator (vroeger kamerlid) wordt eerste schepen en dus feitelijk plaatsvervangend burgemeester. Hij zal het middenstandsbeleid waarnemen. Mevrouw Josiane Van Vlaenderen-Tuyaerts wordt schepen van de burgerlijke stand. De heer Raymond Reynaert wordt schepen van Financiën. De vierde schepen ten slotte is de h. Omer Dombrecht (St-Kruis). We wensen hen van harte proficiat en zijn er vast van overtuigd dat ze in Groot-Brugge goed werk zullen verrichten. Hun prestaties als oppositieleden en als militanten, zonder hun bekwaamheid te vergeten, staan daarvoor borg. (RC)

Vorige week vrijdag hielden de nieuwe meerderheidspartijen in het Park Hotel te Brugge een perskonferentie, waarop ze hun beleidsprogramma nader toelichtten. Er was een drukke opkomst van journalisten, het gebeurt niet elke dag en zelfs niet elke verkiezing dat het Brugse stadsbestuur zulk een gedaanteverwisseling ondergaat. De h. Frank Van Acker (BSP), Piet Leys en Albert Claes (PVV) stonden de journalisten te woord. Het nieuwe schepenkollege zal vooraf werk maken van een afdoende oplossing van het verkeersvraagstuk (we stikken straks in het steeds sneller aangroeiend voertuigenpark), van de stadskernvernieuwing (maar dan tegen een sociale prijs), van de werkverschaffing (zonder milieuvervuiling), van het grondbeleid (het stadhuis mag geen immobielkantoor meer zijn) en van de havenuitbreiding te Zeebrugge.

KORTRIJK (arr.)

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN Voor het eerst nam de VU in dit arrondissement aan de verkiezingen deel in bijna al de gemeenten, meestal onder eigen naam. Het aantal mandaten werd in vergelijking met 1970 bijna verdubbeld. **Anzegem:** 1 verkozen: Walter Vanmaercke (status quo). **Zwevegem:** 2 verkozenen: Jan Pottier en Omer Devos (winst twee). **Kuurne:** 2 verkozenen: Jef Pieters en Frans Blancquaert (winst één). **Menen:** 4 verkozenen: H. Vandenbulcke, dr. Vanholme, J. Tahon en Lieve Favoreel. In Menen waren vroeger 2 verkozenen. De VU sloot er met de CVP een

bestuursakkoord waarbij de VU twee schepenmandaten krijgt toegewezen, Vandenbulcke en Tahon.

Waregem: 1 VU'er op de lijst Eendracht: dierenarts Verhelst (winst één).

Wevelgem: 4 verkozenen: Frans Soenen, Van Reeth, L. Neyrinck en Luk Van Steenkiste. Vroeger waren er in Gullegem 2 VU-verkozenen en in Wevelgem 2 op Gemeentebelangen.

Kortrijk: 4 verkozenen: De Schaepe-meester, F. Van Steenkiste, Lut Van Landuyt-Commeine en Magda Seynaeve-Verbeke. In 1970 was hier een kartellijst met Coussens.

IZEGEM

VERKIEZINGSUITSLAG

De Volksunie mag gerust van een overwinning spreken. Het was de eerste keer dat de VU onder eigen vlag aan de verkiezingen deelnam, zodat vergelijkingen met vroeger moeilijk te maken zijn. Weliswaar waren er in 1970 drie VU-verkozenen, maar dan op een gemengde lijst (met CVP en zelfs PVV). Konklusies kon men er niet uit trekken voor de toekomst. Bewijs: de PVV die toen twee verkozenen telde, valt in 1976, met een PVV-lijst(je) op één terug. De VU gaat naar vier verkozenen.

Met 2.598 stemmen haalde de VU bijna 15 % van de stemmen. Dat belooft voor de toekomst. En men bedenke daarbij dat VU-izegem geen enkele schepen van een fuziegemeente op haar lijst had! De verkozenen (met tussen haakjes hun voorkeurstemmen): Geert Bourgeois (997), Jef Pattyn (618), Erik Vandewalle (531) en Jerom Demeyere (370). Opmerkelijk daarbij zijn de schitterende cijfers van de jonge VU-lijstaanvoerder Geert Bourgeois, die meer dan 38 % van alle VU-stemmen achter zijn naam kreeg.

DANK

De dank van het VU-bestuur en van alle VU-verkozenen gaat op de eerste plaats naar allen die bereid waren kandidaat te zijn op de VU-lijst. Een daad die moed vereiste! Zonder hen zou het uitstekend resultaat nooit bereikt zijn. Daarnaast zijn er de velen die veelal in de schaduw bleven: bestuursleden die hun vrije tijd opofferden, onze voortreffelijke plakkersploeg, de velen die een affiche aan hun raam hingen of een bord in hun tuin lieten plaatsen, zij die hielpen pamfletten busen en, niet in het minst, zij die de VU financieel steunden.

Oostende EEN PERSKONFERENTIE VAN DE VOLKSUNIE

Wij geven hieronder het betoog weer van VU-fractie leider Jef Nagels op de perskonferentie drie dagen na de verkiezingen.

«Het is nu een vaststaand feit dat de Volksunie, door het vertrouwen van de Oostendse kiezers, een definitieve vierde partij geworden is te Oostende, waarmede men moet rekening houden. Zo is het ook een feit dat onze vooruitgang in deze stad een konstante is, aangezien wij op nauwelijks twaalf jaar ons aantal zetels van 1 op 8 konden brengen. Wanneer de uitslagen van 1970 omgezet worden op het huidige aantal zetels, zou — steeds op basis van het aantal stemmen in 1970, de CVP toen 15 zetels gehaald hebben, de PVV 10, de BSP 10 en de VU 6.

Wij stellen dus vast dat onze partij *dé grote winnares* geweest is op 10 oktober. Onze winst, die acht zetels meebrengt in de raad, schrijven wij toe aan de *harmonische samenstelling van onze lijst*, die alle standen, alle leeftijden, en elke ideologische strekking, als reële weerspiegeling van de Oostendse gemeenschap, weergaf. Het is bovendien duidelijk dat de *jeugd* voor ons gestemd heeft. De tweede hoofzaak van onze overwinning ligt in het feit dat de Oostendse bevolking onze *deskundige, konstruktieve* en toch *fai-re* oppositie gehonoreerd heeft.

De CVP is de grote verliezer omdat zij geen eigen gelaat vertoond heeft en de gevangene was van haar koalliepartner, aan dewelke zij de meest vernederende toegevingen moest doen. Tot onze verblijffing stellen wij vast dat geen enkele vrouw meer verkozen werd, en dit trots aktieve ondersteuning van de nevenorganisaties dezer partij. Feit is ook dat de gekozenen van de CVP op luttelen na, ouder zijn dan vijftig jaar: deze optredende sklerosis voorspelt voor de toekomst een verdere aftakeling van deze partij, die al te zeer speukeert op de tanende populariteit van de lijsttrekker, die niet bij machte is diepere inhoud te geven aan het beleid.

Wij stellen daarenboven vast dat de PVV, tegen haar verwachtingen in, er niet in geslaagd is haar destijds sterke posities te Oostende te heroveren en het peil van haar verkozenen te verhogen. Dit was wellicht voor haar de laatste kans tot wederopleving.

Inzake de BSP, die amper één zetel wint, hadden wij verwacht dat de bestudeerde en uitgedokterde vriendjespolitiek, en de uitermate grote propaganda, die deels in de stedelijke werkhuisen, in de stadsscholen en nevenorganisaties bedreven werd, hun grotere stemmenwinst zou opgebracht hebben. Wij beleven het merkwaardige feit dat binnen hun eigen partij een personaliteit als dr. Miroir bijna «afgeslacht» wordt, en jonge ideologische figuren als mevr. Beschuyt niet op beleidsposities geraken.

Bij de vorige verkiezingen heeft de burgemeester ons verweten dat wij met hem geen kontakt hadden opgenomen, daar CVP en VU gezamenlijk een meerderheid hadden kunnen vormen. Dit kontakt hebben wij deze keer wél genomen, namelijk telefonisch met de Volksbond — zoals ook met de PVV. Wij waren en zijn nog steeds bereid samen met de CVP en de PVV een koallie te vormen om een rem te zetten op de machtswillekeur van de Oostendse socialisten.

Tot onze niet geringe verbijstering hebben wij thans vastgesteld dat de koallie *bij voorbaat* werd afgesproken, derwijze zelfs dat de winnende partij, in casu de BSP, afziet van de aankomende schepenzetel die de nieuwe wetgeving onze stad toekent, ten voordele van de verliezende partij.

De Volksunie is van oordeel dat het thans geplande schepenkollege *niet representatief* is voor de door de Oostendse kiezers uitgesproken wens:

— zij beschikt over een te krappe meerderheid

— zij is samengesteld op een wijze, die bijlange niet de geledingen vertegenwoordigt waaruit onze Oostendse bevolking is samengesteld.

Ergerlijk vindt de Volksunie het feit dat het sedert 1958 bestaande kontrakt — toen de VU nog niet in de raad vertegenwoordigd was — zonder enige wijziging gewoon «verdergezet» werd. Er werd gewoonweg géén rekening gehouden met de mentale en politieke veranderingen die sedert bijna *twintig* jaar toch opgetreden zijn. Wij vermoeden dat de sklerosis nu ook in het beleid zelf zal optreden en vragen ons af, met de overbekende machtsongor van de BSP, wát er van de bezuinigingspolitiek zal in huis komen. Wanneer wij weten dat niemand minder dan Dries Claeys toegeeft dat de uitslag voor de CVP dramatisch is, en dat het stedelijk onderwys het eksklusieve jachtterrein is van de socialisten, meer bepaald van de h. Laridon, vragen wij ons toch af wat de CVP-gekozenen, met inbegrip van de h. Claeys, bezielt heeft om gewoonweg de bestaande koallie te verlengen. Wij vragen ons ook af, welke onbekende toegevingen, bv. in de benoemingspolitiek, de CVP heeft moeten doen om de aanvullende schepenzetel te kunnen verkrijgen. Deze zetel zal door de CVP erg duur betaald worden! Wij menen derhalve dat de CVP de gevangene van de BSP was, doch vooral *zal blijven*.

De Volksunie is daarenboven ten eerste verwonderd, dat een persoon als de h. Piers, die zich vertegenwoordiger heet van de middenstand, zijn burgemeesterssjerp derwijze verbindt, nu al achttien jaar, en liefst nog voor zes jaar, aan de willekeur van een door hem zelf genoemde marxistische partner. Wij durven ons zelfs de vraag stellen of de toekomst van zijn eigen partij — die door de huidige geplande koallie uitermate in het gedrang komt — hem dan zo weinig aan het hart ligt.

Het is ons zelfs onaangenaam opgevallen dat de beslissing over de nieuwe koallie bij de CVP genomen wordt door een klein team van mensen, zonder dat de kaders erover geraadpleegd worden. Bij de Volksunie zou zulke beslissing slechts voorwaardelijk aanvaard worden, en eerst moeten voorgelegd worden aan de afdelingsbesturen. Het gejuw dat in de Volksbond waargenomen werd, wijst er met alle duidelijkheid op, dat de door een klein groepje genomen beslissingen bijzonder slecht aanvaard werd, vooral door de jongeren.

Dergelijke manier van handelen verwekt bij ons zorgen over de ware democratische ingesteldheid bij de CVP, en bij de BSP zal het niet anders zijn.

De Volksunie blijft bereid haar verantwoordelijkheid te dragen, ook in de meerderheid. Zij is tot elk gesprek bereid. Daarbij zijn wij niet gulzig en gaan ermee akkoord de te verdelen mandaten als volgt toe te kennen: CVP 6, PVV 2 en VU ook 2. Dan wordt ons de mogelijkheid geschonken om, in dienst van de échte Oostendse bevolking — zoals zij is — werkkraft en deskundigheid ter beschikking te stellen. En alle geledingen zullen vertegenwoordigd zijn. Indien men ons echter dwingt, tegen de wil in van de Oostendse kiezers, in de oppositie verder te werken, zullen wij het ons toevertrouwde mandaat, in eer en geweten vervullen, zonder het machtsmisbruik, de socialistische willekeur, onaangeklaagd te laten, zomin als de deemoedige koallie-onderworpenheid van de CVP. De schepenen worden evenwel slechts in januari gekozen. En ons vervult de hoop dat de kristelijke Volkspartij, tegen dan, tot bezinning zal komen, zowel omwille van haar eigen beginselen, als omwille van haar eigen toekomst. Donderen en bliksemen doet het meestal in de zomer, doch het gebeurt ook wel eens in de winter».

DIRK MARTENS

NINOVE

AALST

Beverstraat 24-26
Tel. 054/331.05

P.V.B.A.

Lange Zoutstr. 30, 29-33, 36-38
Tel. 053/240.60

KINDERARTIKELN: plooi- en wandelwagens - bedjes en wiegen - stoelen en looprekken - schommels - kamerversieringen - wastafels en waskussens - kinderkleding.

SPORTARTIKELN: allerlei - turnkledij - ruitroutrustingen - pingpongtafels - badkleding en alle toebehooren - rol- en ijschaatsen - kampingartikelen - turngerei.

SPEELGOED: uitgebreide keus in merkartikelen: autobanen - elektr. treinen der beste merken - auto's - go-carts - tractoren - poppen - poppenwagens en -wiegies - burelen - lessenaars - borden - fietsjes - alle gezelschapsspellen - alle soorten mekanieken - schooltassen - borden - tuinmeubelen - tuinschommels.

— ZEER VOORDELIGE PRIJZEN —

UW NIEUW KOSTUUM IS ZEKER EEN ZAAK VOOR SUCCES KLEDING MEYERS UIT NIEL!

De belangrijkste
kostuumverko-
per in België!

Uw ritje naar Niel
komt er zeker
dubbel uit

Eigen ruime par-
king.

Met een keus
van
meer dan 5000
herenkostumen
in alle denkbare
maten, en reeds
vanaf
2500 F
een MISTER M,
in
zuiver
scheerwol,
tot de duurste
luxe-
merken... maar
ook
dàárvoor gelden
de
MEYERS FA-
BRIEKSPRIJZEN
Zeker met
nevenstaande
bon.

WAARDEBON
1.000 F

Geldig bij aankoop van een
mantel of overjas vanaf
3.995 F of

20% KORTING

op de officiële verkoopprijs.

Naam

Straat

Gemeente

Niet geldig met „S” kaart of ES-
KAMPRIJZEN!!

WIJ

SUCCES KLEDING MEYERS

DE BELANGRIJKSTE KLEDINGZAAK IN VLAANDEREN
A. DE LANGLESTRAAT 2-18

NIEL

- OPEN ALLE DAGEN VAN 10 TOT 20 UUR.
- ZATERD. VAN 9 TOT 18 UUR.
- ZON-, MAAN- EN FEESTDAGEN GESLOTEN.

WEG UIT DE DEMAGOGIE

Men hoeft geen geboren pessimist te zijn om van de huidige economische en sociale toestand van het land eerder de donkere kant te zien. Men kan bezwaarlijk staande houden dat alles naar wens verloopt. Men kan zelfs niet in alle ernst beweren dat de crisis-periode die reeds verschillende jaren aansleept, met de gewenste spoed naar haar einde gaat. Het zal dan ook niemand verwonderen dat het ons aan verwittigingen niet ontbreekt. Met de regelmaat van een klok verheffen gezaghebbende personen en instellingen hun stem om te waarschuwen tegen de huidige gang van zaken en tegen de manier waarop van overheidswege en door de drukingsgroepen op de crisis gereageerd wordt. Het rapport van de commissie Van Houtte hangt iedereen nog vers in het geheugen. Met een eerder ongebruikelijk scherpe woordenschat werd aangemaand tot budgettaire rechtsomkeer en tot een drastische vermindering van de overheidsuitgaven. Het verslag Van Houtte was de zoveelste vermanende vinger in de lang wordende reeks. Er zullen ongetwijfeld nog dergelijke vermaningen te horen en te lezen zijn de volgende maanden.

Of deze wanhoopskreten veel aan de gang van zaken zullen wijzigen, valt echter te betwijfelen. Want haast gelijklopend met de reeks oproepen tot matiging en gezond verstand, klinken de oproepen en zelfs onverholen bedreigingen van de drukingsgroepen uit de sociaal-ekonomi-

sche sektor. De ingrediënten van deze verklaringen zijn onveranderlijk dezelfde: 1. Het geduld van groep X of groep Y is niet eindeloos en het wordt derhalve hoogtijd dat de gewettigde verzuchtingen van deze mensen een gunstig antwoord krijgen; 2. De strijd tegen de inflatie en de economische crisis moet gedragen worden door de anderen. Wijzelf hebben in het verleden reeds meer dan offers genoeg gebracht. Indien er te betalen valt of indien er voordelen moeten afgestaan worden, zijn het de anderen die aan de beurt moeten komen; 3. Misbruiken bestaan zeer zeker en ze moeten inderdaad ophouden. Maar vanzelfsprekend zijn die misbruiken alleen bij de anderen te vinden. Aan onze voordelen mag niet geraakt worden. Dat zou « sociale achteruitgang » zijn en dat kunnen wij zeker niet dulden.

Ontmoedigend in dit opzicht is de vaststelling dat iedereen aan zichzelf denkt en niemand het algemeen belang verdedigt. En even ontmoedigend is de andere vaststelling: Dat de regering zich in feite gedraagt als een soort korporatistische Algemene Raad waarvan de meerderheid niet de natie, maar een beroepsstand vertegenwoordigt. Het verbaast dan ook niemand dat de huidige ploeg Tindemans nog slechts drie punten op haar programma staan heeft:

— iedereen een beetje van de koek te geven, maar diegenen die het hardst roepen het meest;

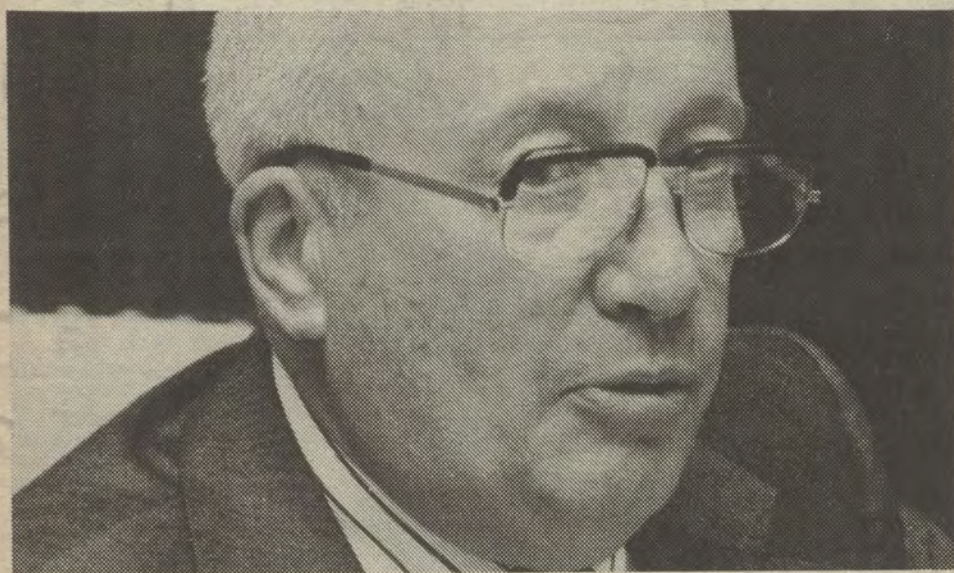
— aan de macht te blijven tot de lente van 1978, dernoods door helemaal niet meer te regeren.

De parlementaire democratie is zeer zeker geen volmaakt stelsel, maar hoogstwaarschijnlijk wel het beste stelsel in een ontwikkelde maatschappij. De goede werking ervan is echter afhankelijk van de manier waarop niet toegegeven wordt aan de grote verleiding van het systeem: de demagogie. En de verleiding is inderdaad groot! Om zijn woordje te kunnen meepraten in het debat, moet men kunnen spreken namens zoveel mogelijke aanhangers. En veel aanhangers krijgt men maar door zoveel mogelijk mensen zoveel mogelijk naar de mond te praten. Dat naar de mond praten roept evenwel hoge verwachtingen in het leven bij de volgelingen. En dus is het noodzakelijk dat voor die volgelingen zoveel mogelijk kastjes uit het vuur gehaald worden. In moderne termen: zoveel mogelijk voordelen, zoveel mogelijk subsidies, zoveel mogelijk voorrechten. Of omgekeerd: zo weinig mogelijk lasten, zo weinig mogelijk bijdragen, zo weinig mogelijk offers. Om naar ons uitgangspunt terug te keren: Het is evenwel niet door steeds maar de voordelen voor zichzelf en de nadelen voor de anderen te eisen, dat de crisisperiode zonder grote drama's zal overwonnen worden.

Iedereen weet dat de demagogie op deze bladzijde geen kans krijgt en ook vandaag zal van die regel niet afgeweken worden. Daarom stellen we nog maar eens zeer duidelijk: Het zijn de sterkste schouders die de zwaarste lasten mogen torsen. We verwachten van de regering Tindemans dat dit de stelregel zal zijn en geen andere. En het is zeker de Volksunie niet die daarbij stokken in de wielen zal komen steken!

Wie onpartijdig de kongresbesluiten en de publieke standpunten van de VU doorheen haar twintigjarige geschiedenis bekijkt, zal moeten toegeven dat de Volksunie, bij de keuze tussen gemakkelijke demagogie en politieke moed, steeds aan de goede kant heeft gestaan. Het algemeen belang heeft aan de Vlaams-nationale partij steeds een trouwe partner gehad. Als meer partijen en belangengroepen in dit land hetzelfde van zichzelf konden getuigen, zou de crisis vandaag minder groot zijn.

Want zolang we blijven steken in de goedkope demagogie, zullen we blijven steken in de crisis! Willy Cobbaut.

Prof. Van Houtte van de gelijknamige commissie en van het rapport met die naam: de zoveelste vermanende vinger...

SOCIAAL VADE-MECUM VOOR IEDEREEN

III/13

ARBEIDSOVEREENKOMST VOOR DIENSTBODEN

De dienstboden zijn een eerder recent begrip voor onze arbeidswetgeving en voor de sociale zekerheid. Hun statuut wordt geregeld door de wet van 24 april 1970 (BS van 20 mei 1970). Hun onderwerping aan de sociale zekerheid is ook vandaag nog onvolledig.

OMSCHRIJVING

De arbeidsovereenkomst voor dienstboden is de arbeidsovereenkomst waarbij een werknemer, de dienstbode, zich verbindt, tegen loon en onder gezag, leiding en toezicht van een werkgever, in hoofdzaak huishoudelijke handarbeid te verrichten in verband met de huishouding van de werkgever of van zijn gezin. Zijn te beschouwen als dienstboden: de knecht, de kamerknecht, het kamermeisje, de dienstster, de meid of de meid voor alle werk, de schoonmaakster, de huishoudster, de werkster, de kindermid, de kinderverzorgster, de keukenmeid, enz.

Zijn niet te beschouwen als dienstboden:

- Hoofdzakelijk intellectuele arbeid: goevernantes, opvoeders, verpleegsters, ziekenoppassers, hofmeesters, e.d. Deze werknemers zijn onderworpen aan de wetgeving voor bedienden.
- Hoofdzakelijk handarbeid andere dan huishoudelijke: tuiniers, conciërges, hoeveknechten, chauffeurs, e.d. Deze werknemers zijn onderworpen aan de wetgeving voor arbeiders.
- Hoofdzakelijk huishoudelijke arbeid andere dan voor de huishouding van de werkgever of zijn gezin: keukenmeiden, dienstjongens, schoonmaaksters, dien-

sters tewerkgesteld in een hotel, gezinspension, gemeenschapshuis, enz. Deze werknemers zijn te beschouwen als werknemers waarop de algemene wetgeving van toepassing is.

SOCIALE WETGEVING

Sinds 1 juli 1970 zijn volgende regelingen van de maatschappelijke zekerheid van toepassing op de dienstboden:

- Ziekte- en invaliditeitsverzekering (gezondheidszorgen en vergoedingen);
- Rust- en overlevingspensioenen;
- Jaarlijkse vakantie.

De sociale zekerheidswetten zijn evenwel niet van toepassing op het niet-inwonend huispersoneel dat minder dan vier uur per dag bij een zelfde werkgever (of minder dan 24 uur per week bij een of meerdere werkgevers) tewerkgesteld is.

Dienstboden zijn niet onderworpen aan de wetgeving inzake werkloosheidsvergoeding. De wetgeving betreffende de arbeidsongevallen is wel op hen van toepassing.

BIEZONDERE BEPALING

De vrouwelijke dienstbode heeft het recht om de overeenkomst zonder opzegging te beëindigen, indien de echtgenote van de werkgever of elke andere vrouw die het huishouden waarnam bij het afsluiten van de overeenkomst, niet meer onder hetzelfde dak woont als de werkgever.

MODEL VAN ARBEIDSOVEREENKOMST

Op eenvoudig verzoek kan de tekst van een model van arbeidsovereenkomst voor dienstboden verkregen worden op volgend adres: Prov. sekretariaat OCDNV, p.a. Bosstraat 2, 9391 Baardgem. Cw.

DOKUMENTATIE

Met de regelmaat van een goedlopende klok vinden we in de krant RVA-statistiekjes waarin opgenomen de cijfers inzake werkloosheid bij houders van een of meer academische graden.

Met andere woorden: werkloze licentiaten, dokters en ingenieurs. Het zijn steeds cijfers die in de duizenden lopen. Een en ander zal wel het gevolg zijn van de enorme werkloosheid die alle takken van onze economie teistert.

Maar zelfs een leek merkt aan de detailcijfers van de voornoemde RVA-statistiekjes dat het toch ook een dieper-zittend verschijnsel moet zijn. Daarenboven zijn de RVA-cijfers geen volledige weergave van het hele verschijnsel.

Want niet alleen zijn ettelijke duizenden jonge academici werkloos, maar een nog veel groter aantal houders van universiteitsdiploma's werkt op een plaats waar niet al hun mogelijkheden benut worden en waarvan in feite geen universitaire vorming vereist is.

WERKLOOS NA DE UNIVERSITEIT

Dit aspect van de jeugdwerkloosheid roept heel wat vragen op. Heeft de universitaire expansie niet geleid tot een overproductie van universitaire diploma's? Moet geen studentenstop ingevoerd worden zoals in verschillende ons omringende landen? Welke beroepsperspektieven openen zich nog voor aankomende universiteitsstudenten in de diploma-maatschappij van morgen?

Deze en andere vragen — met hun antwoord — zal men terugvinden in de Orion-uitgave « Werkloos na de universiteit? » van dr. André Bonte, directeur van de Dienst voor Studieadvies aan de Rijksuniversiteit van Gent. Dr. Bonte, is, als publicist, niet aan zijn proefstuk. In 1969 verscheen van hem « Democratizering van de toegang tot het hoger onderwijs ». Volgden nadien nog: « Studiesukses aan de universiteit » (1971); « Tewerkstelling na de universiteit » (met E. Van Biesen, 1973); « Hoger onderwijs buiten de universiteit » (met M. Geenens-Thurman en D. Verhoye, 1975). Dr. Bonte was o.a. ook lid van een werkgroep van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid (Arbeidsmarkt voor universiteitsgediplomeerden, 1974).

Zijn kijk op het probleem van de werkloosheid na universiteitsstudies is dan ook niet van een leek. Dr. Bonte weet waarover hij het heeft. Hij haalt trouwens zijn aanloop. Deel I van zijn studie behandelt het « Studeren aan de universiteit », waarin de auteur o.a. vier alternatieven voor een toegangsbeleid bespreekt: pre-selektie, een voorbereidend jaar, een selectie- en oriënteringsfase aan de universiteit en een wijziging van het systeem zelf. Opvallend is niet alleen dat de auteur veel weet te zeggen in weinig woorden, maar ook zijn duidelijke onafhankelijkheid van om het even welke vorm van demagogie.

Deel II van voorliggend werkje behandelt de eigenlijke « Werkloosheid na de universiteit ». Peilend naar de oorzaken van het behandeld probleem, ontdekt dr. Bonte er hoofdzakelijk zes: 1. De te plotsse aangroei van het aantal diploma-dragers; 2. De sterke toename van de vrouwelijke beroepsbevolking en het feit dat deze vrouwen aan het werk blijven, ook na geboorten; 3. De soberheidspolitiek van de bedrijven, waar eerder een wervingsstop dan een uitbreiding van het kaderpersoneel optreedt; 4. De economische toestand van de jongste jaren 5. Budgettaire beperkingen die afremmend werkten op het aanwerven van stafmedewerkers door universiteiten en wetenschappelijke overheidsinstellingen; 6. Minder drempelvrees van jonge gediplomeerden t.a.v. het werklozenbureau. Deel II van deze studie, dat nog andere vragen behandelt, eindigt met een pleidooi voor een brede polyvalente basisvorming, volgens de auteur « het beste paspoort voor de toekomst ».

Deel III behandelt beknopt de beroepsperspektieven van de verschillende academische disciplines.

Voor studenten, ouders en voor allen die rechtstreeks of onrechtstreeks met deze problematiek te maken hebben: Zeer aanbevolen! Cw.

Dr. a. Bonte - « Werkloos na de universiteit? - De academische arbeidsmarkt vandaag en morgen » - Uitg. Orion, Brugge - 1976 - 85 blz. - 155 Fr.

« Afrika, so dikwels geplunder, gesuiwer, gebrand!
Afrika staan in die teken van vuur en van vlam...

De hierboven aangehaalde verzen uit *Skryt* (1972) geven geen beeld van het oproerige Zuid-Afrika, ze drukken veeleer een visie uit van de dichter waarin het Zuid-Afrikaanse vasteland gezien wordt als een krachtveld van kosmische en historische elementen, van dood en leven, van schoonheid en verschrikking. Het gaat om een chaotische wereld, die evengoed het symbool is van de chaos zelf die de hedendaagse wereld is. Het is een heel ander Afrika als dat van bijvoorbeeld van Wyk Louw, die je zou kunnen beschouwen als de vertegenwoordiger van het traditionele Zuid-Afrikaanse verhalende proza. Breytenbach staat mijlenver van hem af, zoals bij ons een Hugo Claus van een Ernest Claes. De dichter van *Skryt* wordt aangezien als de voornaamste vertegenwoordiger van de Zestigters, die de grenzen van de Zuid-Afrikaanse letteren openden op de West-Europese en Amerikaanse avant-garde. Breytenbach leerde die kennen tijdens zijn verblijf in Parijs en zijn omzwervingen in West-Europa. Niet alleen door zijn huwelijk met een Vietnamese, maar ook door zijn hele intellektueel-artistieke vorming en achtergrond staat hij letterlijk «apart». Die positie is in elk geval symbolisch voor het streven van een aantal vooraanstaande Zuid-Afrikaanse blanke intellectuelen naar een volwaardig wereldburgerschap, dat als internationalistisch zou kunnen bestempeld worden, ware het niet doordrongen, zoals het werk van Breytenbach, van de komplekse Zuid-Afrikaanse ervaringswereld.

ANGST EN REVOLTE BIJ BREYTENBACH

Die ervaring vind je terug in de beeldspraak en het ritme van Breytenbachs taal, waarin het existentialistische gevoel van geworpen en verworpen te zijn, van angst voor de dood en verlangen naar het niets, versmolten zijn tot een fundamenteel-kosmische visie op de aardse en historische werkelijkheid, zoals in de volgende strofe uit het gewraakte gedicht, *Brief uit den vreemde aan slachter* (met «slachter» wordt Vorster bedoeld):

die gevangene het gesê
ek wil binne nie sterf nie
ek wil buite in die woestyn gehang word
met my hart na die dagbreek se koue gekeer
waar die berge soos vlieë aan die horisonte vreet
waar die sand met silwerige tongetjies brand
waar die maan so vrot soos 'n wrak
deur die blou rook sink

Het is een poëzie van nacht en slavernij, van verbanning en dood, van een zwart verbrande aarde, maar het is ook en vooral een poëzie van licht en opstanding, van liefde en bevrijding, van verzet en verrijzenis. Het viscerale bederf wordt door de dichterlijke kracht van de mytische solidariteit en de utopische toekomstverwachting, omgetoerd tot een onstuutbaar leven:

en wanneer jy die dag met die vuil wil slaan
om te sê: kyk, my mense staan op!
nou kom daar 'n verblinding! *Maatla!*
dan het jy die taal se stiltes vergeet
uit die kreet kruip die miere

uit braakorgane kom blinde vryheidsvegters
Net zoals bij de Nederlandse Vijftigers is de politieke poëzie van Breytenbach sterk verbonden met de levensbeschouwing en de daarmee innig samenhangende poëtika van de Zestigters. Het politieke verzet is in de eerste plaats een dichterlijk gevoel, dat sterk verweven is met een etisch gericht verlangen naar vrijheid en gelijkheid van alle mensen. In *Skryt* moet de Zuid-Afrikaanse op politiegeweld steunende bureaucratie het fel ontgelden: in dat opzicht is er geen verschil tussen de West-Europese verzetspoëzie van Lucebert tot Gonthier Grass en die van Breytenbach. De verdrukkende industriële maatschappij wordt ervaren als een fundamenteel vervreemdende werkelijkheid, die leidt tot een toestand van kollektieve schizofrenie. De «apartheid» is een wezenlijk aspect van die vervreemding, het is een vorm van ontmenselijking die zich ook op andere vlakken van de samenleving voordoet. In deze zin is de «apartheid» een stuk wereld-verschijnsel, een kanker van het Westen. Vandaar ook het universele karakter van Breytenbachs dichtkunst, hoe sterk die ook verbonden is met Zuid-Afrikaanse politieke toestanden en meer nog met de Zuid-Afrikaanse natuur, die de onuitputtelijke voedingsbodem is van de symbolenwereld van Breytenbach.

De revolutie tegen de ontmenselijking en de verslaving van de moderne wereld voel je het sterkste aan in de liefdespoëzie van Breytenbach. Daar wordt je geplaagd tegenover het zuivere of, als men wil, positief geladen levensgevoel van de dichter. Daar besef je nog beter waarom de dichter zo fel ten strijde trekt tegen krachten die de droom en het verlangen naar aardse en bovenzinnelijke schoonheid doden. Een voorbeeld:

geen vuur sing so mooi
soos die silwer as van jou bewegings nie
en jou treurige liggaam
ek wou daar die treurigheid uit jou haal
sodat jou liggaam oop mag breek
soos 'n stad oopgaan
op 'n helder landskap
vol duiwe en die vuur van bome
De andere stad, Johannesburg, de stad van de dood, is met de stad van liefde en menselijke tederheid niet te verzoenen:
'n stad het op uit die gesidder gestyg
soos lugspeelings op die vlak;
ingekamp agter torings van elektrisiteit
steier wit fabrieksschoorstone en suile hemelwaarts
en vlamme word teen die blou gespu:
oertamboere van die dood...

Eugène VAN IITERBEEK

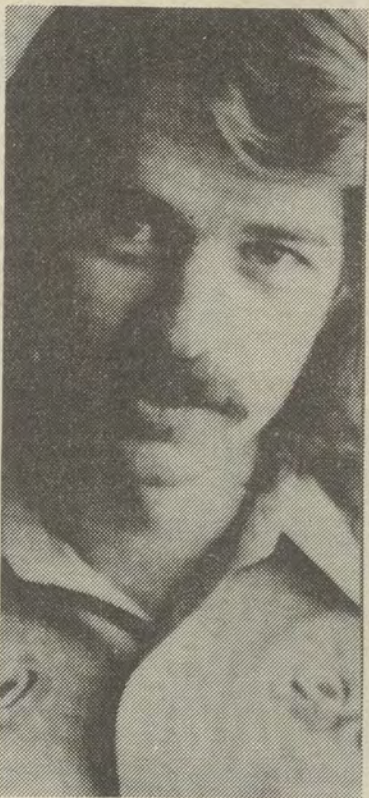
Breyten BREYTENBACH, *Skryt*. Om 'n sinkende skip blou te verf. Verse en tekeninge. Vertalingen Adriaan van Dis. Amsterdam, Meulenhoff - Poetry International, 1976, 102 blz., 19,50 gld. Interview met Breytenbach in Willem M. ROGGMAN, *Beroepsgeheim*. Nygh & Van Ditmar, 1975.

Breyten Breytenbach verblijft op dit ogenblik in een Zuid-Afrikaanse gevangenis. In november 1975 werd hij tot negen jaar gevangenisstraf veroordeeld. Hij werd aangeklaagd op grond van de *Wet op het terrorisme*. Honderden Nederlandse en Vlaamse schrijvers, kunstenaars, universiteitsprofessoren en politici ondertekenden in 1975 een protestmotie, die gericht was aan de Zuid-Afrikaanse regering. Daarin werd de vrijlating van Breytenbach geëist.

COUNTRY IS IN PATRICK EN ERIK VAN NEYGEN

Twee bloedeigen schijven die deze maand ongetwijfeld de aandacht verdienen zijn «Pecos Picking» van de Stockelse rascowboy Patrick op I.B.C. (nr. 4C062-23587) en polderpop-nieuwkomer Erik Van Neygen, artiestiek bij de Merlijn-stal, op de plaat bij Parafal. (KLE 211).

Patrick maakt reeds zowat tien jaar de enkele countrytenten maar ook kleinkunstzaaltjes onveilig met zijn zwaar door Brussels-dialect doorspekt bindteksten en prachtig gespeelde countrysongs van eigen makelij. Hij is een wat cynische persoonlijkheid en zijn keiharde aanvallen op toestanden maakten het voor zijn carrière als zanger, niet makkelijker. Zelfs op de zenders kon hij moeilijk zijn mond houden, en mensen van «I weekblad»

Erik Van Neygen.

hebben hem bij het verschijnen van zijn vorige elpee dan ook gekraakt. Inmiddels is hij gehuwd, en een viertal trips naar de States deed hem onlangs besluiten na het verschijnen van deze nieuwe plaat er voor een tijdje naartoe te trekken. Vlaanderen zendt zijn zonen uit is nog niet uit de mode.

Op de nieuwe plaat die evenals deze van Erik van Neygen in de studio zeer goed is opgenomen vooreerst de denkerende «Memphis train» met fijne

banjo van Paul en dobro van John Sluzny. In de ballades het pittige «a boy or a she» over het komende kindje en «Thank Thee Lord» mooie akoestische begeleidingen, in afwisseling met het drinkliedje «Work is the curse». Kantje twee valt van bij de aanvang op virtueuze snelheid. Even komt hij met typische Johnny Cash-toonwijzingen op, terwijl de volgende country-blues wat geforceerd aandoet ondanks het fijne meezing-refreintje, gelukkig wordt aangesloten met het muzikaal wellicht sterkste nummer van de plaat met zeer fijn banjospel op virtueuze snelheid. Even komt hij erg gevoelig over in «Bye bye». Er is duidelijk wat te veel aandacht geschonken aan afwisseling van ritme voor elk nummer, zodat opvallend voor deze kint de keuze wat vervelend aandoet. Uit het laatste nummer, dat als voorstelling tijdens optredens met groep goed zou zijn onthouden we enkel de titel-vraag of we (Woody) Guthrie nog kennen?

Met deze prachtig gespeelde talking-blues die erg Dylanesque aandoet heeft hij dan ook bijna alle stijlen gebracht die in de countrymuziek te vinden zijn. Maar zal iemand zich later herinneren wat precies onze uitgeweken vriend Patrick eigenlijk speelde?

Eveneens western-geïnspireerde gitaarpicking en mandoline zetten Erick van Neygens eerste elpee in, en ruggesteund door enkele vrienden als Raymond van het Groenewoud en

zijn Bien Servi-ploeg, plus Nederlanders Rens van der Zalm en zangeresje Patricia Beysens wordt alvast muzikaal een meevaller. In «t is echt wel goed» geeft onomwonden toe dat het niet gemakkelijk is te vertellen, of neer te schrijven, hoe een opkomend artiest het moet aanpakken, maar het klinkt overtuigend genoeg om de aandacht erbij te houden. Want soms zijn de teksten wat té gewoon, alledaags of gewoon voor hem persoonlijk belangrijk geweest en ontbreekt aldus die vingerwijzing die voor zijn toehoorder mogelijkheid tot direct aanspreken of identificatie mogelijk maakt. Uit zijn periode in Pendulum putte hij de mooie zelfgepene melodieën van «Vandaag» en «15 maart» die erg gevoelig levensecht overkomen en het door Fred Neils geschreven «Everybody's talking» door jeugdvriend Freddy Smekens tot «Velen» vertaald. Samen met Raymond volgt ook de ode aan «Bleke Lena», nog steeds een der fijnste songs uit het Vlaamse chanson, dat ik een keer ooit graag zou horen met groot-orkest begeleiding. En nog even het spijtig genoeg enige nummertje met elektrische gitaar en hammond, waar hij lijkt echt los te komen van de gemakkelijk zittende barkruk.

Eveneens van hem verscheen het singeltje «Heel alleen», een wat «Burrito's» klinkende country-rock en de hem erg typische ballade «Ik weet het niet».

SERGIUS

WITTE VLAGGEN

Op de achterzijde van deze bundel gedichten lezen we een woordje van lof, geschreven door drie mensen, over het werk van hun vriend Jef Verhaeren. Het zijn Zjef Vanuytsel die de dichter terugvond, vooral daar waar hij naar de werkelijkheid grijnsde; Paul Koeck, die zegt dat het ontvankelijk gemoed van Jef Verhaeren blijft haken achter een seizoen, een liefde, een ontwaken; en Nico van Bruggen, die verrast werd door de spontane vorm van Jefs eigentijdse lyriek.

De eerste cyclus gedichten draagt dezelfde titel als het eerste gedicht van die reeks, en gaf zijn naam verder door aan de bundel: «Witte Vlaggen». De tweede cyclus is getiteld «Om me heen» en bevat onder andere drie gedichten die reeds eerder verschenen in het tijdschrift *Radikaal*. «November 73... lichte averij» is een lang gedicht van dertig strofen, de negende ervan geeft een indruk van Jef Verhaerens dichttrant:

«Het isothermisch vlak van nul graden is vandaag laag bij de gronds.
Het rust op de bevroren tepels van een goed gevormde maagd, die vergat te gokken.
als een vochtig vel doorschijnend plastic
in een koude natte wind.»

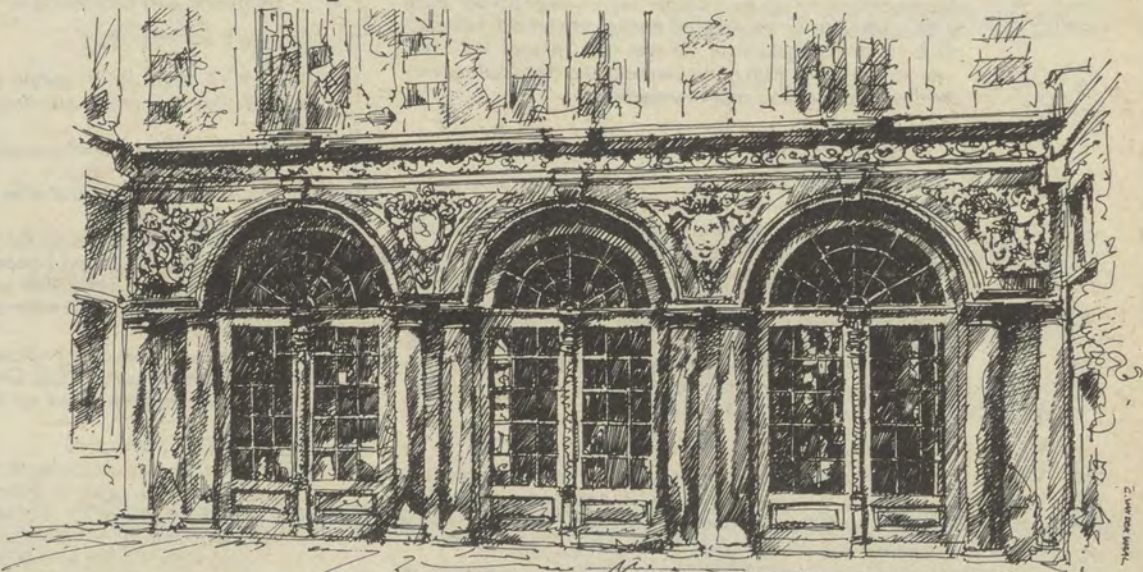
(Blz. 46) «Oogst 74... een korte koude zomer» kan men als een vervolg op de voorgaande cyclus beschouwen, het is een lang gedicht van acht strofen.

De cyclus «November 73... lichte averij» en de cyclus «Oogst 74... een korte koude zomer» verschenen reeds in 1974 als bundel bij de «De eenhoorn».

Jan VAN BOSSUYT

Jef Verhaeren: *Witte Vlaggen*. Uitgeverij Walter Soethoudt - Antwerpen, 1976. — 61 blz. + inhoudsopgave.

«Antwerpen die Scone»

De huizinge certijds genaamd
«Onze Lieve Vrouwe», Keizerstraat 9

In de reeks «Antwerpen die Scone» publiceerde de uitgeverij Epos ook dit jaar weer een mooi mapje met schetsen uit het Antwerpse stadsbeeld. Deze 9de aflevering stond uiteraard in het teken van het Rubensjaar en is dan ook gewijd aan de Barok-architectuur te Antwerpen, al is men bij de selectie erg oppervlakkig te werk gegaan (van de 11 tekeningen betreffen er 4 de St-Carolus-Borromeus kerk en 2 het Rubenshuis, terwijl er in de Sinjorenstad

toch wel meer barokke variatie voorhanden is). Toch complimenten voor de fraaie, nonchalante maar erg sfeervolle tekeningen van Cor van der Waal en de verhelderende commentaren van Frans Baudouin en Lodewijk de Barsée.

Haar prijs van 450 fr. meer dan waard (35 fr. verzendkosten) en bestelbaar bij Epos Films, Esmoreiltaan 1 te 205 Antwerpen.

NIEUWE PRENTEN

«Die Plötzliche Einsamkeit des Konrad Steiner» is het langspeelfilmdebuut van de 34-jarige Zwitser Kurt Gloor, die met deze film meteen twee prijzen behaalde op het filmfestival te Berlijn. Deze bijzonder jonge regisseur heeft het aangedurfd het probleem van de derde leeftijd aan te raken.

Als uitgangspunt voor zijn film neemt hij een uitspraak van Ermanno Tondi: «De oude mens is een kultuurgoed; een maatschappij zonder oude mensen is als een mens zonder herinnering»; de generaties vóór ons bepalen onze cultuur: zij zijn er de makers, de dragers en de doorgevers van. Oude mensen van nu zijn onze nabije herinnering aan het jongste verleden. Kurt Gloor bewijst met deze film een mensenkenner en een knap cineast te zijn. Hij heeft niet zomaar in het wilde weg een verhaaltje gefilmd. Hij heeft zich duidelijk degelijk gedokumenteerd over en volledig ingeleefd in de typische problematiek van de oude mens in onze maatschappij. Een jaar lang ging hij op onderzoek uit: hij sprak met oude mensen, maatschappelijke werkers en hoofden van bejaardentehuizen. Deze documentatie was een start, maar het feit dat hij zich als 34-jarige volledig kon verplaatsen naar de denk- en gevoelswereld van 75-jarigen bewijst hoezeer hij van de mensen hield en begaan was met hun problemen.

Op technisch vlak is de film helemaal geen perfectie, maar Gloor weet bv. door zijn montage contrasten te leggen en een diepere betekenis te geven aan alledaagse gebeurtenissen. Het verhaal is eenvoudig: De oude schoenmaker Konrad Steiner (Sigfrid Steiner) is in deze film de oude man, die zonder moeilijkheden geleefd heeft tot op het ogenblik dat zijn vrouw sterft en zijn huis moet afgebroken worden, waardoor hij zonder inkomen en woonst komt te staan. Plotseling is Steiner een eenzaam man, een sociaal geval, en even plotseling beseft hij dat een man van 75 door zijn familie als lastpost aanzien wordt, en door vele mensen gemeden wordt als een ongewenst individu. Voor sommigen van zijn vrienden is een bejaardentehuis een oplossing, maar Steiner heeft teveel persoonlijkheid en vitaliteit om zichzelf over te leveren aan de anonimiteit in een massa. Hij neemt het niet dat hij, alleen omwille van zijn ouderdom,

DIE PLÖTZLICHE EINSAMKEIT DES KONRAD STEINER

gewoon als nuttig persoon in de maatschappij uitgerangeerd is. Hij neemt het niet dat hij zijn spaarcenten moet aanspreken, want die dienen voor later... Tenslotte eindigt zijn hopeloos protest in een vertwijfelde vlucht naar elders: hij stapt in een vliegtuig en trekt naar het zuiden. Regisseur Kurt Gloor geeft zelf toe dat dit einde enkel zijn visie is: de reactie van een jongere en dus zeker geen algemeen recept voor alle oude mensen.

De enige jongere persoon in het verhaal, die Steiner daadwerkelijk tracht te begrijpen, is de sociaal assistente Claudia Hefti (Sylvia Jost). Zij zoekt werkelijk samen met hem naar een oplossing, zij voelt zijn noden aan, maar uiteindelijk is het Steiner zelf die een beslissing neemt. De stoffering van zijn verhaal haalde Kurt Gloor uit zijn herinnering aan een oude oom, die zich ook verzette tegen het oud-worden en de normale gang

van zaken. Het verwonderde hem als kind reeds hoe verschillend deze oom was van de andere oude mensen. Nochtans ging ook hij op 85-jarige leeftijd naar een tehuis, waar hij twee jaar later stierf. Instanties die zich bezighouden met bejaardenzorg zouden moeten beseffen dat zij zich niet in de eerste plaats moeten bekommeren om wat er nog met die mensen kan aangevangen worden. Zij zouden eerder moeten zoeken een compensatie te vinden voor hetgeen deze mensen door hun ouderdom verloren, kortom ervoor zorgen dat deze mensen zich nog als volwaardige mensen in onze maatschappij opgenomen blijven voelen.

De hele film is vrij romantisch, zowel van beeld als van inhoud (zeker qua muzikale begeleiding). Gloor evokeert, hij schetst de pijnlijke situatie van een oude man met weemoed en af en toe een glimlach.

M. Michiels

VORM EN KLEUR

Het nieuwe seizoen werd te Brussel in het Paleis voor Schone Kunsten ingezet met zes tentoonstellingen, waarvan de retrospectieve Pol Mara ongetwijfeld de belangrijkste is.

Tweede gast: de graficus-schrijver Claude Roy, die een goede honderd collages voorstelt. Als een lichtvoetige muze dartelt deze zeer zuivere (en ook koele) tekenaar door een vreemde wereld, de uit mekaar gehaalde gravures zoals ze de vorige eeuw tal van illustraties sierden. De auteur van «Je, moi» en «Nous» (autobiografische pogingen), «Léone», «Les soleils du romantisme», «Somme toute» etc. vrolijk zijn fin de siècle-prenten vaak met olijke spreken op. Een tentoonstelling die men met de glimlach «verslaat».

De te Cambrai in 1907 geboren tekenaar Maurice Henry is een bekend kartoonist, goedmoedig op het eerste gezicht, bij nader toekijken minder onschuldig, wat uit zijn ander werk blijkt, punt-scherpe surrealistische tekeningen.

Twee Duitse fotografen zijn vertegenwoordigd met hun realistische foto's. Peter Weller (1868-1940) fotografeerde vooral fabrieken, mijnen en groezelig-vuile mijnwerkers, arbeiders, zorgelijke volkswomen, in een nogal droge stijl. De Berlijner Heinrich Zille (1858-1929) was in tegenstelling met Weller een binnenhuisfotograaf en tekenaar. Veel minder dokumentarist maar menselijk warmer dan Weller waagde Zille zich op het toen nog zeer gladde terrein van de modelfotografie: vaak houterig maar oprechter.

Ten slotte nog «Tabbagies» een expo van 19^e eeuwse affiches, getuigen van een verdwenen wereld en tevens van een merkwaardige artistieke en soms meesterlijke techniek. (R.C.)

Tot 24 oktober behalve «Tabbagies» (tot 31 oktober).

TOONEEL

Het Nationaal Eigentijds Teater Gent opende zijn seizoen 1976-77 met «BAAL» het eerste toneelstuk van Brecht vertaald door Peter Verstegen.

«BAAL» is een arrogante en tirannieke figuur. In het begin zijn het onsamenhangende vertellingen die maar doordringen in de tweede helft.

In wezen was Baal bedoeld als tegenhanger van «Der Einsame» van Hamens Johst.

«BAAL» wordt ten tonele gebracht als een walgelijk beest dat juist door zijn brutaliteit zijn omgeving overheerst en die macht misbruikt. Gedurende de tweede helft komt de aftakeling. Baal wordt uitgebeeld door Jo Decaluwe bijgestaan door Lucas De Bruycker, Harry Deneve, Wim Enghein, Piet Herman, Kristel Stefens, Nele Vanderdriessche, Greta Van Langendonck, Bert Van Tichelen en Erik Van Herzeele. Het decor is van Annemie De Lobel.

Tot 24 oktober nog loopt in het Brusselse Paleis voor Schone Kunsten een tentoonstelling van liefst 81 grote doeken en 27 akwarellen en tekeningen van Pol Mara. Nadien gaat deze retrospectieve naar Eindhoven en Roermond en is zij van 10 december af een maand lang te bekijken in het Provinciaal Begijnhof van Hasselt.

Pol Mara is ongetwijfeld een van de meest produktieve en meest internationaal gerichte kunstenaars van onze huidige schildersgeneratie... tegelijk een begenadigd vakman, een exponent van zijn tijd, een virtuoos met «poot» en een goed in de markt liggende, minzame kreativeveling met naar het industriële neigende allures. Niet voor niets dus een kosmopolitische stadsgenoot van ons aller Pieter-Pauwel. Hij werd in de metropool geboren in 1920, studeerde daar van 1935 af aan de Akademie en het Hoger Instituut, maar exposeerde pas voor het eerst in 1952. Van zijn irrealistische periode met rondhoofdige vrouwtjes — tot plusminus 1957 — zijn we niet zo wild, al onderscheidde dit sekere schilderwerk zich reeds door een behendige lijnvoering en een subtiel gevoel voor de verfmaterie (maar het bleef te grafisch, de latere plastische expansiedrift kamouflerend in een te lineaire barokheid).

POL MARA RETROSPEKTIEF

Zoals de meeste Antwerpse schilders die nu nationale of mondiale faam genieten, is ook Pol Mara een volbloeds kind van de G-58, de schildergroep die in het historische Hessenhuis geschiedenis schreef en maakte. In 1959 maakt hij zijn eerste lyrische abstrakties, toestanden met vloeieffecten boordevol plastische en koloristische explosiviteit. Enkele jaren later ontstaan de «bewoonde abstrakties»... het emotioneel abstracte beeld verhuult fotografische schemeringen van aangezichten en lichaamsvormen (de basis van de rond 1967 begonnen exploratie tot zijn aktuele kunst). Sedertdien is hij onze meest internationale schildersfiguur met reizen en expositie over de hele wereld, deelname aan de biënnales van Venetië en Tokyo, tal van buitenlandse onderscheidingen... en sedert 1972 (naast z'n beide ateliers te Borgerhout) ook een gastvrij verblijf en atelier te Gordes, nabij Avignon in de Provence.

DE FASCINATIE VAN HET MEDIUM

De grote kunst die Pol Mara sedert 1970 tot een overtuigende ontwikkeling heeft gebracht, is voor alles een eigentijdse mediumkunst: reclame, fotografie, verleidingstechnieken, decoratie, lay-out, design... al deze elementen zijn in Mara's werk aanwezig. Maar dan niet in de utilitaire bedoelingen van deze begrippen. Pol Mara heeft ze losgemaakt van hun merkantilisme en ze geplaatst in de emotionele kontekst van de door deze media opgeroepen verlangens, motieven en behoeften. Estetisch dat wel, maar niet kritiekloos... al is zijn kritiek er geen van het revolutionaire genre. Zijn werk is een korrektie, een bewustmaken van de weemoed, de vergeestelichte zinnelijkheid achter dit alles. De volmaakte gestyleerdheid van de advertentie, de gecharmeerde erotiek, de publicitaire waan heeft Pol Mara samengevat in een nieuw aankijken van wat ons mediabeeld beheerst, geen omwenteling ervan of protest ertegen, wel een ander begripvol en relativerend ervaringseffect. De opstand is Pol Mara vreemd, maar niet de gevoelige en individuele draagwijdte van de mens die met zichzelf en zijn geluksbetrachting tegenover het tijdsgebeuren staat. In die zin kan men Pol Mara (wat inderdaad gebeurt) een bourgeois-kunstenaar noemen... Van der Weyden, Da Vinci, Rembrandt, Van Dyck, Rubens, Renoir, Picaso waren dat ook... en stuk voor stuk toch helemaal niet.

Over de plastische waarde van Mara's werk kan nauwelijks enige discussie ontstaan. Zijn kompositie-opbouw is meesterlijk, zijn weergave-talent eveneens, zijn koloriet bijna magisch perfect, zijn materie-gevoeligheid levensecht. En als er dan toch een kritiek moet zijn... zijn technieken zijn herkenbaar, de aanwijsbaarheden al eens te duidelijk. Maar mag dit eigenlijk wel een kritiek zijn? De realiteiten die Pol Mara neerlegt, zijn ons gesublimeerde environment, de gestalten van onze dromen... samengesteld in een mengsel van pop-art, collage-kunst en hyperrealisme. Wie dit weekeinde nog de kans heeft om naar Brussel te gaan, moet het beslist wel doen. Anders is er altijd nog Hasselt. En er is een mooie, volkleurse catalogus voorhanden die niet eens duur is.

Retrospektieve Pol Mara
Paleis voor Schone Kunsten,
Brussel, tot 24 oktober.
Te Hasselt in het Provinciaal Begijnhof,
van 10 december tot 10 januari 1977.

Verleden week werd in de Antwerpse Vecu-galerij een kunstmap voorgesteld, bestaande uit een manuscript-gedicht van Nic van Bruggen en een litografie van Pol Mara (50 x 70 cm.). Van deze lito is dit de fotografische afbeelding.

DE SPORTWEEK

STICHTENDE VERTELLING

De Franse dokter Chaumont vertelt het volgende: hij moest dopingsonderzoek verrichten bij twee Franse koereurs (Dard en Bourreau). Om te beginnen kwamen zij met een potteken «zuivere» urine aandragen. De dokter raakte uiteindelijk toch aan hun eigen «marsjandies», en hij vertrok er mee naar Parijs. Daar werd hij al opgewacht door de twee renners, die kort en goed de flesjes met hun wellicht nogal bezwarende urine opeisten. Na veel vijven en zessen vernietigde de dokter de flesjes. Men besloot alles stil te houden. Maar zoals gezegd, na een tijdje voelde de dokter zich in geweten verplicht te spreken. Uit deze stichtende vertelling kan men leren dat het primo waar is dat er niet meer gedoopt wordt (zoals de gazetten soms beweren) secundo dat de onderzoeken serieus en wetenschappelijk korrekt gebeuren en terio dat men zelfs met doktoren niet zeker is dat recht geschiedt. Wat zou men dan willen?

NOGAL KONTENT

De olympische jongens zijn bijeen in Barcelona, en zij schijnen nogal kontent te zijn over zichzelf. Het showke in Montreal werd goed verkocht, en het zijn zij tenslotte niet die de tientallen miljarden franken verlies zullen moeten bijpassen. Zij hebben bovendien uit Moskou bericht gekregen dat de Russen in 1980 geen politieke motieven zullen laten meespelen, en zich angstvallig zullen houden aan de olympische zeden en gewoonten. En als de Russen dat nu al beloven... Die welgezindheid van de olympische vaders komt Afrika ten goede. De 20 à 30 landen die de spelen boycotten omwille van de aldaar vermoede rassendiskriminatie zullen er vanaf komen met een berisping. De feestvuren kunnen dus aangestoken worden. Volledigheidshalve dient echter gezegd dat de meeste Afrikaanse landen hun atleten terug naar huis deden komen om budgettaire redenen. Zij hebben het achteraf met een serieus gezicht gezegd.

INVLIEGEN, MANNEN...

Er gaat tegenwoordig bijna geen voetbal dag voorbij, of er wordt ergens een arbiter bevestigd in zijn «vestje» tot een stuk in de nacht. Het is dus niet te verwonderen dat die mannen eens de koppen bij elkaar staken om te zien of er niets kan gedaan worden om hun veiligheid te verhogen. Zij stelden bepaalde maatregelen voor, waarover wij het later wel eens zullen hebben. Wij denken namelijk dat eerst en vooral het scheidsrechterskorps moet losgemaakt worden van de clubs en de bond, om een volkomen zelfstandig lichaam te vormen, en dat de arbiters de moed moeten hebben om door de zure appel heen te bijten: geen gezever meer met gele kaartjes en zo, maar wie een zware fout begaat ineens buiten, en waar een publiek «beest» begint te doen de match afgelasten. Als de arbiters niet genoeg gesteund worden — en dat is zo — moeten ze maar de macht in eigen handen nemen. Of de bondspontaatjes zelf laten fluiten.

KWEDDELEN

Jos de Bakker was zowat de enige Belze trainer die niet mee mocht naar Montreal, en meteen (of: dus?) een van de weinigen waarvan de «pou-lain» een medaille behaalde. Nu is Jos weer in konflikt met de wielerbond. Hij vindt namelijk dat hij door onze goede moeder BWB maar stiefmoederlijk behandeld wordt, en als het inderdaad waar is dat hij voor een dag trainen van toekomstige idolen niet méér ontvangt dan 375 frank, dan kunnen wij hem moeilijk ongelijk geven. Men kan in deze tijd moeilijk van iemand verlangen dat hij zijn eigen werk zou laten staan voor de prijs van een bak-sken goed bier. Vooral omdat uit al wat wij vroeger hoorden en lezen blijkt dat men in de BWV niet altijd zo krenterig is.

BEDENKELIJK

Loopt de serieuze atletieksport ook op haar laatste benen? Wordt zij binnenkort zoals andere sporttakken

DE ZAAK UNION

Wij hebben geen geld, en zijn dus niet zo goed thuis in financiële geplogenhe-den en reglementen. Dit menen wij echter begrepen te hebben: dat men, als men moet beslissen over het al dan niet bankroet gaan van een onderneming, het actief en passief zorgvuldig moet afwegen. Of, zoals wij dat zeggen, «wat er is» en de «poef». Dat heeft men ook gedaan voor de voetbalklub Union, en wat daarbij opvalt is dat men de sjotters bij het actief heeft gerekend. Of in simpele taal gezegd: dat de klub mensen kan beschouwen als haar bezit. De lijn even doortrekkende zou het dus normaal zijn dat bv. een deurwaarder die sjotters openbaar zou kunnen verkopen, vrij en onbelast en zo. Nu zei Lowie van de bond voor de TV wel dat men dat zó niet moet bekijken, maar hij zei niet hoe dan wel.

★

Vindt u het goed dat wij niet in juridische en commerciële details treden in ver-band met de affaire Union. Details die trouwens nog niet zo duidelijk zijn, al werd het bankroet officieel uitgesproken, een kurator aangesteld... en de akti-viteit voorlopig verdergezet. Wat ons in heel de zaak treft is dit: nu wordt de finan-ciële wonderknaap die tientallen miljoenen «vergosselde» (sorry, dat is onze mening erover) aan Union, en die voor een paar jaren op gejubel en trompetge-schal werd onthaald, voor de leeuwen gegooid. En het heil wordt weer verwacht van de klub, van de kleine man die verzocht wordt zijn steentje bij te dragen. En die het, zoals altijd, ook weer doen zal. Tot er weer een andere wonderknaap zal komen opdagen.

SPORTINFRASTRUKTUUR IN VLAANDEREN (1)

Wij krijgen al wel eens op ons brood dat wij tegen sporthallen, sportvelden, zwembaden en andere dergelijke dingen zouden zijn. Welnu, neen, daar zijn wij niet tegen. Wij zijn tegen het slecht gebruik ervan (waar ze bij voor-beeld een ganse dag verhuurd wordt aan zes tennissers en een ping-ponklub met zeven leden). En wij zijn tegen de wildgroei die inzake sportvelden, dito hallen en zwembaden dreigt te ontstaan. Wildgroei die af en toe wel eens de indruk geeft — laten we elkaar niet Liesbet noemen — al even sterk de belangen van bouwbe-drijf en brouwer en de onvermijde-lijke percenten op het oog te heb-ben als de aktieve sportbeoefe-ning van alle Belgen. Wij gingen uit van de — misschien verkeerde — opvatting dat het beter is eerst aan sport te willen doen, en dan geld te besteden aan een zg. infrastructuur, dan eerst, eigenlijk een beetje ondoor-dacht vaak, veel geld uit te geven in de — misschien ijdele — hoop dat de mensen daardoor meer aan sport zouden gaan doen. Wij zien rondom ons dat mensen die werkelijk aan sport willen doen — wij hebben het niet over kom-petitie of spektakel — dat overal kunnen doen, tot in hun keuken toe, en dat de aanbouw van al die sportpaleizen daar weinig veran-dering in brengt. Wij stellen vast dat enorm veel sportinstallaties nauwelijks ge-bruikt worden. Die van de scholen alleen door de leerlingen. De ge-meentelijke stadions vaak alleen door een of andere klub. Maar dat zijn allemaal indrukken. Wij willen, als U dat goedvindt, die

indrukken eens toetsen, in de weken die volgen, aan objectieve gegevens. En wij willen alvast beginnen met deze gegevens ter overweging te geven: er zijn in Vlaanderen (Vlaams Brabant uiteraard wel, maar Brussel niet meegerekend) ongeveer 300 gemeenten, met ruim 5,5 miljoen inwoners. Er be-staan zowat 250 grote sporthal-len, 100 gespecialiseerde sportza-len (bij voorbeeld voor tennis), min-stens 1000 sportvelden (al dan niet in handen van clubs), bijna

300 overdekte zwembaden en be-slist meer dan 500 turnzalen — in de scholen — echter ook voor andere doeleinden bruikbaar. Telt men daar nog de speelpleinen van de scholen, de speeltuinen en de sportgelegenheden allerhande bij, dan komt men tot een infra-struk-tuur die er o.i. zijn mag, als ze gebruikt wordt. Volgende week kunnen wij mis-schien eens proberen te ramen hoeveel wij, Vlamingen, aan sport-infra-struktuur nodig hebben. (vervolgt)

ook het domein van corruptie, kom-bientjes en geldklopperij of kortweg — het is hetzelfde — kommercieel? De Franse atleet Drut, olympisch medaillewinnaar, heeft een niet zo fraai boekje opgedaan over de atletiek-sport aan de top, en hoe hard de wel-denkenenden ook gillen, er is nog geen sprankeltje hoop te bespeuren dat Drut ongelijk zou hebben. Anderzijds bereikt ons uit Afrika het verheugend berichtje dat de atleet Akii Bua uit Oeganda wél bereid zou zijn beroeps-atleet te worden, maar dan moet er een kontrakt van één miljoen dollar aan vastzitten. Anders is het wellicht interessanter liefhebber te blijven?

DE STRAFFEN

Mensen-lief, wat is er in de afgelopen jaren in de sportgazetten petrol ge-given over de liefde voor de sport die de worstenfabrikanten Molteni vlijtig kultiveerden. Wat is er gezeverd over de miljoenen die zij aan de sport en onze Eddy besteedden. Hoe werden zij afgeschilderd als exemplen voor alle aanwezige en toekomstige sponsors. En wat lezen wij nu in onze gazet? Dat de heren Molteni de nor gaan indraaien, omdat zij ervan verdacht worden gewoon oplichters te zijn, zij het dan niet direkt in verband met de wielrennerij (die wel goed genoeg werd bevonden om reclame te maken voor hun blijkbaar eerder louche za-ken). Als men het zo achteraf hoort, wordt begrijpelijk wat men enige tijd geleden schreef: dat de Molteniren-ners niet altijd zo makkelijk aan hun centen kwamen als van die straffe mecenassen mocht verwacht worden.

● MAANDAG: Het scheelde maar een ietske en een «nikske» of het was afgelopen voor ons lckxke. Het opperste geluk — zo noemt men dat toch? — levend op te branden was echter nog niet voor hem wegge-legd. ● DINSdag: Karate schijnt het slechte voorbeeld van de «vreed-zame» sporten te volgen: een beoe-fenaar overleed tijdens een wed-strijd. ● WOENSdag: Als wij goed zijn ingelicht werd koereur Vanden-broucke gemeenteraadslid, en als we nog beter zijn ingelicht werd hij bovendien fiere vader. Twee keer proficiat. ● DONDERdag: Profeet Mohammed de Jonge moest voor de rechter verschijnen omdat hij ie-mand diep beledigd had. Als grrrote kampioenen dat nog niet mogen. ● VRIJDag: Bangkok — blijkens het teveetje nochtans het mekka van de vooruitstrevende democratie — bedankt ook voor de Aziatische spelen. Zijn er nog Aziatische lan-den? ● ZATERdag: Coca Cola — zeg Kook — schonk 250.000 frank aan «den Union». Natuurlijk te zien als een zuiver geval van menslie-vendheid, zonder publicitaire bedoe-lingen. ● ZONDag: Om te medite-ren: «Het voetbalpubliek bestaat uit gelovigen, in de edelste betekenis van het woord.» Zegt Jaak Lecoq.

TOT DAG

WEEKBLAD WIJ

Redactie, publiciteit en abonne-mentendienst: Barrikadenplein 12, 1000 Brussel (Tel. 02/219.49.30).
Hoofredakteur: Paul Martens
Jaarabonnement 500 fr.
Halfjaarlijks 300 fr.
Driemaandelijks 150 fr.
Steunabonn. 1.000 fr.
Losse nummers 16 fr.
Alle stortingen voor het blad op prk. 000-0171139-31 van «WIJ», Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.
Verantw. uitg.: Hugo Schiltz, Te Couwelaerlei 135, 2100 Deurne.

DE ANDROMEDANEVEL

Ons melkweg stelsel is lang niet het enige dat in de kosmos voor-komt. Er zijn al miljoenen melkweg-stelsels ontdekt.

Het stelsel dat zich — ons eigen stelsel natuurlijk buiten beschou-wing gelaten — het dichtst in onze nabijheid bevindt, is het stelsel dat wij als een «nevel» — het is duide-lijk dat er enige verwarring bestaat op het gebied van de terminologie — zien in het sterrenbeeld (maar in feite veel verder) Andromeda, en dat gekend is onder de naam Andromedanevel. Terloops ge-zegd, reeds met een kleine verrekij-ker kan men dit stelsel zien. Men moet de lijn Poolster-Cassiopeia (de liggende W) - Andromeda (een groot vierkant met aan de ene zij-de een driehoek en aan de andere zijde — richting Poolster — twee sterren — in lijn — nemen, en dan van de tweede van die sterren — die het dichtst bij het vierkant — opklimmen tot de tweede ster bo-ven de genoemde. In de buurt daar-van (iets hoger links) merkt men het wazige lichte vlekje van de Andromedanevel.

De Andromedanevel is, zoals ge-zegd, in werkelijkheid een melk-wegstelsel of galactie. Net zoals het onze bestaande uit zowat 100 miljard sterren, en met een doorme-ter van ongeveer 100.000 lichtjaar.

Wie met een grotere kijker kan kij-ken, zal in de onmiddellijke nabij-heid van de Andromedanevel nog twee kleine lichtende vlekken ont-waaren. Het zijn zg. satellietstelsels, d.w.z. twee verzamelingen van en-kele miljoenen sterren die zich in de nabijheid van de Andromeda-melkweg bevinden, enigszins geï-zoleerd weliswaar, maar toch er-toe behorend.

Ook ons eigen melkwegstelsel heeft dergelijke satellietstelsels. Men kan ze waarnemen in de zg. Magelhaense wolken en — voor het noordelijk halfrond — in het sterrenbeeld Hercules. De bolvor-mige sterrenhoop die men daar waarneemt telt ongeveer 500.000 sterren, en de afstand bedraagt zowat 20.000 lichtjaar.

De Andromedanevel bevindt zich op bijna 2 miljoen lichtjaar — in km. uitgedrukt — bijna 20.000.000.000.000.000 km. — van ons.

Ons eigen melkwegstelsel, de An-dromedanevel en andere nabije stelsels behoren tot de zg. lokale groep. Het betreft hier een groep van een 20-tal melkwegstelsels die niet zo heel ver van elkaar staan.

De man die het bestaan van melk-wegstelsels buiten het onze ont-dekte is waarschijnlijk de Ameri-kaanse astronoom E. Hubble.

Een man die ook nog iets anders ontdekte en nadien berekende, na-melijk dat de miljoenen melkweg-stelsels zich van elkaar verwijde-ren met een snelheid die recht even-redig is aan hun afstand. De snel-heidstoename — de zg. konstan-te van Hubble — zou 100 km. per sekonde bedragen per één miljoen lichtjaar. Voor ver van elkaar ver-wijderde melkwegstelsels zou de snelheid van de uitdijing dus op een bepaald ogenblik de lichtsnel-heid bereiken. Uiteraard rijzen hier alweer veel vragen. O.m. deze: wordt bij nog verder verwijderde stelsels de lichtsnelheid overtrof-fen? En als de kosmos uitdijt, gro-ter wordt, is er dan een begin- en eindpunt te veronderstellen?

infoKOSMOS
Kultureel Centrum
1820 Strombeek-Bever

DONDERDAG**21 OKTOBER****BRT**

14.00 Schooltelevisie
 18.00 De avonturen van Peter Se-
 lie
 18.05 Kim en zijn vrienden
 18.30 Muzieksien special
 19.15 Allemaal beestjes
 Een rat doet trillen.
 19.45 Nieuws
 20.15 Coronation Street
 20.40 Panorama
 21.30 Rooien en blauwen
 21.35 Standpunten
 22.00 Première
 22.45 Nieuws

NED. 1

15.00 De Waltons
 18.15 Teleac
 18.45 De bereboot
 18.55 Nieuws
 19.05 De kinderkrant
 19.30 Het kleine huis.
 20.20 Amerika 200
 20.50 Muzikaal intermezzo
 21.00 Amerika 200
 21.35 Nieuws
 21.50 Van u wil ik zingen
 22.20 Kristenen vandaag

NED. 2

18.45 Toeristische tips
 18.55 Nieuws
 19.05 Wickie de viking
 19.30 Cijfers en letters
 20.00 Nieuws
 20.25 De terugkeer van de Wre-
 kers
 21.15 Rondje teater
 22.05 Brandpunt
 22.45 Napraten op donderdag
 23.15 Den Haag vandaag
 23.20 Nieuws

RTB

14.00 Schooltelevisie
 17.45 Gedeon
 17.50 1, 2, 3... J'ai vu
 18.15 Savoir-vivre cuisine
 18.45 Le Renard à l'Anneau d'Or
 19.00 Antenne-soir
 19.35 A vous de choisir
 20.00 Un homme et une femme,
 Franse film van Claude Le-
 louch (1966)
 21.40 Contacts
 21.55 Le carrousel aux images

VRIJDAG**22 OKTOBER****BRT**

14.00 Schooltelevisie
 18.00 Mumfie
 18.15 Open school
 18.45 Dag aan dag
 19.10 Sportportret
 19.45 Nieuws
 20.15 De Flintstones
 20.40 De verrader
 Amerikaans sociaal drama.
 22.20 Bayreuth: 100 jaar festival
 23.05 Nieuws

NED. 1

18.15 Teleac
 18.45 De bereboot
 18.55 Nieuws
 19.05 Wie van de drie?
 19.35 Een van de acht... met Mies
 Bouwman
 21.35 Nieuws
 21.50 AVRO's sportpanorama
 22.35 Rosy en Andres special
 22.50 Praten met vrouwen
 23.15 Nieuws

NED. 2

18.45 TV-informatie voor Span-
 jaarden
 18.55 Nieuws
 19.05 De vrouw van zes miljoen

20.00 Nieuws
 20.25 Hotel de botel
 20.55 De Jordaches
 21.40 Wordt u al geholpen?
 22.10 Aktua TV
 23.05 TROS Sport
 23.30 Nieuws

RTB

14.00 Schooltelevisie
 17.45 Gedeon.
 17.50 1, 2, 3... J'ai vu
 18.15 Sept sur sept
 18.40 Le Renard à l'Anneau d'Or
 19.30 La pêche miraculeuse. Eer-
 ste aflevering.
 20.35 Transit: Abidjan
 21.55 Le vent des aures. Algerijns
 (1967).

ZATERDAG**23 OKTOBER****BRT**

16.00 Doe mee
 16.30 Open school
 18.00 De avonturen van Peter Se-
 lie
 18.05 Het grote kruis
 Jeugdfilm
 19.32 Paling en Ko
 19.45 Nieuws
 20.15 Wies Andersen show
 21.15 Terloops
 22.00 De Jordaches
 TV-reeks
 22.50 Nieuws

NED. 1

10.00 Teleac
 15.30 Nieuws
 15.32 Suske en Wiske
 15.55 Scapa, de tekenaar
 16.10 Run, Joe, run
 17.05 Wij en onze huisdieren
 17.20 TROS penalty bokaal
 18.15 Teleac
 18.45 Bereboot
 18.55 Nieuws
 19.05 De Willem Euis show
 20.30 Aad Van Den Heuvel en
 Ton Van Duinhoven
 21.35 Junior Bonner, de avontu-
 ren van een rodeorijder
 23.30 In gesprek met de bisschop
 23.50 Nieuws

NED. 2

18.40 Lied van de week
 18.45 TV-informatie voor Marok-
 kanen
 18.55 Nieuws
 19.05 Bolke de beer
 19.15 Vriendelijk welkom bij Ba-
 rend Barendse
 20.00 Nieuws
 20.25 Ja, natuurlijk
 Spelprogramma
 21.30 Sil de strandjutter
 22.20 Hier en nu
 23.00 Hier en nu, studio sport
 23.25 Muzikale meditatie
 23.40 Nieuws

RTB

9.45 TV droit
 10.45 De onderneming vandaag
 12.45 Debat régional: Brussel
 13.45 Entrée libre: De videobus
 14.30 TV femmes
 15.30 Grasperken
 15.45 Interwallonie
 17.15 A vos marques
 18.25 Gedeon
 18.30 Spectacles
 19.00 Antenne-soir
 19.15 Nieuws
 19.35 Le jardin extraordinaire
 20.05 Effi Briest
 Oostduitse milieuschets
 Kwot. voor volwassenen
 22.05 Nieuws
 22.15 Si l'on chantait

ZONDAG**24 OKTOBER****BRT**

10.00 Eucharistieviering vanuit
 Turnhout

11.00 Konfrontatie
 12.00 Nieuwsoverzicht voor ge-
 hoorgestoorden
 12.30 Dag aan dag
 14.30 Open school
 15.00 Sesamstraat
 15.05 Rangi's vangst
 15.40 Doe mee
 16.10 De ontdekkingsreizigers
 Jedediah Smith (1799-
 1831)
 17.00 12^e folklorefestival te Mid-
 delkerke
 17.30 Suske en Wiske
 17.50 Liedboek van Parijs
 18.45 De avonturen van Peter Se-
 lie
 18.50 Het oorkussen van de dui-
 vel
 19.15 Rufino Tamayo
 Dokumentaire
 19.45 Nieuws
 20.00 Sportweekend
 20.30 Een avondje uit:
 Herman Van Veen
 22.00 Zilverwerk in Vlaanderen
 22.30 Nieuws

NED. 1

14.15 Teleac
 16.00 Nieuws
 16.02 Het programma met de
 muis
 16.27 Willem Van Althuis en de
 kleur
 16.55 Voetbal- en toto-uitslagen
 17.00 Kerkdienst Kristelijke Gere-
 formeerde Kerk
 18.00 Bericht van de wilde gan-
 zen
 18.15 Teleac
 18.55 Bereboot
 19.00 Nieuws
 19.05 De poorten van Azië
 Zesdelige tv-reeks
 19.35 Switch
 20.25 Marco Bakker in Italië
 21.20 Uit de wereld van Guy de
 Maupassant
 22.25 TV-privé
 23.05 Nieuws

NED. 2

17.30 De debatten tussen Ford
 en Carter
 18.30 TV-informatie voor Turken
 18.35 Rogier van ter Doest
 19.00 Van gewest tot gewest
 19.15 Studio sport
 20.30 Verslag voltooid
 Dokumentaire over de Tibe-
 taanse vluchtelingen.
 21.10 Cinevisie
 21.35 Nieuws
 21.40 De TV en de toekomst
 22.55 De stad en de dingen die
 voorbijgaan
 23.20 Nieuws

RTB

9.45 Het gazon
 10.00 De onderneming vandaag
 11.00 Israëlische uitzending
 12.00 Faire le point
 13.00 Nieuws
 13.05 Concertissimo
 13.50 Arts-hebdo: kunstmagazi-
 ne
 14.25 Calimero
 14.30 Des autos et des hommes
 15.20 Visa pour le monde
 17.05 Sportuitslagen
 17.15 Wielrennen
 17.45 The Tommy Steele hour
 18.25 Le chien, le chat et quel-
 ques autres...
 18.55 Gedeon
 19.00 Antenne-soir
 19.15 Nieuws
 19.35 Sportweekend
 20.05 Chansons à la carte
 21.15 Absurde n'est-il pas?
 21.50 Nieuws
 22.00 Du sel sur la queue

MAANDAG**25 OKTOBER****BRT**

14.00 Schooltelevisie
 18.05 Klein, klein kleutertje
 18.20 Mond o! de vlucht
 18.45 Open school
 18.20 Hond op de vlucht
 19.45 NIEUWS
 20.15 Rad der fortuin

21.00 Wiegeliel voor een ver-
 moorde
 VS-film (1965)
 23.05 Nieuws

NED. 1

10.45 Schooltelevisie
 18.15 Teleac
 18.45 De bereboot
 18.55 Nieuws
 19.05 De Flintstones
 19.30 De avonturen van pa Pinkel-
 man en tante Pollewop
 20.00 Michel Fugain et le Big Ba-
 zar
 20.50 Hartsgeheimen
 Toneel.
 21.35 Nieuws
 21.50 Onze eigen Oosterschelde
 22.40 Uitzending van Socutera
 22.50 Nieuws

NED. 2

18.45 TV-informatie voor Suri-
 naamse Nederlanders
 18.55 Nieuws
 19.05 Wonderland
 Pop-muziek
 19.30 Harry zoekt werk in de
 haven
 20.00 Nieuws
 20.25 Beryl's lot
 21.15 Volgende patient
 22.05 Achter het nieuws
 22.55 Nieuws

RTB

14.00 Schooltelevisie
 17.45 Vive Gedeon
 17.50 1, 2, 3... j'ai vu
 18.15 TV femmes
 18.45 Lundi sports
 19.15 Nieuws
 19.35 Elle court, elle court la ban-
 lieue
 Frans-Italiaanse komedie.
 Kwot: ook voor rijpere
 jeugd
 21.08 Et la musique
 22.10 Le crayon entre les dents

DINSDAG**26 OKTOBER****BRT**

14.00 Schooltelevisie
 18.00 De avonturen van Peter Se-
 lie
 18.05 Wickie, de Viking
 18.30 Open school
 19.00 Muzieksien special: Drs P.
 19.45 Nieuws
 20.15 Sil, de strandjutter
 21.05 Kijk mensen: verboden toe-
 gang
 21.50 Standpunten
 22.10 Nieuws

NED. 1

11.10 Schooltelevisie
 18.15 Teleac
 18.45 De Bereboot
 19.05 De man van zes miljoen
 19.55 Simonskoop
 Vanavond in Simonskoop:
 «The Omen»
 20.30 Derrick
 Duits politiefuileton
 21.35 Nieuws
 21.50 In Londen staat een huis
 22.15 Meet the press
 Informatief programma
 23.00 Nieuws

NED. 2

18.45 Kortweg
 18.55 Nieuws
 19.05 Avro's toppop presenteert
 de nationale hitparade
 20.00 Nieuws
 20.25 Avro's puzzel-uur
 21.28 De gebroeders Hammond
 22.20 Televisier magazine
 23.05 Den Haag vandaag
 23.20 Nieuws
 23.25 Avro's sportpanorama pre-
 zenteert boksen

RTB

14.00 SCHOOLTELEVISIE
 17.45 Gedeon
 17.50 1, 2, 3... j'ai vu
 18.15 Seniorama
 18.45 Le renard à l'anneau d'or
 19.00 Antenne-soir
 19.15 Nieuws
 19.35 Europe immédiate:
 Griekenland
 21.45 Nieuws
 21.45 Nieuws
 21.55 Jazz from Newport
 22.40 Nieuws

WOENSDAG**27 OKTOBER****BRT**

17.30 Tip-top
 18.45 Bonanza
 19.35 De avonturen van Peter Se-
 lie
 19.45 Nieuws
 20.15 Rhoda
 20.40 Vorstenschol
 Toneel van Multatuli (Ed-
 ward Douwes Dekker)
 22.20 Première-magazine
 23.10 Nieuws

NED. 1

10.45 Schooltelevisie
 15.00 Teleac
 15.30 De blinde pelikaan
 16.36 Papermoon
 17.00 De film van Ome Willem
 18.15 Teleac
 18.45 De Bereboot
 18.55 Nieuws
 19.05 Aktie vluchtelingen 1976
 19.10 Van gewest tot gewest
 19.30 Zendtijd politieke partijen
 20.00 The glittering prizes
 Engels tv-feuilleton
 21.20 De korte film
 Zoo
 21.35 Nieuws
 21.50 Den Haag vandaag
 22.05 Panoramiek
 22.35 Studio sport
 23.00 Sprekershoek
 23.15 Nieuws

NED. 2

18.45 Kortweg
 18.55 Nieuws
 19.05 Duizend jaren als een dag
 Poëzie en proza in de late
 middeleeuwen
 19.30 Kenmerk
 20.00 Nieuws
 20.25 Socutera
 20.30 Doc
 21.00 Popjournaal
 21.05 Will wil wel
 21.30 Erasmo Carlos
 Muziekspecial
 21.50 Veronica sport
 22.10 De Hooghe Heeren
 Portret van Mr. Dr. Bas de
 Gaay Fortman (PPR).
 22.20 Veronica aktueel
 22.35 Starsky & Hutch
 23.25 Veronica's agenda
 23.30 Nieuws

RTB

13.30 De onderneming vandaag
 14.15 Schooltelevisie
 16.30 Feu vert
 18.10 Histoire de lire
 18.40 Gedeon
 18.45 Le renard à l'anneau d'or
 19.00 Antenne-soir
 19.15 Nieuws
 19.35 Si vous saviez
 19.55 Chapeau melon et bottes
 de cuir
 20.50 Télé-mémoires
 22.00 Katholiek-godsdienstige uit-
 zending

WIJ 19

STATEN-GENERAAL VAN
DE VLAAMSE VERENIGINGEN
OP 6 NOVEMBER

VLAAMSE VERENIGINGEN WILLEN TWEEELEDIG FEDERALISME

De heren Gerlo (Vermeylenfonds) en Heymans (Davidsfonds), tijdens de betoging te Halle.

Na de taalwetten van 1962-63 is gebleken dat de toepassing ervan in en rondom Brussel *alleen langs de weg van fundamentele structuurhervormingen* kon bekomen en gewaarborgd worden. Met de jongste grondwetsherziening werden de Vlaamse problemen voor het eerst door middel van dergelijke hervormingen aangepakt. De grondwetsherziening is echter in de uitwerking *een ontgoocheling* geworden. Anderzijds lijkt het uitgesloten een nationaal statuut voor Brussel, waarvan het Overlegcentrum reeds in 1967 de basis legde en dat op het Algemeen Vlaams Kongres van 1971 werd uitgewerkt, af te dwingen voor en buiten een nieuwe grondwetsherziening.

Het immobilisme van de overheid ten aanzien van de Vlaamse eisen met betrekking tot Brussel en Vlaams Brabant van 1971 tot heden heeft dit bewezen. O.m. om deze redenen, hebben alle politieke partijen in Vlaanderen de noodzaak vooropgesteld of aanvaard van een nieuwe grondwetsherziening en zijn ook de Vlaamse verenigingen, die zich terzake nog niet hadden uitgesproken, ervan overtuigd geraakt dat *de nieuwe staatsstructuur er een moet zijn van het federale type*. Verschillende verenigingen van het Overlegcentrum hebben sinds geruime tijd terzake stelling genomen en

zelfs concrete voorstellen naar voren gebracht.

Bij de viering van het 10-jarig bestaan van het Overlegcentrum op 25 mei 1976 heeft dit laatste zich namens alle aangesloten verenigingen, eveneens duidelijk voor een grondige federalisering uitgesproken en de basisbeginselen van een federale staatsstructuur geformuleerd.

Zoals werd medegedeeld op 11 juli 1976 wilde het Overlegcentrum zich echter niet beperken tot het formuleren van algemene beginselen of het uitbrengen van kritiek op de concrete voorstellen die door de politieke partijen werden verricht, doch wenste het door het opstellen van een uitgewerkt en sluitend voorstel van een nieuwe staatsstructuur op konsekwent federale basis, op konstruktieve wijze bij te dragen tot het nationale beraad inzake de nieuwe grondwet, waarbij het trouwens uitdrukkelijk wenst gehoord te worden als overkoepelend orgaan van de voornaamste Vlaamse verenigingen.

In overleg met de aangesloten verenigingen werd dergelijk voorstel in de loop van de laatste maanden uitgewerkt. Het zal bekend gemaakt worden, bij gelegenheid van de zg. Staten-Generaal van het Overlegcentrum op 6 november aanstaande.

Ziehier de krachtlijnen van dit voorstel.

LEIDENDE BEGINSELEN

De nieuwe staatsstructuur moet deze zijn van *een federale bondsstaat*, waarin het zwaartepunt van de politieke macht wordt gelegd bij de gemeenschappen die gestalte krijgen in volwaardige deelstaten. Deze deelstaten bekomen de volheid van de politieke bevoegdheid.

Aan de bondsstaat worden de materies toegewezen, die door gezamenlijke organen dienen behandeld te worden. Gezien vertrokken wordt van een bestaande toestand dient de bevoegdheidsverdeling zo nauwkeurig mogelijk gepreciseerd te worden.

De deelstaten zullen beschikken over *één eigen, rechtstreeks verkozen Kamer* (waarin ook de vertegenwoordigers zetelen van de Nederlandstalige resp. Franstalige gemeenschap uit de hoofdstad) over *een eigen regering* die het vertrouwen moet verkrijgen van deze Kamer, en over *een eigen rechterlijk apparaat*.

Al deze organen zijn bevoegd voor de eigen inwoners van de deelstaat voor alle materies en voor de resp. Nederlandstalige en Franstalige bewoners van het hoofdstedelijk gebied Brussel *wat betreft de persoonsgebonden materies*.

De bondsstaat zal beschikken over een rechtstreeks verkozen Bonds-kamer en over een Bondsregering van het parlementaire type die het vertrouwen krijgt van, en verantwoording verschuldigd is aan de Bonds-kamer. De regering is paritair uit een gelijk aantal leden van beide taalgroepen samengesteld.

★

De materies toegewezen aan de bondsstaat dienen onderverdeeld te worden in nationale politieke materies, die de bond en de beide grote gemeenschappen als geheel aanbelangen, en algemene politieke materies, die alle individuele burgers op gelijke wijze aanbelangen.

Inzake de algemene politieke materies beslist het bondsparlement bij gewone meerderheid, inzake de nationale politieke materies, is een meerderheid in beide taalgroepen van het bondsparlement vereist. Hierdoor wordt een soepele, efficiënte en democratisch verantwoorde waarborg tegen politieke minorisering tot stand gebracht.

★

Inzake het hoofdstedelijk gebied Brussel moet het leidend beginsel zijn dat in dit gebied de twee deelstaten bevoegd zijn voor de leden van hun gemeenschap te Brussel wat de persoonsgebonden materies betreft, terwijl voor de plaatsgebonden materies een eigen Brusselse stadsraad bevoegd is. De inwoners van het Brussels gebied worden geacht te behoren tot een der twee cultuurgemeenschappen; zij zullen daartoe binnen te bepalen termijnen moeten ingeschreven worden op gesplitste bevolkingsregisters, volgens objectieve criteria en met mogelijkheid tot verandering.

De stadsraad, die afzonderlijk gekozen wordt en een voldoende aantal leden moet kennen om een degelijke vertegenwoordiging van de beide gemeenschappen te waarborgen, is verdeeld in twee taalgroepen. Aan elke taalgroep wordt een aantal zetels toegekend evenredig met het aantal stemmen door de taalgroep behaald bij de

rechtstreekse verkiezingen, doch met een minimum van 30 % voor de nederlandstalige groep. Het uitvoerend college is taalkundig paritair samengesteld (voorzitter inbegrepen) en moet het vertrouwen genieten van beide taalgroepen.

Voor de persoonsgebonden materies zijn op het uitvoerend vlak de Vlaamse en Waalse regeringen bevoegd. Ze laten zich daartoe bijstaan door te Brussel wonende staatssekretarissen, en organiseren hun taken via een kern van deelstaatsadministratie te Brussel gevestigd.

★

Het Duitstalig gebied heeft recht op kulturele autonomie en op eigen beslissingsmacht inzake bepaalde persoonsgebonden materies via geëigende instellingen.

★

De deelstaten en de bondsstaat moeten hun behoeften kunnen dekken uit eigen financiële middelen, die voorafgaandelijk nauwkeurig worden vastgelegd. Anderzijds wordt gestreefd naar eenvormigheid inzake belastingwetgeving voor alle rechtsonderhorigen van de deelstaten en het hoofdstedelijk gebied. Daarom bepaalt het bondsparlement normen en omvang van de rechtstreekse en onrechtstreekse belastingen.

Wel kunnen de Bond en de deelstaten in beperkte mate bijkomende financiële middelen verwerven via leningen en specifieke belastingen, zonder nochtans het monetair evenwicht van de bondsstaat te ontwrichten. Voor het hoofdstedelijk gebied zal een verdeling uitgewerkt worden om respectievelijk de verzorging der persoonsgebonden en plaatsgebonden materies te financieren.

★

De huidige waarborgen inzake vrijwaring tegen ideologische minorisering dienen onverminderd gehandhaafd te worden.